

1. Ainevaldkond „Eesti keel ja kirjandus“	6
1.1. Õppe ja kasvatuseesmärgid	6
1.2. Ainevaldkonna õppeained ja nende maht.....	6
1.3. Ainevaldkonna kirjeldus ja valdkonnasisene lõiming	7
1.4. Üldpädevuste kujundamise võimalusi	8
1.5. Ainevaldkonna õppeainete lõimingu võimalusi teiste ainevaldkondadega.....	10
1.6. Läbivate teemade rakendamise võimalusi.....	11
1.7. Õppetegevuse kavandamine ja korraldamine	13
1.8. Hindamise alused.....	13
1.9. Füüsiline õppekeskkond	15
2. I kooliaste (1. – 3. klass)	15
2.1. I kooliastme õppe- ja kasvatuseesmärgid	15
2.2. Eesti keele õppeaine kirjeldus	17
2.3. Taotletavad pädevused I kooliastmes	17
2.4. Eesti keele ainekava 1. klassile	18
2.4.1 Õppe- ja kasvatuseesmärgid	18
2.4.2 Õppesisu ja –tegevused ja õpitulemused	18
2.4.3. Lõimingud.....	21
2.4.4. Hindamine.....	22
2.4.5. Terviklikult käsitletavat teosed 1. klassis	24
2.5 Eesti keele ainekava 2. klassile	24
2.5.1 Õppe- ja kasvatuseesmärgid	24
2.5.2. Õppesisu ja –tegevused ja õpitulemused	25
2.5.3 Lõimingud.....	28
2.5.4 Hindamine.....	29

2.5.5 Terviklikult käsitletavat teosed 2. klassis	32
2.6. Eesti keele ainekava 3. klassile	33
2.6.1 Õppe- ja kasvatuseesmärgid	33
2.6.2 Õppesisu ja –tegevused ja õpitulemused	33
2.6.3. Lõimingud.....	36
2.6.4 Hindamine.....	37
2.6.5. Terviklikult käsitletavat teosed 3. klassis	41
3. II kooliaste (4. – 6. klass).....	41
3.1. II kooliastme õppe- ja kasvatuseesmärgid.....	41
3.2. Eesti keele õppeaine kirjeldus	43
3.3. Taotletavad pädevused II kooliastmes.....	44
3.4. Eesti keele ainekava 4. klassile	44
3.4.1. Õppe- ja kasvatuseesmärgid	44
3.4.2. Õppesisu ja –tegevused ja õpitulemused	45
3.4.3 Lõimingud.....	49
3.4.4. Hindamine.....	50
3.4.5. Terviklikult käsitletavat teosed 4. klassis	54
3.5. Eesti keele ainekava 5. klassile	54
3.5.1. Õppe- ja kasvatuseesmärgid	54
3.5.2 Õppesisu ja –tegevused ja õpitulemused	55
3.5.3 Lõimingud.....	57
3.5.4 Hindamine.....	58
3.6. Eesti keele ainekava 6. klassile	60
3.6.1 Õppe- ja kasvatuseesmärgid	60

3.6.2 Õppesisu ja –tegevused ja õpitulemused	61
3.6.3 Lõimingud.....	63
3.6.4 Hindamine.....	65
4. III kooliaste (7. – 8. klass)	67
4.1. III kooliastme õppe- ja kasvatuseesmärgid	67
4.2 Eesti keele õppeaine kirjeldus	67
4.3. Taotletavad pädevused II kooliastmes.....	68
4.4. Eesti keele ainekava 7. klassile	69
4.4.1 Õppe- ja kasvatuseesmärgid	69
4.4.2 Õppesisu ja –tegevused ja õpitulemused	69
4.4.3 Lõimingud.....	72
4.4.4 Hindamine.....	73
4.5 Eesti keele ainekava 8. klassile	74
4.5.1 Õppe- ja kasvatuseesmärgid	74
4.5.2 Õppesisu ja –tegevused ja õpitulemused	75
4.5.3. Lõimingud.....	77
4.5.4 Hindamine.....	78
4.6. Eesti keele ainekava 9. klassile	80
4.6.1 Õppe- ja kasvatuseesmärgid	80
4.6.2. Õppesisu ja –tegevused ja õpitulemused	81
4.6.3. Lõimingud.....	83
4.6.4 Hindamine.....	84
5. Ainevaldkond „Kirjandus“	86
5.1. Õppe ja kasvatuseesmärgid	86

5.2	Õppeaine kirjeldus.....	86
5.3.	Ainevaldkonna õppeained ja nende maht.....	87
5.4.	Ainevaldkonna õppeainete lõimingu võimalusi teiste ainevaldkondadega.....	88
5.5.	Läbivate teemade rakendamise võimalusi.....	88
6 .	II kooliaste (4. – 5. klass).....	89
6.1.	II kooliastme õppe- ja kasvatusesmärgid.....	90
6.2.	Õppetegevus	90
6.3.	Kirjanduse ainekava 5. klassile	91
6.3.1.	Õppe- ja kasvatusesmärgid.....	91
6.3.2.	Õppesisu ja –tegevused ja õpitulemused.....	92
6.3.3.	Lõimingud.....	94
6.3.4.	Hindamine.....	96
6.3.5.	Terviklikult käsitletavat teosed 5. klassis	98
6.4.	Kirjanduse ainekava 6. klassile	98
6.4.1.	Õppe- ja kasvatusesmärgid.....	98
6.4.2.	Õppesisu ja –tegevused ja õpitulemused.....	99
6.4.3.	Lõimingud.....	102
6.4.4.	Hindamine.....	103
6.4.5.	Terviklikult käsitletavat teosed 6. klassis	105
7.	III kooliaste	105
7.1	III kooliastme õppe- ja kasvatusesmärgid	105
7.2.	Kirjanduse õppeaine kirjeldus	106
7.3.	Taotletavad pädevused III kooliastmes	107
7.4.	Eesti keele ainekava 7. klassile	108
7.4.1.	Õppe- ja kasvatusesmärgid.....	108
7.4.2.	Õppesisu ja –tegevused ja õpitulemused.....	108

7.4.3. Lõimingud.....	111
7.4.4 Hindamine.....	113
7.4.5. Terviklikult käsitletavat teosed 7. klassis	115
7.5. Kirjanduse ainekava 5. klassile	115
7.5.1. Õppe- ja kasvatusesmärgid	115
7.5.2. Õppesisu ja –tegevused ja õpitulemused	116
7.5.3. Lõimingud.....	120
7.5.4 Hindamine.....	121
7.5.5. Terviklikult käsitletavat teosed 8. klassis	123
7.6.1. Õppe- ja kasvatusesmärgid	123
7.6.2. Õppesisu ja –tegevused ja õpitulemused	124
7.6.3. Lõimingud	127
7.6.4 Hindamine.....	129
7.6.5. Terviklikult käsitletavat teosed 9. klassis	131

Eesti keel ja kirjandus

1. Ainevaldkond „Eesti keel ja kirjandus“

1.1. Õppe ja kasvatuseesmärgid

Põhikooli eesti keele õpetusega taotletakse, et õpilane:

- 1) väärtustab eesti keelt kui rahvuskultuuri kandjat ja avaliku suhtluse vahendit;
- 2) tajub keeleoskust õpioskuste alusena ning oma identiteedi olulise osana;
- 3) on omandanud põhiteadmised keelest ning õigekirjaoskuse;
- 4) on keeleteadlik, väljendab end selgelt ja asjakohaselt nii suuliselt kui ka kirjalikult, arvestades kultuuris väljakujunenud keelekasutustavasid;
- 5) kuulab, loeb ja kirjutab mõtestatult eri liiki tekste ning esitab teavet eri viisidel;
- 6) kasutab asjakohaselt eri suhtluskanaleid; suudab leida, kriitiliselt hinnata ning kasutada meedias ja internetis pakutavat teavet;
- 7) tunneb ja väärtustab nii rahvuskirjandust kui ka teiste rahvaste kirjandust, nii oma rahvuslikku pärimuskultuuri kui ka kodumaa kultuuritraditsioone ning kultuurilist mitmekesisust;
- 8) on lugenud eakohast väärtkirjandust, kujundanud kirjanduse kaudu oma kõlbelisi tõekspidamisi ning rikastanud mõtte- ja tundemaailma, arenenud isiksusena;
- 9) tajub kirjandusteost kui kunstiteost, mõistab teose sisu ning hindab selle kunstilisi väärtusi;
- 10) suudab kujundada ja väljendada oma isiklikku arvamust ning tunnustab ja arvestab teiste inimeste arvamust;
- 11) väärtustab ausust ja õiglust ning inimväärikat ja vastutustundelist käitumist;
- 12) oskab õppida, hangib teavet eri allikatest ning kasutab sõnaraamatuid ja käsiraamatuid.

1.2. Ainevaldkonna õppeained ja nende maht

Ainevaldkonna kohustuslikud õppeained on eesti keel ja kirjandus.

Eesti keelt õpitakse 1.–9. klassini, kirjandust 5.–9. klassini.

Keele ja kirjanduse nädalatundide jaotumine kooliastmeti.

	I kooliaste			II kooliaste			III koolaste		
Õppeaine	1.klass	2.klass	3.klass	4.klass	5.klass	6.klass	7.klass	8.klass	9.klass
Eesti keel	7 tundi	8 tundi	6 tundi	5 tundi	3 tundi	3 tundi	2 tundi	2 tundi	2 tundi
Kirjandus					2 tundi	2 tundi	2 tundi	2 tundi	2 tundi

Õppeainete nädalatundide jagunemine kooliastmete sees määratakse kindlaks kooli õppekavas arvestusega, et taotletavad õpitulemused ja õppe-kasvatuseesmärgid on saavutatavad.

1.3. Ainevaldkonna kirjeldus ja valdkonnasisene lõiming

Keel kui kultuuri kandja ja mõtlemise põhivahend on oluline inimese tunnetuslikus arengus ning tema maailmapildi kujunemises. Keel kui ühiskonna toimimise põhivahendeid on tähtis inimese sotsialiseerumisel, tema kujunemisel ühiskonna tegusaks liikmeks. Sotsiaalne kirjaoskus tähendab kriitilist ja teadlikku toimimist keele toel nii isiklikus ja avalikus sfääris kui ka õppimises ja töös. Keel toimib tekstide kujul igas valdkonnas ning selle olukorratüüpides erinevalt; igaühele neist on omased kindlat liiki tekstid oma eri- ja üldsõnavara ning kirjakeele või argigrammatikaga. Seepärast on inimesele ühtviisi vajalikud teadmised ja oskused, mis hõlmavad keelt, selle variante ja tekste ning lubavad toime tulla suulise ja kirjaliku suhtlusega, tekstide vastuvõtu ning loomisega. Eesti keelel kui emakeelel ja hariduskeelel on õppekavas eriline koht: eesti keele oskus on nii õppekava omandamise alus kui ka eesmärk.

1.– 4. klassis arendatakse eesti keele õppes kõiki keelelisi osaoskusi (kõnelemine, kuulamine, lugemine, kirjutamine) ja õigekeelsust. Osaoskusi ja õigekeelsust arendatakse nii teabe- ja tarbetekstide kui ka ilukirjandustekstide lugemise, jutustamise ja kirjutamise kaudu.

Alates 5. klassist on eesti keel ja kirjandus eri õppeained, mida seob tekstikeskne käsitusviis ning keeleliste osaoskuste arendamine.

Kirjandustundides kujundatakse õpilaste kirjandushuvi ja lugejavõimeid ning kõlbelis-emotsionaalset arengut loetud kirjandusteoseid mõtestades, kuid vaadeldakse ka ilukirjanduskeele eripära ning arendatakse suulist ja kirjalikku väljendusoskust.

Ainevaldkonnasisese lõimingu põhialus on avar tekstikäsitlus, mis hõlmab nii suulisi kui ka kirjalikke tarbe- ja ilukirjandustekste, samuti pildilisi, graafilisi ning teist liiki tekste. Ainevaldkonna õppeainete koostoimes omandatakse teiste õppeainete õppimiseks vajalikke kuulamis-, kõnelemis-, lugemis- ja kirjutamisstrateegiaid, kujuneb soov ning oskus oma mõtteid väljendada. Keelekasutust ning oskust tekste mõista ja luua arendatakse teksti- ja õigekeelsusõpetuse kaudu.

Eesti keelt ja kirjandust õppides omandab õpilane keelise suhtluse oskused ja vilumused, õpib oma mõtteid ning tundeid väljendama, kuulnud ja loetud analüüsima ning kogutud teavet üldistama. Kirjanduslike tekstide lugemine ja käsitlemine tundides avardab õpilaste kultuuri- ja elukogemust, rikastab sõnavara, soodustab kirjandushuvi ning lugejavõimete ja isiksuse arengut.

Keeleliste osaoskuste lõimimise tulemusel arenevad õpilaste mõtlemisvõime, suhtlusoskus ja enesetunnetus. Õpilased on võimelised eetilisel, olusid ja partnerit arvestades suhtlema, teadlikumalt õppima ja tegutsema.

1.4. Üldpädevuste kujundamise võimalusi

Keele ja kirjanduse valdkonna õppeainete kaudu kujundatakse õpilastes kõiki riiklikus õppekavas kirjeldatud üldpädevusi. Seda tehakse erinevate tekstide lugemise, nende üle arutlemise reflekteerimise ja kirjutamise kaudu ning kasutades mitmesuguseid koostöövorme (ühisarutelud, projektid jne). Saavutatud üldpädevused kajastuvad tekstiloomes, esitlustes, arutlustes. Pädevustes eristatava nelja omavahel seotud komponendi – teadmiste, oskuste, väärtushinnangute ning käitumise kujundamisel on kandev roll õpetajal, kes oma väärtushinnangute ja enesekehtestamisoskusega loob sobiva õpikeskkonna ning mõjutab õpilaste väärtushinnanguid ja käitumist.

- **Kultuuri- ja väärtuspädevus.** Õpilaste väärtuspädevuse kujundamisel on ainevaldkonnal väga oluline koht, arvestades kirjanduse kui kunstiaine spetsiifikat. Kirjandusõpetuses on peamine rõhk kõlbeliste ja esteetilisemotsionaalsete väärtuste ning kultuuriväärtuste kujunemisel loetavate ilukirjandus- ja aimetekstide alusel. Ka keeleõpetus rõhutab vaimseid ja kultuuriväärtusi: keelt kui rahvuskultuuri kandjat, keeleoskust kui inimese identiteedi tähtsat osa. Keeleõpetus väärtustab funktsionaalset kirjaoskust ning teadlikku kriitilist suhtumist teabeallikatesse, sh meediasse.

Kultuuri- ja väärtuspädevuse kujundamist tagavad Käru Põhikoolis kooli ja kodu koostöö, arenguvestlused, klassijuhatajatöö, õpilasüritused. Koolis toimuvad pidulikud üritused ja aktused riiklike ja kooliga seotud tähtpäevade tähistamiseks, austatakse kooli traditsioone.

- **Õpipädevus.** Keele- ja kirjandusõpetus arendavad olulisi õpipädevusi: kuulamis- ja lugemisoskust, eri liiki tekstide mõistmist, fakti ja arvamuse eristamist, eri allikatest teabe hankimist ja selle kriitilist kasutamist, eri liiki tekstide koostamist ning oma arvamuse kujundamist ja sõnastamist.

Õpipädevuse kujundamisel õpetatakse kõikides õppeainetes nii funktsionaalset lugemisoskust kui ka kirjutamisoskust. Osaletakse ainevõistlustel, olümpiaadidel ja projektides. Õppeaasta jooksul toimuvad erinevad õppekäigud. Õpilased koostavad loov- ja uurimistöid. Õpetajad innustavad õpilasi, et säiliks teadasaamise tahe.

- **Sotsiaalne ja kodanikupädevus.** Keele- ja kirjandustundides kasutatava paaris- ja rühmatöö käigus kujundatakse koostööoskust, julgustatakse oma arvamust välja ütleva, kaaslaste ideid tunnustama ja teistega arvestama, ühiseid seisukohti otsima. Eri laadi ülesannete kaudu kujundatakse oskust suhelda eetiliselt ja olusid arvestades nii suuliselt kui ka kirjalikult, nii vahetult kui ka veebikeskkonnas.

Õppeprotsessi kavandamine on avalik, st õpilased teavad trimestri alguses, mida õpitakse ja millised on oodatavad õpitulemused. Eraldi tähelepanu pööratakse kõikides õppeainetes õpilaste koostööoskuste arendamisele meeskonnas töötamisel. Igal õppeaastal toimub õpilasesinduse (ÕE) valimine. ÕE on kaasatud õpilastega seotud otsuste tegemisse. Kooli vilistlastele, lastevanematele ja teistele asjast huvitatutele pakutakse võimalust anda tunde.

- **Enesemääratluspädevuse ja ettevõtlikkuspädevuse** ning vastutustunde kujunemist toetatakse nii meedia- ja kirjandustekstidest kui ka õpilaste igapäevaelust lähtuvate eakohaste probleemide arutamise, seisukohavõtu ja lahenduste otsimisega nii keele- ja kirjandustundides kui ka loovtöodes. Enesekohase ja ettevõtlikkuspädevuse kujunemist soodustab õpilaste osalemine projektides, mis eeldavad õpilaste omaalgatust ja aktiivsust ning keele- ja kirjandusteadmiste rakendamist ning täiendamist eri allikatest.

Käru Põhikoolis toimub enesemääratluspädevuse kujundamine arenguvestluste kaudu, mille käigus õpivad õpilased määratlema oma tugevaid ja nõrku külgi ning kavandama parendustegevusi. Koolis töötab psühholoog ja sotsiaalpedagoog, kes vajadusel nõustab õpilasi ja nende vanemaid. Õppeaasta jooksul toimub mitmeid tervislikku eluviisi toetavaid üritusi (Järvamaa mitmed sportlikud üritused, spordipäevad, südamenädal, matkad).

Ettevõtlikkuspädevuse arengut koolis toetavad õpilasesinduse tegevused, projektid, õppekäigud, loovtööd ja erinevad ühisüritused. Tundides kasutatakse erinevaid aktiivõppe meetodeid. Põhikoolis pakutakse karjääriõpetust.

- **Suhtluspädevus.** Keele- ja kirjandustundides kujundatakse suulise ja kirjaliku suhtluse oskust, suhtluspartneri ja tema suulise ja kirjaliku kõne mõistmist, suhtluspartneriga arvestamist ning sobiva käitumisviisi valikut, oma seisukohtade esitamise ja põhjendamise oskust. Õppetegevuse ja õppetekstide kaudu pannakse alus õpilaste diskuteerimis- ja väitlemis- ning tänapäevasele kirjaliku suhtlemise oskusele.

Suhtluspädevuse kujundamine toimub kõikides ainetundides suuliste vastamiste, vestluste, arutelude ja rühmatööde käigus, igas aines väärtustatakse korrektset ja asjakohast kirjalikku eneseväljendust. Eraldi tähelepanu pööratakse õpilaste esinemisalase pädevuse kujunemisele (esinemine kooli aktustel, võõrkeelte päeval, emakeelepäeval jne).

- **Matemaatika-, loodusteaduste ja tehnoloogiaalane pädevus.** Suutlikkus kasutada matemaatikale omast keelt, sümboleid, meetodeid koolis ja igapäevaelus; suutlikkus kirjeldada ümbritsevat maailma loodusteaduslike mudelite ja mõõtmisvahendite abil ning teha tõenduspõhiseid otsuseid; mõista loodusteaduste ja tehnoloogia olulisust ja piiranguid; kasutada uusi tehnoloogiaid eesmärgipäraselt. Matemaatika-, loodusteaduste ja tehnoloogiaalase pädevuse kujundamiseks pööratakse ainetundides tähelepanu erinevate andmetöötlusviiside kasutamisele ja arendatakse matemaatilist mõtlemist. Õpilased osalevad matemaatikavõistlustel Känguru ja Maretalgud.
- **Digipädevuse** raames õpitakse kasutama sobivaid teabeotsingumeetodeid, hindama leitud teabe usaldusväärsust ja asjakohasust, samuti arvestatakse autoriõiguse tavasid nii teiste kui enda töödes. Digipädevuse kasutamisel on suur roll loovtööde ning individuaalsete kui ka grupiettekannete koostamisel. Samuti kasutatakse digipädevust suhtlusvõrgustikes rühmatööde ning digitaalse õpimapi koostamisel. Eelnevast lähtudes tunneb õpilane ka interneti suhtlusetiketti, arvestab digisuhtluses teabe kasutamise ja avaldamise õiguslikke sätteid ning on teadlik internetis varitsevatest ohtudest. Koolis digipädevuse kujundamine toimub kõikides ainetundides, juhendades õpilasi informatsiooni otsima, valima, korrastama, töötlemata ja kasutama. Õppetöös kasutatakse erinevaid õppekeskkondi. Õpilastele, õpetajatele ja korraldatakse loenguid interneti ohtudest. Põhikoolis toimub õpilastele valikainena arvutiõpetuse tund.

1.5. Ainevaldkonna õppeainete lõimingu võimalusi teiste ainevaldkondadega

Keele ja kirjanduse valdkonna õppeained toetavad pädevuste saavutamist teistes valdkondades. Keele- ja kirjandustundides arendavad õpilased kõikides õppeainetes vajalikku suulist ja kirjalikku väljendus- ning suhtlusoskust, õpivad lugema ja mõistma eri liiki tekste,

sh teabe- ja tarbetekste, arendavad kirjandustekste lugedes sõnavara ning avardavad maailmapilti; õpivad kirjutama eri tüüpi tekste, kasutades kohaseid keelevahendeid ja õpitud termineid ning sobivat stiili; õpivad koostama ja vormistama uurimistöid, kasutama allikaid ja viitama neile; harjuvad kasutama eri liiki sõna- ja käsiraamatuid.

- **Võõrkeeled.** Võõrkeelte õppimisel on abiks eesti keele tundides omandatud keelemõisted. Omandatud võõrsõnad toetavad võõrkeelte õppimist. Maailmakirjanduse autorite ja teostega tutvumine tekitab huvi võõrkeelte õppimise vastu. Matemaatika. Õppetekstide ja tekstülesannete mõistmist soodustab lugemisoskus. Arvsõnade õigekirja õppimine toetab korrektse matemaatilise kirjaoskuse omandamist.
- **Loodusained.** Kohanimede ning loodusnähtuste ja -objektide nimetuste õigekirja kinnistatakse keele- ja kirjandustundides. Loodusteemalised tekstid õppe- ning ilukirjanduses aitavad loodust tundma õppida ja väärtustada. Loodusainetes omandatud sõnavara ning teadmised soodustavad omakorda kirjandusteoste looduskirjelduste mõistmist ja kujutluspiltide teket.
- **Matemaatika.** Õppetekstide ja tekstülesannete mõistmist soodustab eesti/vene keele ja kirjanduse tundides arendatav lugemisoskus. Arvsõnade õigekirja õppimine toetab korrektse matemaatilise kirjaoskuse omandamist.
- **Sotsiaalsained.** Ilukirjandusteoste lugemine ja analüüs toetavad maailmapildi kujunemist, ajaloosündmuste mõistmist ning ühiskonnaelus ja inimsuhetes orienteerumist: väärtused ja kõlblus; suhted kodus ja koolis; omakultuur ja kultuuriline mitmekesisus; kodanikuühiskond ja rahvussuhted. Keeletundides õpitakse riikide, ühenduste, organisatsioonide, ajalooliste isikute, ajaloosündmuste nimede õigekirja norme.
- **Kunstiained.** Kirjandusteose analüüs seostatuna illustatsioonide vaatlusega soodustab kunsti väljendusvahendite eripära mõistmist. Reklaami käsitlemine keeleõppes eeldab ka visuaalsete ja auditiivsete komponentide eritlemist ja analüüsi. Kirjandusteose käsitlemise illustreerimine vastava ajastu muusikaga soodustab arusaamist muusika emotsionaalsest mõjust. Kirjanduse ja muusikaõpetuse ühisosa on (rahva)laul, selle tekst ja esitus.
- **Kehaline kasvatus.** Meedia- ja kirjandustekstide valiku kaudu saadakse elukogemusi. Plakateid ja esitlusi koostades kujundatakse tervist väärtustavat eluhoiakut.
- **Tehnoloogia ja innovatsioon.** Õppe- ja teabetekstide kaudu kujundatakse oskust hinnata tehnoloogia rakendamise kaasnevaid võimalusi ja ohte, kasutada eetilisel nüüdisaegseid tehnoloogiaid oma õpi-, töö- ja suhtluskeskkonna kujundamisel ning järgida tehnilisi vahendeid kasutades ohutus- ning intellektuaalomandi kaitse nõudeid.

1.6. Läbivate teemade rakendamise võimalusi

Ainevaldkonna õppeainete eesmärgiseadet, õpitulemusi ning õppesisu kavandades peetakse õppekava läbivaid teemasid silmas olenevalt õppeaine spetsiifikast ja seostest ühe või teise läbiva teemaga.

- **Elukestev õpe ja karjääri plaanimine.** Erinevate õppetegevuste kaudu suunatakse õpilasi väärtustama elukestvat õpet kui elustiili ning mõtestama karjääri planeerimist kui jätkuvat otsuste tegemise protsessi. Õppetegevus võimaldab vahetult kokku puutuda töömaailmaga, nt ettevõtte külastusi, õpilastele tutvustatakse ainevaldkonnaga seotud ameteid, erialasid ja edasiõppimisvõimalusi. Õppetegevus võimaldab õpilasel süvendada teadmisi hariduse ja töömaailma vahelistest seostest. Arendatakse iseseisva õppimise oskust ja vastutusvõimet ning oskust iseseisvalt leida ja analüüsida oma arengu vajadustest tulenevat infot edasiõppimise võimaluste kohta ja koostada karjääriplaan. Erinevad õppetegevused, sh õpilaste iseseisvad tööd võimaldavad õpilasel seostada huvisid ja võimeid ainealaste teadmiste ja oskustega ning mõista, et hovid ja harrastused hoiavad elu ja karjääri tasakaalus. Õpe võimaldab õpilasel kujundada eneseanalüüsiks vajalikku sõnavara ja oskust koostada õpingutele ja tulevikus tööle kandideerimiseks vajalikke dokumente. Rollimängude ja erinevate tekstide käsitlemise, arutelude ning loovtööde kaudu arendatakse õpilaste suhtlus- ja koostööoskusi, suutlikkust oma arvamust kujundada ja väljendada ning probleeme lahendada. Õpe võimaldab õpilasel kujundada eneseanalüüsiks vajalikku sõnavara, et analüüsida oma huve ja võimeid, nii ainealaseid kui ka üldoskusi ja teadmisi, sh oskust koostada õpingutele ja tulevikus tööle kandideerimiseks vajalikke dokumente.
- **Keskkond ja jätkusuutlik areng ning tervis ja ohutus.** Ainevaldkonna õppeainete kaudu taotletakse õpilase kujunemist sotsiaalselt aktiivseks, keskkonnateadlikuks, vastutustundlikuks ning tervist ja turvalisust väärtustavaks inimeseks.
- **Kodanikualgatus ja ettevõtlikkus.** Eri liiki tekstide käsitlemise kaudu hakkavad õpilased märkama ühiskonnas probleeme ja otsima neile lahendusi. Väärtused ja kõlblus ning kultuuriline identiteet. Ilukirjandust ning kultuuriteemalisi tekste lugedes ja analüüsides, nende üle arutledes ning nende põhjal kirjutades kujundatakse õpilaste kõlblisi omadusi, väärtusnorme ja hoiakuid. Oma keele ja kirjanduse väärtustamise kaudu õpitakse lugu pidama endast ning rahvast, teiste rahvaste tekstide toel kujundatakse arusaam kultuuride erinevustest, ent ka tõdemus inimkonna kulutuuriilisest ühisosast.
- **Teabekeskond.** Oskusi kasutada teabekeskonna vahendeid kujundatakse praktilises tegevuses, mis hõlmab eri allikatest (sh internetist) teabe hankimist, selle kriitilist hindamist ning kasutamist nii õppeteemakohaste teadmiste suurendamiseks kui ka tekstiloomes.
- **Tehnoloogia ja innovatsioon.** Õpiülesannete lahendamiseks kasutatakse infoühiskonna võimalusi, õpilasi suunatakse otsima alternatiivseid lahendusi.

1.7. Õppetegevuse kavandamine ja korraldamine

Õppetegevust kavandades ja korraldades:

- 1) peetakse silmas õppekava alusväärtusi, üldpädevusi, õppeaine eesmärke ja õpitulemusi ning toetatakse lõimingut teiste õppeainete ja läbivate teemadega;
- 2) jälgitakse, et õpilase õpikoormus (sh kodutööde maht) on mõõdukas, jaotub õppeaasta ulatuses ühtlaselt ning jätab piisavalt aega puhkuseks ja huvitegevuseks;
- 3) võimaldatakse õppida üksi ja koos teistega (iseseisvad, paaris- ja rühmatööd), et toetada õpilaste kujunemist aktiivseteks ning iseseisvateks õppijateks;
- 4) arvestatakse õpilaste individuaalseid iseärasusi ning kasutatakse diferentseeritud õppeülesandeid, mille sisu ja raskusaste võimaldavad sobiva pingutustasemega õppida;
- 5) kasutatakse tänapäevastel info- ja kommunikatsioonitehnoloogiatel põhinevaid õpikeskkondi ning õppematerjale ja -vahendeid;
- 6) laiendatakse õpikeskkonda: arvutiklass, muuseum, näitus, raamatukogu;
- 7) kasutatakse mitmekesist õppemetoodikat, sh aktiivõpet: esitamine, rollimäng, loovtöö kirjutamine, arutelu, diskussioon, väitlus, õpimapi ja uurimistöö koostamine, projektõpe.

1.8. Hindamise alused

Õpitulemused on kindlaks määratud kooliastmeti kahel tasemel: üldised õpitulemused ja õppevaldkondade õpitulemused. Hindamisel lähtutakse vastavatest Käru Põhikooli õppekava hindamise korraldustest.

- Hinnatakse õpilase teadmisi ja oskusi suuliste vastuste (esituste) ning kirjalike tööde alusel, arvestades teadmiste ja oskuste vastavust taotletavatele õpitulemustele.
- Õpitulemusi hinnatakse sõnaliste hinnangute (kujundav hindamine) või numbriliste hinnetega. Õpitulemuste kontrollimise vormid peavad olema mitmekesised ning vastavuses õpitulemustega.
- Kujundava hindamisena mõistetakse õppe kestel toimuvat hindamist, mille käigus analüüsitakse õpilase teadmisi, oskusi, hoiakuid, väärtushinnanguid ja käitumist, antakse tagasisidet õpilase seniste tulemuste ning vajakajäämist kohta, innustatakse ja suunatakse õpilast edasisele õppimisele ning kavandatakse edasise õppimise eesmärgid ja teed.
- Õpilane peab teadma, mida ja millal hinnatakse, milliseid hindamisvahendeid kasutatakse ja millised on hindamise kriteeriumid.

Hoiakutele (nt huvitatus, tähtsuse mõistmine, väärtustamine, vajaduste arvestamine, kokkulepitud reeglite järgimine) antakse hinnanguid. Hindamise kriteeriumid ja viiepallisüsteemist erinev hindamise korraldus täpsustakse kooli õppekavas. Eesti keele õppimise tulemusi kokku võtva hindamise vormiks võib olla kompleksne töö.

I kooliastmes hinnatakse õpilase:

- 1) suulist keelekasutust, s.o kõnelemist ja kuulamist;
- 2) lugemist, s.o lugemistehnikat, teksti mõistmist ja vabalugemist;
- 3) kirjutamist, s.o kirjatehnikat, õigekirja ja kirjalikku tekstiloomet.

II ja III kooliastmes hinnatakse õpilase:

- 1) suulist ja kirjalikku suhtlust;
- 2) tekstide vastuvõttu;
- 3) tekstiloomet;
- 4) tekstide õigekeelsust.

Kirjanduse õppimise tulemusi hinnatakse eesti keele õppes eraldi alates 5. klassist.

II kooliastmes hinnatakse:

- 1) teoste lugemist ning tutvustamist;
- 2) jutustamist;
- 3) tekstide tõlgendamist ja analüüsi, kirjandusliku kujundi mõistmist;
- 4) teksti esitust ja omaloomingut.

III kooliastmes hinnatakse õpilase:

- 1) iseseisvat lugemist ja eri viisidel jutustamist;
- 2) teksti tõlgendamist, analüüsi ja mõistmist;
- 3) teksti esitust ja omaloomingulisi töid.

Kirjalikes kirjandusülesannetes parandab õpetaja ka keelevead, kuid hinnates arvestab valdavalt töö sisu. Omaloominguliste tööde puhul võib lisahindega tunnustada esteetiliselt aspekti.

1.9. Füüsiline õppekeskkond

Kool korraldab keele ja kirjanduse valdkonna ainete õpet:

- 1) klassis, kus saab mööblit ümber paigutada liikumistegevusteks (nt dramatiseeringud, õppemängud) ning rühmatööks;
- 3) klassiruumis kasutada õigekeelsussõnaraamatuid ja võõrsõnade leksikoni;
- 2) kasutada info- ja kommunikatsioonitehnoloogiatel põhinevaid õpikeskkondi ning õppematerjale ja -vahendeid, sealhulgas veebisõnaraamatuid.
- 4) tunde peetakse vajaduse korral arvutiklassis ning väljaspool kooli (nt raamatukogus).

EESTI KEELE AINEKAVAD

2. I kooliaste (1. – 3. klass)

2.1. I kooliastme õppe- ja kasvatuseesmärgid

3. klassi lõpetaja eesti keele õpetus taotleb, et õpilane:

- 1) õpib mõtestatult lugema ja kirjutama oma loomevõime ja eluliste vajaduste kohaseid eri liiki tekste;
- 2) õpib koolis ja koolivälises suulises suhtluses selgelt väljenduma;
- 3) arendab oma suulist ja kirjalikku väljendusoskust, omandab (esmase) õigekirjaoskuse;
- 4) huvitub raamatutest ning loeb eakohast ilu- ja aimekirjandust;
- 5) analüüsib tekste ja oma tegevust õpetaja juhiste kohaselt;
- 6) austab eesti keelt kui rahvuskultuuri kandjat ja tahab õigesti kõnelda ja kirjutada;
- 7) õpib hankima teavet lastele määratud teatmeteostest, lasteportaalidest ja lasteajakirjadest ning lihtsamatest sõnaraamatutest.

Suuline keelekasutus

3. klassi lõpetaja eesti keele õpetus taotleb, et õpilane:

- 1) kuulab mõtestatult eakohast teksti; toimib sõnumi või juhendi järgi;
- 2) väljendab end suhtlusolukordades selgelt ja arusaadavalt: palub, küsib, selgitab, keeldub, vabandab, tänab; vastab küsimustele, kasutades sobivalt täislauseid ning lühivastuseid;
- 3) vaatleb sihipäraselt, kirjeldab nähtut ning märkab erinevusi ja sarnasusi;
- 4) avaldab arvamust kuuldu, vaadeldu ja loetu kohta;
- 5) annab küsimuste toel arusaadavalt edasi õppeteksti, lugemispala, pildiraamatu, filmi ja teatrietenduse sisu; koostab kuuldu/loetu põhjal skeemi/kaardi;
- 6) jutustab loetust ja läbielatud sündmusest; jutustab pildiseeria, tugisõnade, märksõnaskeemi ning küsimuste toel;
- 7) mõtleb loole alguse ja lõpu;
- 8) leiab väljendumiseks lähedase ja vastandtäheendusega sõnu;
- 9) esitab luuletust peast.

Lugemine

3. klassi lõpetaja eesti keele õpetus taotleb, et õpilane:

- 1) loeb nii häälega kui ka endamisi ladusalt ja teksti mõistes; mõistab lihtsat plaani, tabelit, diagrammi ning kaarti;
- 2) loeb õpitud teksti ette õigesti, selgelt ja sobiva intonatsiooniga;
- 3) töötab tekstiga eakohaste juhiste alusel;
- 4) vastab suulistele ja lühikestele kirjalikele küsimustele loetu kohta;
- 5) eristab kirjalikus tekstis väidet, küsimust, palvet, käsku ning keeldu;
- 6) tunneb ära jutustuse, luuletuse, näidendi, muinasjutu, mõistatuse, vanasõna ja kirja;
- 7) on lugenud läbi vähemalt 12 eesti ja väliskirjaniku teost, kõneleb loetud raamatust;
- 8) teab nimetada mõnd lastekirjanikku.

Kirjutamine

3. klassi lõpetaja eesti keele õpetus taotleb, et õpilane:

- 1) kasutab kirjutades õigeid tähekujusid ja -seoseid ning kirjutab loetava käekirjaga;

- 2) kirjutab tahvlilt ja õpikust õigesti ära; paigutab teksti korrektselt paberile ning vormistab vihiku/õpilaspäeviku nõuetekohaselt;
- 3) valdab eesti häälikkirja aluseid ja õpitud keelendite õigekirja: eristab häälikut ja tähte, täis- ja kaashäälikut, häälikuühendit, silpi, sõna, lauset; märgib kirjas häälikuid õigesti; eristab lühikesi, pikki ja ülipikki täis- ja suluta kaashäälikuid; kirjutab õigesti asesõnu;
- 4) märgib õpitud sõnades õigesti kaashäälikuühendit; kirjutab õigesti sulghääliku omandatud oma- ja võõrsõnade algusse; märgib kirjas õigesti käänd- ja pöörsõnade õpitud lõppe ning tunnuseid;
- 5) teab peast võõrtähtedega tähestikku, kasutab lihtsamat sõnastikku ja koostab lihtsaid loendeid tähestikjärjestuses;
- 6) kirjutab suure algustähga lause alguse, inimese- ja loomanimed ning õpitud kohanimed;
- 7) piiritleb lause ja paneb sellele sobiva lõpumärgi;
- 8) kirjutab etteütlemise järgi sisult tuttavat teksti ning kontrollib kirjutatut näidise järgi (30–40 sõna);
- 9) koostab kutse, õnnitluse, teate ja e-kirja; kirjutab eakohase pikkusega ümberjutustusi ning teisi loovtöid küsimuste, tugisõnade, joonistuse, pildi, pildiseeria, märksõnaskeemi või kava toel.

2.2. Eesti keele õppeaine kirjeldus

I kooliastmes kujundatakse õpilaste teadmisi ja oskusi kolmes õppevaldkonnas: suuline keelekasutus (kuulamine, kõnelemine), lugemine ja kirjutamine. Suuline keelekasutus hõlmab eneseväljendust argiolukorras ning eakohase suulise teksti mõistmist ja edasiandmist. Lugemise õpetamisel kujundatakse oskust töötada tekstiga eakohaste juhiste alusel. Kirjutamise õpetusega kujundatakse õigekirjaoskus õpitud keelendite piires ja suutlikkus end eesmärgipäraselt kirjalikult väljendada.

Keel kui kultuuri kandja ja mõtlemise põhivahend on oluline inimese tunnetuslikus arengus ning tema maailmapildi kujunemises. Sotsiaalne kirjaoskus tähendab kriitilist ja teadlikku toimimist keele toel nii isiklikus ja avalikus sfääris kui ka õppimises ja töös. Keel toimib tekstide kujul igas valdkonnas ning selle olukorratüüpides erinevalt. Seepärast on inimesele ühtviisi vajalikud teadmised ja oskused, mis hõlmavad keelt, selle variante ja tekste ning lubavad toime tulla suulise ja kirjaliku suhtlusega, tekstide vastuvõtu ning loomisega. Eesti keelel kui emakeelel ja hariduskeelel on õppekavas eriline koht: eesti keele oskus on nii õppekava omandamise alus kui ka eesmärk.

2.3. Taotletavad pädevused I kooliastmes

3. klassi lõpus õpilane:

- 1) peab lugu oma perekonnast, klassist ja koolist; on viisakas, täidab lubadusi; teab, et kedagi ei tohi naeruvääristada, kiusata ega

narrida;

2) oskab kaaslast kuulata, teda tunnustada;

3) tahab õppida, tunneb rõõmu teadasaamisest ja oskamisest, oskab õppida üksi ning koos teistega, paaris ja rühmas, oskab jaotada aega õppimise, harrastustegevuse, koduste kohustuste ning puhkamise vahel;

4) teab oma rahvuslikku kuuluvust ning suhtub oma rahvusesse lugupidavalt;

5) oskab end häälestada ülesandega toimetulemisele ning oma tegevusi ülesannet täites mõtestada; oskab koostada päevakava ja seda järgida;

6) suudab tekstidest leida ja mõista seal sisalduvat teavet (sealhulgas andmeid, termineid, tegelasi, tegevusi, sündmusi ning nende aega ja kohta) ning seda suuliselt ja kirjalikult esitada;

7) oskab sihipäraselt vaadelda, erinevusi ja sarnasusi märgata ning kirjeldada; oskab esemeid ja nähtusi võrrelda, ühe-kahe tunnuse alusel rühmitada ning lihtsat plaani, tabelit, diagrammi ja kaarti lugeda;

8) austab oma kodupaika, kodumaad ja Eesti riiki, tunneb selle sümboleid ning täidab nendega seostuvaid käitumisreegleid;

9) oskab ilu märgata ja hinnata; hindab loovust ning tunneb rõõmu loovast eneseväljendusest ja tegevusest.

2.4. Eesti keele ainekava 1. klassile

7 tundi nädalas, kokku 245 tundi õppeaastas.

2.4.1 Õppe- ja kasvatuseesmärgid

1. klassis eesti keele õpetamisega taotletakse, et õpilane:

1) õpib mõtestatult lugema ja kirjutama oma loomevõime ja eluliste vajaduste kohaseid eri liiki tekste;

2) õpib koolis ja koolivälises suulisel suhtluses selgelt väljenduma;

3) arendab oma suulist ja kirjalikku väljendusoskust, omandab (esmase) õigekirjaoskuse;

4) huvitub raamatutest ning loeb eakohast ilu- ja aimekirjandust;

5) analüüsib tekste ja oma tegevust õpetaja juhiste kohaselt;

6) austab eesti keelt kui rahvuskultuuri kandjat ja tahab õigesti kõnelda ja kirjutada;

7) õpib hankima teavet lastele määratud teatmeteostest, lasteportaalidest ja lasteajakirjadest ning lihtsamatest sõnaraamatutest.

2.4.2 Õppesisu ja –tegevused ja õpitulemused

Teema EESTI KEEL 1. klass	Õppesisu ja mõisted	1. klassi lõpetaja õpitulemused
Suuline keelekasutus (kuulamine, kõnelemine)	<p><u>Kuulamine</u> Helide, häälte ja häälikute eristamine (asukoht ja järjekord sõnas), hääliku pikkuse eristamine, põhirõhk täishääliku pikkusel. Õpetaja ja kaaslaste kuulamine ning suulise juhendi järgi toimimine. Õpetaja ja kaaslaste ettelugemise kuulamine. Kuuldu ja nähtu kommenteerimine.</p> <p><u>Kõnelemine</u> Hääldus- ja intonatsiooniharjutused. Häälduse harjutamine, hääle tugevuse kohandamine olukorrale. Töö lähedase tähendusega sõnaga, sõnatähenduse selgitamine ja täpsustamine. Sobivate kõnetuste (palumine, küsimine, keeldumine, vabandust palumine, tänamine) valik suhtlemisel. Lihtlauseliste küsimuste moodustamine, küsimuste esitamine ja neile vastamine. Eri teemadel vestlemine sõnavara rikastamiseks, arutamine paaris ja väikeses rühmas. Jutustamine kuulatu, nähtu, läbielatu, loetu, pildi, pildiseeria, etteantud teema põhjal; aheljutustamine. Esemete, nähtuste, tegelaste jms võrdlemine, ühe-kahe tunnuse alusel rühmitamine. Eneseväljendus dramatiseeringus ja rollimängus. Tuttava luuletuse, dialoogi peast esitamine.</p>	<p>eristab häälikuid (asukoht ja järjekord sõnas), täishääliku pikkusi; toimib õpetaja ja kaaslaste suulise juhendi järgi; kuulab õpetaja ja kaaslaste esituses lühikest eakohast teksti, mõistab kuuldu lause, jutu sisu; teab, et sõnadel on lähedase või vastandtähendusega sõna ja nimetab neist mõningaid; väljendab end suhtlusolukordades arusaadavalt: palub, küsib, tänab, vabandab; jutustab suunavate küsimuste toel kuuldu, nähtu, loetu; koostab õpetaja abiga pildiseeria või küsimuste toel suulise jutu, esitab luuletust peast;</p>
Lugemine	<p>Raamatu/teksti üldine vaatlus: teksti paigutus, sisukord, õppeülesannete esitus. Trükitähtede (nii suurte kui väikeste) tundma õppimine. Tähtedest sõnade ja sõnadest lausete lugemine. Silpidest sõnade moodustamine. Lugemistehnika arendamine õpetaja juhendite järgi (õige hääldus,</p>	<p>tunneb häälik-tähelist vastavust, loeb õpitud teksti enam-vähem ladusalt, lausehaaval üksiku peatusega raskema sõna ees oma kõnetempos või sellest aeglasemalt;</p>

	<p>ladusus, pausid, intonatsioon, tempo, oma lugemisvea parandamine, kui sellele tähelepanu juhitakse). Lugemistehniliselt raskete sõnade ja sõnaühendite lugema õppimine.</p> <p>Oma ja õpetaja käekirjalise teksti lugemine klassitahvlilt ja vihikust. Jutustava ja kirjeldava teksti ning teabeteksti (õpilaspäevik, kutse, õnnitlus, saatekava, tööjuhend, raamatu sisukord) lugemine. Sõna, lause, teksti sisu mõistmine. Teksti sisu ennustamine pealkirja, piltide, üksiksõnade jm alusel. Loole lõpu mõtlemine. Tegelaste iseloomustamine. Küsimustele vastamine, millele vastus on tekstis otsesõnu kirjas.</p> <p>Üksikute tingmärkide (õppekirjanduse tingmärgid), skeemide, kaartide lugemine õppekirjanduses, nende tähenduse tabamine. Luuletuste ilmekas (mõtestatud) lugemine. Riimuvate sõnade leidmine õpetaja abiga.</p> <p>Tekstiliikide eritamine: jutt, muinasjutt, luuletus, mõistatus.</p> <p>Kirjandustekstid: liisusalm, muinasjutt, mõistatus, luuletus, piltjutt, vanasõna, jutustus, näidend.</p> <p>Loetud raamatu autori, kunstniku (illustraatori), tegelaste nimetamine, loetust jutustamine. Loetule emotsionaalse hinnangu andmine (lõbus, tõsine, igav jne).</p> <p>Huvipakkuva raamatu leidmine kooli või kodukoha raamatukogust täiskasvanu abiga.</p>	<p>mõistab häälega või endamisi (vaikse häälega või huuli liigutades) lugedes loetu sisu;</p> <p>vastab teksti kohta käivatele küsimustele, mille vastused on palas otsesõnu öeldud; mõtleb jutule alguse või lõpu;</p> <p>on lugenud mõnda lasteraamatut, nimetab nende pealkirja ja autoreid, annab loetule emotsionaalse hinnangu (lõbus, tõsine, igav ...);</p>
<p>Kirjutamine</p>	<p><u>Kirjatehnika</u></p> <p>Kirja eelharjutused. Kirjutamine pliatsi ja kriidiga, joonistähete kirjutamine. Õige pliatsihoid ja kirjutamisasend istudes ja seistes (tahvli juures). Väikeste kirjatähete õppimine. Suurte kirjatähete</p>	<p>kasutab õigeid kirjutamisvõtteid, teab, kuidas väikesi ja suuri kirjatähti kirjutatakse ning sõnas õigesti seostatakse; kirjutab tahvlilt ära;</p>

<p>õppimine (vajadusel 2.klassis). Tähtede seostamine. Tahvlile, vihikusse ja õpilaspäevikusse kirjutamine. Töö vormistamine näidise järgi, töö puhtus, käekirja loetavus. Teksti ärakiri tahvilt, õpikust.</p> <p><u>Kirjalik tekstiloome</u> Tarbeteksti kirjutamine näidise järgi: kutse, õnnitlus (kujundamine näidise järgi). Jutu kirjutamine pilditaiendusena (pildi allkiri, kahekõne jms). Jutule lõpu kirjutamine. Loovtöö kirjutamine (pildi, pildiseeria, küsimuste järgi). Lünkumberjutustuse kirjutamine.</p> <p><u>Õigekeelsus</u> Häälik, sõna, lause, tekst. Tähed ja tähestik, võõrtähtede vaatlus. Häälikute märkimine kirjas. Sõna ja lause ladumine ja kirjutamine. Täis- ja kaashäälikud. Täishäälikuühendi vaatlus. Täishääliku pikkuse eristamine ja õigekiri, kaashääliku pikkusega tutvumine. Sulghäälik (k, p, t) omasõnade alguses. i ja j ning h sõna alguses seoses tähtede õppimisega. Suur algustäht lause alguses, inimese- ja loomanimeses. Liitsõna vaatlus (moodustamine). Sõnade lõpu õigekiri – d ja -vad (mitmus) ning -b (tegusõna 3. pööre) õigekirjaga tutvumine. Tutvumine jutustava (väit-), küsi- ja hüüdlausega. Lause lõpumärgid: punkt, (küsi- ja hüüümärgi vaatlemine). Koma lauses (teksti vaatlus). Oma kirjutusvea parandamine õpetaja abiga. Etteütlemise järgi sõnade ja lausete kirjutamine (15–20 sõna lihtlausetena).</p>	<p>täidab tahvlinäidise järgi õpetaja abiga õpilaspäevikut, paigutab näidise järgi tööd vihikulehele, varustab töö kuupäevaga; koostab näidise järgi kutse; eristab häälikut, tähte, täis- ja kaashäälikut, sõna, lauset; kirjutab omasõnade algusesse <i>k, p, t</i>; kirjutab õigesti lühemaid (kuni 2-silbilisi) sõnu ja lauseid; teab, et lause lõpeb punktiga; teab, et lause alguses, inimeste, loomade, oma kodukoha nimes kasutatakse suurt algustähte; kirjutab õigesti oma nime.</p>
--	--

2.4.3. Lõimingud

Võimalused ainetevaheliseks lõiminguks	Võimalused digipädevuse lõiminguks
<p>Matemaatika Loeb ja mõistab matemaatika õppetekste ja tekstülesandeid. Matemaatilised lühendid ja nende kirjutamine. Aastarvud, järgarvud, diagrammide ja tabelite lugemine.</p> <p>Loodus- ja inimeseõpetus Kirjutab õigesti kohanimesisid. Loeb loodusaineteid tekste, õppe- ning teabekirjanduses. Loodusainetes omandatud sõnavara ning teadmised soodustavad omakorda kirjandusteoste looduskirjelduste mõistmist, kujutluspiltide teket ja emotsionaalset mõju lugejale.</p> <p>Kunst Kunstnikutöö kirjandusteostes. Piltide kirjeldused, tegelaste iseloomustamine. Illustratsioonid loetu põhjal.</p> <p>Muusika Esineb kooliüritustel. Tähestiku laulud ja mängud. Kuulamisoskuse arendamine läbi muusika. Kuulatud muusikapala kohta oma arvamuse avaldamine. Rahvalaul. Hümn. Rütmimängud.</p>	<p>Leiab otsimootoriga, kasutades võtmesõnu, vajalikke teabeallikaid, sirvib neid ning valib (filtreerib) leitu hulgast sobivaid digitaalseid materjale, rakendades juhendaja abi. Õpib kasutama arvutit ja mobiiltelefoni info otsimiseks, õppematerjali paremaks omandamiseks ja kinnistamiseks.</p> <p>Sutlemine digikeskkondades, Kuulamine keele keskkonnas. Koostöö n. loovjutu koostamine ning jagamine. Õpilane teeb koostööd etteantud keskkonnas ning on valmis meeskonnatööks.</p> <p>Õpilane koostab referaate, teeb kuulutuse, kopeerib fotosid. Kasutab uute teadmiste loomiseks olemasolevat digitaalset avatud õppevara;</p> <p>Õpilane kaitseb oma digivahendeid, arvestab privaatsust, ei avalda delikaatset teavet. Vältib terviseriske, on energiasäästlik.</p>

2.4.4. Hindamine

- 1) Õpiprotsessi hindamise objektid ja vahendid valib õpetaja aluseks võttes Käru Põhikooli õppekava hindamise korralduses punktis 5.6. Sõnaliste hinnangute põhimõtted, hinnangute andmise tingimused ja kord.
- 2) Käru Põhikoolis kasutatakse 1. klassi õpilaste teadmiste ja oskuste hindamisel sõnalisi hinnanguid. Sõnalisi hinnanguid kasutatakse 1. klassi õpilaste teadmiste ja oskuste hindamisel kaks korda poolaastas. Hindamismeetodite valikul arvestatakse õpilaste vanuselisi iseärasusi, individuaalseid võimeid ning valmisolekut ühe või teise tegevusega toime tulla.

Poolaasta lõpul koostatav sõnaline hinnang väljendab:

- millises osas on õpilane soovitud tulemused saavutanud;

- millises osas on õpilasel vajakajäämisi;
- kuidas saavutatu seondub õpilase varasemate õpitulemuste ning tema võimete ja vajadustega.

Sõnalise hinnangu skaala:

- **„Oskab väga hästi“** – saab õpilane, kelle suuline vastus (esitus), kirjalik töö, praktiline tegevus või selle tulemus on õige, loogiline ja mõtestatud, praktilises tegevuses ilmneb omandatu iseseisev ja loov rakendamine.
- **„Oskab hästi“** – saab õpilane, kelle suuline vastus (esitus), kirjalik töö, praktiline tegevus või selle tulemus on üldiselt õige, loogiline ja mõtestatud, kuid pole täielik või esineb väiksemaid eksimusi, praktilises tegevuses jääb mõnel määral puudu iseseisvusest.
- **„Vajab harjutamist“** – saab õpilane, kelle suuline vastus (esitus), kirjalik töö, praktiline tegevus või selle tulemus on põhiosas õige, kuid esineb mõningaid puudusi ja eksimusi, põhioskused on omandatud lünklikult ja teadmiste rakendamisel praktilises tegevuses esineb raskusi. Õpilane vajab juhendamist ja suunamist.
- **„Vajab palju harjutamist“** – saab õpilane, kelle suuline vastus (esitus), kirjalik töö, praktiline tegevus või selle tulemus esineb palju puudusi, põhioskusi ei ole täielikult omandatud ja teadmisi ei osata praktilises tegevuses rakendada. Õpilane vajab pidevat abistamist ja juhendamist.

4) Eesti keele õpitulemuste kontrolli ja hindamise eesmärk on saada ülevaade õpitulemuste saavutatusest ja õpilase individuaalsest arengust ning kasutada saadud teavet õppe tulemuslikumaks kavandamiseks.

5) Õpitulemuste kontrollimise ja hindamise vormid on mitmekesised, sisaldavad suulist kui kirjalikku küsitlust.

Hinnatakse teadmisi ja nende rakendamise oskust, üldpädevuste saavutatust, sh õpioskusi suuliste vastuste, kirjalike tööde ning praktiliste tegevuste alusel, arvestades õpilase teadmiste ja oskuste vastavust ainekava taotletavate õpitulemustele:

- suuline vastamine (lugemine, jutustamine, luuletuste ettekanded, klassivälise kirjanduse jutustamine), rühmatöös osalemine;
- tunnikontroll;
- funktsionaalse lugemise ülesanded tekstist arusaamise kontrollimiseks;
- loovülesanded;
- lugemispäeviku täitmine;
- ära kiri tahvlilt ja raamatust.

Püsiva kirjaliku kõne puudega õpilane on õpilane, kes saab regulaarselt logopeedilist ravi ja/või õpilane, kellega õpetaja töötab individuaalselt logopeedi nõuannete järgi. Kui õpilase kirjaliku kõne puue ei korrigeeru kestval logopeedilisel ravil, hinnatakse tema töid diferentseeritult ja töödele tehakse märgesid “hinnatud diferentseeritult”.

2.4.5. Terviklikult käsitletavat teosed 1. klassis

Appelgren, T. sarjast „Vesta Linne lood“ valida üks raamat.; Andersen, A.C. üks muinasjutt; Egner, T. „Sööbik ja Pisik“; Grimm „Lumeeit“; Huovi, H. „Urbo ja turbo või „ Urbo ja Turbo jõulud“; Jankovszky, E. „Kui ma oleksin suur“ või „Minuga juhtub alati midagi“; Kotta, F. „Tublid loomad“; Lindgren, A. „Peeter ja Petra“; Merca „Mullivesi“ ; Maršak, S. „Kaksteist kuud“; Niit, E. „Tõmbelukuga kass“; Niit, E. „PilleRiini lood“; Pervik, A. „Tirilinnas algab kool“; Pervik, A. „Kollane autopõrnikas sõidab ringi“ või „ Kollane autopõrnikas“; Pervik, A. sarjast „Paula elu“ valida üks raamat; Perkiö, P. „ Õnnelaps“; Patience, J. „Savipotitobi soovikaev“; Raud, E. „Peep ja sõnad“; Raud, E. „Sipsik“; Raud, E. „Ninatark muna“; Raud, P. „Ernesto küülikud“ ; Sewart, P. „Sünnipäevakingid“; Tungal, L. „Pururikas laps“; Väljal, S. „Jussikese seitse sõpra“; Velthuijs, M. „Konn ja talv“ või „Konn ja võõras“; Valter, E. „ Kassike ja kakuke“

Terviklikult käsitletavate teoste loend ei ole suletud ega ammendav, igal kirjandusõpetajal on vabadus valida nimetatute asemele või neile lisaks teisi teemakohaseid tekste ja teoseid, sh uudiskirjanduse hulgast. Rõhutades ainekava avatust kirjanduse valikule, on kultuuri järjepidevuse huvides siiski vaja tunda tüvitekste. Tervikkäsitluseks mõeldud teoste hulgast valib õpetaja igas klassis käsitlemiseks vähemalt neli. Õpetaja võib kirjandusteoseid valides arvestada õpilase eelistusi ning kultuurilis-rahvuslikku eripära.

2.5 Eesti keele ainekava 2. klassile

8 tundi nädalas, kokku 280 tundi õppeaastas.

2.5.1 Õppe- ja kasvatuseesmärgid

2. klassi eesti keele õpetusega taotletakse, et õpilane:

- 1) väärtustab eesti keelt kui rahvuskultuuri kandjat ja avaliku suhtluse vahendit;
- 2) suhtub lugupidamisega teiste rahvaste keeltesse ja kultuuridesse;
- 3) tajub keeleoskust õpioskuste alusena ja oma identiteedi olulise osana;
- 4) kujuneb teadlikuks keelekasutajaks;
- 5) omandab põhiteadmised eesti keelest, omandab õigekirjaoskuse;
- 6) arendab keeleoskust kui eneseväljendus- ja suhtlusvahendit, arvestades kultuuris väljakujunenud keelekasutustavasid;
- 7) õpib tundma eri tekstiliike, arendab oma tekstitööoskusi nii tekstide vastuvõtja kui ka loojana;

8) arendab analüüsi-, järeldus- ja põhjendusoskust;

9) harjub oma kirjakeeleoskuse täiendamiseks kasutama sõna- ja käsiraamatuid ning veebiallikaid; oskab kriitiliselt hinnata meedias ja internetis pakutavat teavet.

2.5.2. Õppesisu ja –tegevused ja õpitulemused

Teema EESTI KEEL 2. klass	Õppesisu ja mõisted	2. klassi lõpetaja õpitulemused
<p>Suuline keelekasutus (kuulamine, kõnelemine)</p>	<p><u>Kuulamine</u> Hääliku pikkuste eristamine, põhirõhk suluta kaashäälikul. Õpetaja ja kaaslaste suulise mitmeastmelise juhendi meeldejäätmine ja selle järgi toimimine. Õpetaja etteloetud ainetekstist oluliste mõistete leidmine ja lihtsa skeemi koostamine õpetaja juhendamisel. Kaaslaste ettelugemise kuulamine ja hinnangu andmine ühe aspekti kaupa (õigsus, pausid ja intonatsioon mõtte toetajana).</p> <p><u>Kõnelemine</u> Sõnatähenduste selgitamine ja täpsustamine aktiivse sõnavara laiendamiseks. Kuuldud jutu ümberjutustamine; pikema dialoogi jälgimine, hinnangud tegelastele ja sisule. Hääldus- ja intonatsiooniharjutused. Eneseväljendus dramatiseeringus ja rollimängus. Kõne eri nüansside (tempo, hääletugevus, intonatsioon) esiletoomine dramatiseeringus jm esituses. Kõnelemine eri olukordades (telefonitsi, rühma esindajana), rollimängud. Nii enese kui ka teiste tööde tunnustav kommenteerimine. Oma arvamuse avaldamine (raamatu, filmi jm)</p>	<p>eristab täis- ja suluta hääliku pikkusi; kuulab õpetaja ja kaaslaste eakohast teksti ning toimib saadud sõnumi kohaselt õpetaja abil; koostab kuuldu põhjal lihtsama skeemi ja kaardi õpetaja abil; kasutab kõnes terviklauseid; teab ja leiab vastandtäheendusega sõnu ning õpetaja abil ka lähedase tähendusega sõnu; väljendab arusaadavalt oma soove ja kogemusi väikeses ja suures rühmas; vestleb oma kogemustest ja loetust; annab õpetaja abil edasi lugemispala, õppeteksti, filmi ja teatrietenduse sisu;</p>

	<p>kohta ja selle põhjendamine. Arutlemine paaris ja rühmas: oma suhtumise väljendamine, nõustumine ja mittenõustumine, ühiste seisukohtade otsimine.</p> <p>Sündmuse, isiku, looma, eseme kirjeldamisetugisõnade, skeemi, tabeli abil.</p> <p>Mõtete väljendamine terviklausetena. Küsimuste moodustamine, küsimuste esitamine ja neile vastamine.</p> <p>Eri meeleoluga luuletuste (aastaajad, laste elu) mõtestatud peast esitamine.</p>	
<p>Lugemine</p>	<p>Lugemistehnika arendamine õpetaja juhendite järgi: oma lugemisvea parandamine, kui sellele tähelepanu juhitakse, sobiva intonatsiooni kasutamine. Lugemistehniliselt raskete sõnade ja sõnaühendite lugema õppimine.</p> <p>Kahekõne lugemine, intonatsiooni ja tempo valik saatelause alusel ja partnereid arvestades.</p> <p>Eri liiki lühitekstide (teade, kiri, ajakirja rubriik, sõnastik) mõistev lugemine. Oma ja õpetaja käekirjalise teksti lugemine klassitahvlilt ja vihikust.</p> <p>Raamatu/teksti üldine vaatlus: teksti paigutus, sisukord, õppeülesannete esitus.</p> <p>Üksikute tingmärkide (õppekirjanduse tingmärgid, liiklusmärgid jms), skeemide, kaartide ja tabelite lugemine õppekirjanduses ning lasteraamatutes.</p> <p>Teksti sisu aimamine pealkirja, piltide, üksiksõnade jm alusel. Tekstist õpitavate keelendite, samuti sünonüümide, otsese ja ülekantud tähendusega sõnade jms leidmine.</p> <p>Õpiku sõnastiku kasutamine.</p>	<p>loeb õpitud teksti suhteliselt õigesti, ladusalt (lugemistempo võib olla kõnetempost aeglasem), parandab ise oma lugemisvigu, enamasti väljendab intonatsioon loetava sisu; mõistab häälega või endamisi lugedes loetu sisu; vastab teemakohastele (ka lihtsamatele tekstis mitte otsese infoga seotud) küsimustele; leiab tekstis iseseisvalt vastused konkreetsetele küsimustele ja töötab õpetaja abiga eakohaste juhiste alusel; tunneb ära jutu, luuletuse, mõistatuse, näidendi ja vanasõna; kasutab õpiku sõnastikku õpetaja abiga sõnade leidmiseks algustähe järgi; on lugenud mõnda lasteraamatut, nimetab tegelasi ja annab edasi loetu sisu mõne huvitava, enam meeldinud episoodi järgi.</p>

	<p>Tekstis küsimuse, palve, käsu ja keelu äratundmine. Loetud jutustuse ja muinasjutu kohta kava koostamine (teksti jaotamine osadeks); skeemi/kaardi koostamine õpetaja abiga. Loetu põhjal teemakohastele küsimustele vastamine (ka siis, kui vastus otse tekstis ei sisaldu). Loole alguse ja lõpu mõtlemine. Tegelaste iseloomustamine.</p>	
<p>Kirjutamine</p>	<p><u>Kirjatehnika</u> Suurte ja väikeste kirjatähtede kordamine. Kirjutamise tehnika arendamine: ühtlane kirjarida, õiged tähekujud ja seosed nii väikestel kui suurtel kirjatähtedel. Näidise järgi kirjatöö paigutamine vihiku lehele, kirjapaberile; kuupäeva kirjutamine.</p> <p><u>Kirjalik tekstiloome</u> Kutse, õnnitluse ja teate koostamine õpetaja abiga. Tekstilähedase ümberjutustuse kirjutamine küsimuste ja tugisõnade toel. <i>Loovtöö skeemi, kaardi toel; fantaasialugu. Jutu ülesehitus: alustus, sisu ja lõpetus; jutule alguse ja lõpu kirjutamine. Omakirjutatud teksti üle kaaslasega arutlemine.</i></p> <p><u>Õigekeelsus</u> Varasemale lisanduvalt keeleteadmised: täishäälikuühendi õigekiri, suluta kaashääliku pikkus ja õigekiri; k, p, t s-i ja h kõrval; i ja j silbi alguses, h sõna alguses. Silbitamine, poolitamise üldpõhimõtted. Lauseliik ja lõpumärk (jutustav e väit- ja küsilause). Koma kasutamine liitlauses kirjutamisel et, sest, aga, kuid puhul. Suur algustäht oma kooli ja tuttavates kohanimes.</p>	<p>kasutab kirjutades õigeid väikeste ja suurte kirjatähtede tähekujusid ja seoseid; kirjutab tahvlilt või õpikust ära; täidab iseseisvalt õpilaspäevikut ja kujundab vihikut, paigutab näidise järgi tööd vihikulehele, kirja joonelisele lehele, varustab töö kuupäevaga; koostab õpetaja abiga kutse, õnnitluse ja teate; kirjutab loovtöö ning ümberjutustuse pildiseeria, tugisõnade ja küsimuste abil; eristab häälikut, tähte, täis- ja kaashäälikut, silpi, sõna, lauset, täishäälikuühendit; kirjutab õigesti sulghääliku omasõnade algusesse ja omandatud võõrsõnade algusesse; märgib kirjas õigesti täishäälikuid; teab peast võõrtähtedega tähestikku; alustab lauset suure algustähega ja lõpetab punkti või küsimärgiga; kasutab suurt algustähte inimeste ja loomade nimedes, tuttavates kohanimes;</p>

	<p>Sõnade lõpu õigekiri –d (mida teed?), -te (mida teete?), -sse (kellesse? millesse?), -ga (kellega? millega?), -ta (kelleta? milleta?). ma, sa, ta, me, te, nad õigekiri. Etteütlemise järgi kirjutamine õpitud keelendite ulatuses (20–25 sõna lihtlausetena). <i>Kirjavea parandamine, kui veale tähelepanu juhitakse; kirjavea vältimine, kui veaohlikule kohale tähelepanu juhitakse</i></p>	<p>kirjutab õigesti sõnade lõppu -d (mida teed?), -te (mida teete?), -sse (kellesse? millesse?), -ga (kellega? millega?), -ta (kelleta? milleta?); kirjutab etteütlemise järgi õpitud keelendite ulatuses sisult tuttavat teksti ja kontrollib kirjutatut näidise järgi (20–25 sõna lihtlausetena).</p>
--	--	---

2.5.3 Lõimingud

Võimalused ainetevaheliseks lõiminguks	Võimalused digipädevuse lõiminguks
<p>Matemaatika Vajaliku funktsionaalse lugemise oskuse arendamine-tekstülesanded, tööjuhendid, tööjuhendite koostamine.</p> <p>Inglise keel Töö tekstiga - funktsionaalse lugemisoskuse omandamine.</p> <p>Loodusõpetus Jutukeste koostamine matkal nähtu kohta, välitunnis nähtu kohta, loodusõpetuse tekstide põhjal küsimustele vastamine, tekstist arusaamine.</p> <p>Kunstiõpetus Kunstiteoste (ka kaasõpilaste, isiklike tööde) kirjeldamine, jutustamine pildi järgi, kunstiteoste kasutamine sõnavara rikastamiseks (omadussõnad, kirjeldused), omaloominguliste jutukeste (luuletuste jms) illustreerimine.</p> <p>Tööõpetus Tööjuhendite lugemine, nendest arusaamine, projektide koostamine.</p> <p>Kehaline kasvatus</p>	<p>Leiab otsimootoriga, kasutades võtmesõnu, vajalikke teabeallikaid, sirvib neid ning valib (filtreerib) leitu hulgast sobivaid digitaalseid materjale, rakendades juhendaja abi. Õpib kasutama arvutit ja mobiiltelefoni info otsimiseks, õppematerjali paremaks omandamiseks ja kinnistamiseks.</p> <p>Sutlemine digikeskkonnades, Kuulamine keele keskkonnas. Koostöö n. loovjutu koostamine ning jagamine. Õpilane teeb koostööd etteantud keskkonnas ning on valmis meeskonnatööks.</p> <p>Õpilane koostab referaate, teeb kuulutuse, kopeerib fotosid. Kasutab uute teadmiste loomiseks olemasolevat digitaalset avatud õppevara;</p> <p>Õpilane kaitseb oma digivahendeid, arvestab privaatsust, ei avalda delikaatset teavet. Väldib terviseriske, on energiasäästlik.</p>

Eerinevate tööjuhendite (mänguõpetuste) lugemine ja mõistmine. Muusikaõpetus Rütmiharjutused, muusikapalade kuulamine kirjanduspalade ilmestamiseks.	
--	--

2.5.4 Hindamine

Õpitulemused on kindlaks määratud kooliastmeti kahel tasemel: üldised õpitulemused ja õppevaldkondade õpitulemused.

Õpitulemusi hinnates lähtutakse Käru Põhikooli õppekava üldosa ja teiste hindamist reguleerivate õigusaktide käsitlusest.

Õpitulemusi hinnatakse sõnaliste hinnangute või numbriliste hinnetega. Praktiliste tööde ja ülesannete puhul ei hinnata mitte ainult töö tulemust, vaid ka protsessi.

Hindamise vormidena kasutatakse ka kujundavat hindamist. Kujundav hindamine annab infot õpilastele nende tegevuse uurimise, diagnoosimise ja tagasisidestamise kaudu informatsiooni kogu õppeprotsessi jooksult, et aidata õpilastel võtta vastutust oma õppimise eest. Hinnatakse õpilase teadmisi ja oskusi suuliste vastuste (esituste) ning kirjalike tööde alusel, arvestades teadmiste ja oskuste vastavust taotletavatele õpitulemustele. Hindamismeetodite valikul arvestatakse õpilaste vanuselisi iseärasusi, individuaalseid võimeid ning valmisolekut ühe või teise tegevusega toime tulla.

Õpitulemuste kontrollimise vormid peavad olema mitmekesised ning vastavuses õpitulemustega:

- suuline vastamine(lugemine, jutustamine, luuletuste ettekanded, klassivälise kirjanduse jutustamine), rühmatöös osalemine;
- tunnikontroll;
- funktsionaalse lugemise ülesanded tekstist arusaamise kontrollimiseks;
- loovülesanded;
- lugemispäeviku täitmine.

Õpilasest lähtuva hindamise protsessi klassiruumis juhivad õpetaja:

- ta jagab õpieesmärke oma õpilastega;
- kuulab õpilasi õppeprotsessi käigus;
- teab nende tugevusi ja nõrkusi;
- õpetab hindamismudelitel alusel õpilastele enesehindamist;
- annab efektiivset tagasisidet;

- küsib küsimusi, et suunata õpilasi mõtlema;
- toetab õpilaste eneseregulatsiooni ja
- kasutab saadud informatsiooni oma töö planeerimisel.

Õpilane peab teadma, mida ja millal hinnatakse, milliseid hindamisvahendeid kasutatakse ja millised on hindamise kriteeriumid.

2.klassis hinnatakse:

1) lugemist, s.o. lugemistehnikat, teksti mõistmist ja lugemust

- ladus, veatu, selge, õige intonatsiooniga lugemine;
- ilukirjandustekstide mõtestatud häälega lugemine- õigesti loogiliselt rõhutades ja pauseerides, sobivat hääletooni kasutades;
- tekstis sisalduva informatsiooni mõistmine;
- ülesannete täitmine loetud teksti põhjal, küsimustele vastamine, lünkade täitmine jne;
- tekstist õpitavate keelendite, samuti sünonüümide, otsese tähendusega sõnade jms leidmine.

2) kirjutamist, s.o. kirjatehnikat, õigekirja, kirjalikku tekstiloomet;

- õigekirjutuse aluseks olevate õpitud põhimõistete ja reeglite tundmine; nende piires vigadeta kirjutamine, terviklausete moodustamine ja lausete seostamine;
- töö vormistamine, töö puhtus, tähekuju õigsus ja tähtede seostamine; käekirja loetavus;
- sõnade, sõnaühendite, lausete ja eakohase teksti eksimusteta ära kirjutamine õpikust, tahvlilt;
- eakohase teksti kirjutamine etteütlemise järgi;
- kirjalike keeleülesannete täitmine: lünk-, sobitusülesanded;
- kutse, kirja, õnnitluse koostamine;
- loovtöö kirjutamine: jutustus pildi ja pildiseeria põhjal, fantaasialugu, eseme- või isikukirjeldus jms.

3) suulist eneseväljendust, s.o. kõnelemis- ja kuulamisoskust.

- kuulamisel eakohastes tekstides sisalduva info mõistmine;
- oma arvamuse argumenteerimine;
- kaasvestleja kuulamine, arvamusega nõustumise ja mittenõustumise väljendamine, vastuväidete esitamine;
- jutustamine sündmusest, loetust, kuulatust, pildi ja pildiseeria järgi;
- eneseväljendamine dramatiseeringus, rollimängus;

- päheõpitud luuletuse mõtestatud esitamine.

2. klassis hinnatakse	Hinne on “5”	Hinne on “4”	Hinne on “3”	Hinne on “2”
Lugemist, s.o. lugemistehnikat, teksti mõistmist ja lugemust;	Õpilane: loeb õpitud teksti ladusalt, veatult, selgelt ja ilmekalt; saab aru teksti sisust ja peamõttest; lahendab teksti põhjal antud ülesanded õigesti.	Õpilane: loeb ladusalt, kuid vähemilmekalt; teeb lugemisel üksikuid vigu; saab aru teksti sisust, kuid küsimustele vastamisel on üksikuid ebatäpsusi; täidab teksti põhjal antud ülesanded üksikute vigadega.	Õpilane: loeb konarlikult, ilmetult, vigadega; saab üldjoontes tekstist aru; täidab loetud tekstil põhinevaid ülesandeid, kuid teeb vigu.	Õpilane: loeb aeglaselt, vigadega, katkendlikult, ilmetult; saab halvasti tekstist aru; tekstil põhinevate ülesannete lahendamisel on rohkesti eksimusi ja suuri puudujääke.
Kirjutamist, s.o. kirjatehnikat, õigekirja, kirjalikku tekstiloomet.	Etteütluse teksti valides arvestatakse klassi taset ja ettevalmistuse põhjalikkust. Etteütlus tehakse vaid õpitud materjali põhjal. Ühe õppetunni jooksul kirjutatava sidusa kontrolletteütluse soovitatav sõnade arv on 2.klassis 20- 30 sõna. Loovtööde hindamisel arvestatakse töö sisu, lausete terviklikkust ja seostatust; sõnavara; õigekeelsust. 2/3 loovtöö hindest annab töö sisu.			
	Töö on veatu või töös on 1 ortograafiaviga	Töös on 2- 4 ortograafiaviga.	Töös on 5- 7 ortograafiaviga.	Töös on 8- 10 ortograafiaviga.
Suulist eneseväljendust,	Õpilane: avaldab heas sõnastuses oma arvamust, nõustumist/	Õpilane:	Õpilane: saab kuulatust ja loetust aru üldjoontes;	Õpilane:

<p>s.o. kõnelemis-ja kuulamisoskust.</p>	<p>mittenõustumist kaasvestleja arvamusega ja oskab seda põhjendada; annab loogiliselt edasi kuulatu ja loetu sisu; jutustab lususalt, kasutades mitmekesisist sõnavara; väljendub keeleliselt korrektselt ja selgelt.</p>	<p>oskab edasi anda kuulatu ja loetu põhisisu; jutustab mõningate ebatäpsustega, ülesehitus hüplik, sõnavara ühekülgne; väljendub lususalt, kuid keeleliselt ebatäpselt:</p>	<p>jutustab küsimuste toel; jutustus on lünklik ja sõnavane; väljendub konarlikult, paljude keelevigadega.</p>	<p>ei suuda väljendada oma arvamust või tal puudub see; saab kuulatust või loetust halvasti aru; suudab loetud või kuulatud teksti põhjal vastata üksikutele põhiküsimustele; väljendub konarlikult, vigaselt, katkendlikult.</p>
---	--	--	--	---

Püsiva kirjaliku kõne puudega õpilane on õpilane, kes saab regulaarselt logopeedilist ravi ja/või õpilane, kellega õpetaja töötab individuaalselt logopeedi nõuannete järgi. Kui õpilase kirjaliku kõne puue ei korrigeeru kestval logopeedilisel ravil, hinnatakse tema töid diferentseeritult ja töödele tehakse märke “hinnatud diferentseeritult”.

2.5.5 Terviklikult käsitletavat teosed 2. klassis

Dahl, R. „Suur sõbralik hiiglane“ või „Charlie ja šokolaadivabrik“; Grimm, J. ja W. „Breemeni linna moosekandid“; Kivirähk, A. „Sirlil, Siim ja saladused“; Kangur, K. „Timbu- Limbu õukond ja lumemöldrid“; Käo, H. „Väike rüütel Rikardo“; Käo, H. „Vares Villemi lood“ ; Kivirähk, A. „Kaka ja kevad“; Kivirähk, A. „Leiutajateküla Lotte“; Kivirähk, A. „Limpa ja mereröövlid“; Käo, H. „Kui ma oleksin suur“ või „Väike kahvatu kummitus“; Lindgren, A. „Bullerby lapsed“ või „Lärmisepa tänava Lotte“ ; Lindgren, A. „Pipi Pikksukk“; Niit, E. „Onu ööbik“; Niit, E. „Suur maalritöö“; Pervik, A. sarjast „Paula elu“ üks raamat; Põldmaa, J. „Lepatriinude jõulud“; Reinla, A. „Pätu“; Raud, E. „Karu maja“; Raskin, A. „Väike papa“; Raud, E. „Naksitrallid“; Seero, T. „Jürimari pere lood“; Tali, T. ja E-M. „Suur jõuluraamat“; Toomet, T. „Vana aja lood“; Trull, I. „Lõbusad luuletused“ või „Iseloomuga loom“; Tolstoi, A. „Kuldvõtmeke“; Tungal, L. „Pururikas laps“ või „Lätikeelne jäätis“; Vaiksoo, J. „Lumemöll“; Öunapuu, M. „Kuninganna Anni lood“

Terviklikult käsitletavate teoste loend ei ole suletud ega ammendav, igal kirjandusõpetajal on vabadus valida nimetatute asemele või neile lisaks teisi teemakohaseid tekste ja teoseid, sh uudiskirjanduse hulgast. Rõhutades ainekava avatust kirjanduse valikule, on kultuuri järjepidevuse huvides siiski vaja tunda tüvitekste. Tervikkäsitluseks mõeldud teoste hulgast valib õpetaja igas klassis käsitlemiseks vähemalt neli. Õpetaja võib kirjandusteoseid valides arvestada õpilase eelistusi ning kultuurilis-rahvuslikku eripära.

2.6. Eesti keele ainekava 3. klassile

6 tundi nädalas, kokku 210 tundi õppeaastas.

2.6.1 Õppe- ja kasvatusesmärgid

3. klassis eesti keele õpetamisega taotletakse, et õpilane:

- austab eesti keelt kui rahvuskultuuri kandjat.
- arendab kriitilist mõtlemist ja analüüsioskust.
- väärtustab head keeleoskust eneseväljendus- ja suhtlusvahendina.
- arendab oma suulist ja kirjalikku väljendusoskust, omandab õigekirjaoskuse.
- õpib mõtestatult lugema ja kirjutama eri liiki tekste.
- loeb eakohast väärtkirjandust, kujundab selle kaudu oma kõlbelisi tõekspidamisi, rikastab oma mõttemaailma.
- arendab kirjanduse mõistmist, kujutlusvõimet, loovust ja kunstimaitset.
- huvitub ilukirjandusest ja paikkonna kultuurist.
- õpib hankima teavet erinevatest allikatest; harjub kasutama sõnaraamatuid ja käsiraamatuid

2.6.2 Õppesisu ja –tegevused ja õpitulemused

Teema EESTI KEEL 3. klass	Õppesisu ja tegevused	3. klassi lõpetaja õpitulemused
Suuline keelekasutus	<u>Kuulamine</u> Hääliku pikkuste eristamine, põhirõhk sulghääliku pikkusel. Suulise juhendi meeldejätmise ja selle järgi toimimine.	oskab kuulata mõtestatult eakohast teksti ja toimida saadud sõnumi või juhendite järgi.

<p>Ettelugemise kuulamine. Kaaslase ettelugemise hindamine ühe aspekti kaupa (õigsus, pausid ja intonatsioon mõtte toetajana). Kuuldu/nähtu kommenteerimine. Fakti ja fantaasia eristamine. Ainetekstist oluliste mõistete leidmine ja lihtsama skeemi koostamine. Kuuldu ja nähtu (muinasjutt, lühijutt, proosa-, luule, ainetekst, lavastus, film) sisu ümberjutustamine. Dialogi jälgimine, hinnangud tegelastele ja nende ütlustele.</p> <p><u>Lugemine</u> Raamatu/teksti üldine vaatlus: teksti paigutus, sisukord, õppeülesannete esitus. Teksti ülesehitus: pealkiri, teksti osad (lõigud, loo alustus, sisu, lõpetus). Lugemistehnika arendamine õpetaja juhendite järgi (õige hääldus, ladusus, pausid, intonatsioon, tempo; oma lugemisvea parandamine, kui sellele tähelepanu juhitakse). Ladus ja automatiseerunud lugemine. Oma ja kaaslase lugemistehnika hindamine õpetaja juhiste alusel. Oma ja õpetaja käekirjalise teksti lugemise klassitahvlilt ja vihikust. Jutustava ja kirjeldava teksti ning tarbe- ja teabeteksti (õpilaspäeviku, kutse, õnnitluse, saatekava, tööjuhendi, raamatu sisukorra, sõnastiku, teate, eeskirja, retsepti, õpikuteksti, teatmeteose teksti, ajalehe- ja ajakirja ning muu meediateksti) lugemine. Üksikute tingmärkide (õppekirjanduse tingmärgid, liiklusmärgid jms), skeemide, kaartide ja tabelite lugemine õppekirjanduses, lasteraamatutes ning lasteajakirjanduses. Sõna, lause ning teksti sisu mõistmine. Tekstis küsimuse, palve, käsu ja keelu äratundmine. Teksti sisu ennustamine pealkirja, piltide ja üksiksõnade järgi.</p>	<p>väljendab end suhtlusolukordades selgelt ja arusaadavalt: palub, küsib, selgitab, keeldub, vabandab, tänab; vastab küsimustele, kasutades sobivalt täislauseid ning lühivastuseid; vaatleb sihipäraselt, kirjeldab eesmärgipäraselt nähtut, eset, olendit, olukorda, märkab erinevusi ja sarnasusi. avaldab arvamust kuuldu, vaadeldu ja loetu kohta; annab küsimuste toel arusaadavalt edasi õppeteksti, lugemispala, pildiraamatu, filmi ja teatrietenduse sisu; koostab kuuldu/loetu põhjal skeemi/kaardi; loeb nii häälega ja kui endamisi ladusalt ja teksti mõistes; mõistab lihtsat plaani, tabelit, diagrammi, kaarti; loeb õpitud teksti ette õigesti, selgelt ja sobiva intonatsiooniga; töötab tekstiga eakohaste juhiste alusel; vastab suulistele ja lühikestele kirjalikele küsimustele loetu kohta; eristab kirjalikus tekstis väidet, küsimust, palvet, käsku, keeldu; tunneb ära jutustuse, luuletuse, näidendi, muinasjutu, mõistatuse, vanasõna, kirja. on lugenud läbi vähemalt neli eesti ja väliskirjaniku teost, kõneleb loetud raamatust; teab nimetada mõnd lastekirjanikku.</p>
---	--

	<p>Töö tekstiga: tekstist õpitavate keelendite, sünonüümide, otsese ja ülekantud tähendusega sõnade leidmine. Õpiku sõnastiku iseseisev kasutamine.</p> <p>Teksti jaotamine osadeks ning tekstiosade pealkirjastamine. Loetava kohta kava, skeemi, kaardi koostamine. Loetu põhjal teemakohastele küsimustele vastamine. Loole alguse ja lõpu mõtlemine. Teksti teema ja peamõtte sõnastamine, tegelaste iseloomustamine.</p> <p>Jutustavate luuletuste ja proosateksti mõtestatud esitamine. Riimuvate sõnade leidmine. Kahekõne lugemine, intonatsiooni ja tempo valik saatelause alusel ning partnereid arvestades.</p> <p>Loetud raamatust jutustamine, loetule emotsionaalse hinnangu andmine ja raamatust lühikokkuvõtte tegemine. Vajaliku raamatu leidmine iseseisvalt.</p> <p>Tekstiliiikide eristamine: muinasjutt, mõistatus, vanasõna, luuletus, jutustus, näidend, kiri.</p> <p>Kirjandus: folkloorne lastelaul, liisusalm, jutustus, muinasjutt, muistend, luuletus, kahekõne, näidend, sõnamänguline tekst, piltjutt, mõistatus, vanasõna.</p>	
<p>Õigekeelsus ja keelehoole</p>	<p><u>Tekstiloo</u> Lausete laiendamine ja sidumine tekstiks. Tarbeteksti (ajaleheartikli, teate, nimekirja jne) kirjapanek. Ümberjutustuse kirjutamine tugisõnade, skeemi, kaardi või kava toel. Loovtöö kirjutamine (vabajutt, jutt pildi, pildiseeria, küsimuste, skeemi, kaardi või kava toel, fantaasialugu). Jutu ülesehitus: alustus, sisu, lõpetus. Sündmusest ja loomast kirjutamine. Jutule alguse ja lõpu kirjutamine. Kirja kirjutamine. Omakirjutatud teksti üle kaaslasega arutamine.</p> <p><u>Kirjatehnika</u></p>	<p>piiritleb lause ja paneb sellele sobiva lõpumärgi; kirjutab etteütlemise järgi sisult tuttavat teksti ja kontrollib kirjutatut näidise järgi (30–40 sõna); koostab kutse, õnnitluse, teate, e-kirja. kirjutab eakohase pikkusega loovtöid (k.a ümberjutustusi) küsimuste, tugisõnade, joonistuse, pildi, pildiseeria, märksõnaskeemi või kava toel;</p> <p>kasutab kirjutades õigeid tähekujusid ja -seoseid, kirjutab loetava käekirjaga;</p>

	<p>Kirjutamise tehnika süvendamine, oma loetava käekirja kujundamine, kirjutamise kiiruse arendamine. Kirjutamisvilumuse saavutamine (õiged tähekujud ja proportsioonid, loetav käekiri, ühtlane kirjarida, kirjatöö nõuetekohane välimus, töö vormistamine). Teksti ärakiri tahvlilt ja õpikust. Kirjutatu kontrollimine õpiku ja sõnastiku järgi. Oma kirjavea parandamine. Etteütlemise järgi kirjutamine. Tahvlile, vihikusse ja õpilaspäevikusse kirjutamine. Tarbeteksti kirjutamine näidise järgi: kutse, ümbrik.</p> <p>Õigekiri</p> <p>Tähestiku järjekord. Täis- ja kaashäälikuühendi õigekiri. Täis ja suluta kaashääliku pikkuse kordamine, sulghääliku pikkuse eristamine ja õigekiri. k, p, t s-i ja h kõrval. i ja j õigekiri (v.a võõrsõnades ja tegijanimedes). h sõna alguses. Sulghäälik oma- ja võõrsõnade alguses. ▪ Suur algustäht lause alguses, inimese- ja loomanimedes, tuntumates kohanimedes. Väike algustäht õppeainete, kuude, nädalapäevade, ilmakaarte nimetustes. Poolitamise harjutamine.</p>	<p>kirjutab tahvlilt ja õpikust õigesti ära; paigutab teksti korrektselt paberile, vormistab vihiku/õpilaspäeviku nõuetekohaselt; valdab eesti häälikkirja aluseid ja õpitud keelendite õigekirja: eristab häälikut ja tähte, täis- ja kaashäälikut, häälikuühendit, silpi, sõna, lauset; märgib kirjas häälikuid õigesti; eristab lühikesi, pikki ja ülipikki täis- ja suluta kaashäälikuid; kirjutab õigesti asesõnu; märgib õpitud sõnades õigesti kaashäälikuühendit; kirjutab õigesti sulghääliku omandatud oma- ja võõrsõnade algusse; märgib kirjas õigesti käänd- ja pöörsõnade õpitud lõppe ja tunnuseid; teab peast võõrtähtedega tähestikku, kasutab lihtsamat sõnastikku ja koostab lihtsaid loendeid tähestik- järjestuses; kirjutab suure algustähega lause alguse, inimese- ja loomanimed ning õpitud kohanimed; piiritleb lause ja paneb sellele sobiva lõpumärgi; kirjutab etteütlemise järgi sisult tuttavat teksti ja kontrollib kirjutatut näidise järgi (30–40 sõna); koostab kutse, õnnitluse, teate, e-kirja; kirjutab eakohase pikkusega loovtöid (k.a ümberjutustusi) küsimuste, tugisõnade, joonistuse, pildi, pildiseeria, märksõnaskeemi või kava toel.</p>
--	--	---

2.6.3. Lõimingud

Võimalused ainetevaheliseks lõiminguks	Võimalused digipädevuse lõiminguks
<p>Matemaatika Loeb ja mõistab matemaatika õppetekste ja tekstülesandeid. Matemaatilised lühendid ja nende kirjutamine. Aastarvud, järgarvud, diagrammide ja tabelite lugemine.</p> <p>Loodus- ja inimeseõpetus- Kirjutab õigesti kohanimesisid. Loeb looduslaseid tekste, õppe- ning teabekirjanduses. Loodusainetes omandatud sõnavara ning teadmised soodustavad omakorda kirjandusteoste looduskirjelduste mõistmist, kujutluspiltide teket ja emotsionaalset mõju lugejale.</p> <p>Kunst Kunstnikutöö kirjandusteostes. Piltide kirjeldused, tegelaste iseloomustamine. Illustratsioonid loetu põhjal.</p> <p>Muusika Esineb kooliüritustel. Rütmimängud. Muusikapala kuulamine häälestamiseks meeolelu loomiseks.</p>	<p>Leiab otsimootoriga, kasutades võtmesõnu, vajalikke teabeallikaid, sirvib neid ning valib (filtreerib) leitu hulgast sobivaid digitaalseid materjale, rakendades juhendaja abi. Õpib kasutama arvutit ja mobiiltelefoni info otsimiseks, õppematerjali paremaks omandamiseks ja kinnistamiseks.</p> <p>Sutlemine digikeskkonnades, Kuulamine keele keskkonnas. Koostöö n. loovjutu koostamine ning jagamine. Õpilane teeb koostööd etteantud keskkonnas ning on valmis meeskonnatööks.</p> <p>Õpilane koostab referaate ,teeb kuulutuse, kopeerib fotosid. Kasutab uute teadmiste loomiseks olemasolevat digitaalset avatud õppevara.</p> <p>Õpilane kaitseb oma digivahendeid ,arvestab privaatsust, ei avalda delikaatset teavet. Väldib terviseriske, on energiasäästlik.</p>

2.6.4 Hindamine

Õpitulemused on kindlaks määratud kooliastmeti kahel tasemel: üldised õpitulemused ja õppevaldkondade õpitulemused.

Õpitulemusi hinnates lähtutakse Käru Põhikooli õppekava üldosa ja teiste hindamist reguleerivate õigusaktide käsitlest.

Õpitulemusi hinnatakse sõnaliste hinnangute või numbriliste hinnetega. Praktiliste tööde ja ülesannete puhul ei hinnata mitte ainult töö tulemust, vaid ka protsessi.

Hindamise vormidena kasutatakse ka kujundavat hindamist. Kujundav hindamine annab informatsiooni õpilastele nende tegevuse uurimise, diagnoosimise ja tagasisidestamise kaudu kogu õppeprotsessi jooksult, et aidata õpilastel võtta vastutust oma õppimise eest. Hinnatakse õpilase teadmisi ja oskusi suuliste vastuste (esituste) ning kirjalike tööde alusel, arvestades teadmiste ja oskuste vastavust taotletavatele õpitulemustele. Hindamismeetodite valikul arvestatakse õpilaste vanuselisi iseärasusi, individuaalseid võimeid ning valmisolekut ühe või teise tegevusega toime tulla.

Õpitulemuste kontrollimise vormid peavad olema mitmekesised ning vastavuses õpitulemustega:

- suuline vastamine(lugemine, jutustamine, luuletuste ettekanded, klassivälise kirjanduse jutustamine), rühmatöös osalemine;
- tunnikontroll;
- funktsionaalse lugemise ülesanded tekstist arusaamise kontrollimiseks;
- loovülesanded;
- lugemispäeviku täitmine.

Õpilasest lähtuva hindamise protsessi klassiruumis juhib õpetaja:

- ta jagab õpieesmärke oma õpilastega;
- kuulab õpilasi õppeprotsessi käigus;
- teab nende tugevusi ja nõrkusi;
- õpetab hindamismudelite alusel õpilastele enesehindamist;
- annab efektiivset tagasisidet;
- küsib küsimusi, et suunata õpilasi mõtlema;
- toetab õpilaste eneseregulatsiooni ja
- kasutab saadud informatsiooni oma töö planeerimisel.

Õpilane peab teadma, mida ja millal hinnatakse, milliseid hindamisvahendeid kasutatakse ja millised on hindamise kriteeriumid.

3.klassis hinnatakse:

1) lugemist, s.o. lugemistehnikat, teksti mõistmist ja lugemust

- ladus, veatu, selge, õige intonatsiooniga lugemine;
- ilukirjandustekstide mõtestatud häälega lugemine- õigesti loogiliselt rõhutades ja pauseerides, sobivat hääletooni kasutades;
- tekstis sisalduva informatsiooni mõistmine;
- ülesannete täitmine loetud teksti põhjal, küsimustele vastamine, lünkade täitmine jne;
- tekstist õpitavate keelendite, samuti sünonüümide, otsese tähendusega sõnade jms leidmine.

2) kirjutamist, s.o. kirjatehnikat, õigekirja, kirjalikku tekstiloomet;

- õigekirjutuse aluseks olevate õpitud põhimõistete ja reeglite tundmine; nende piires vigadeta kirjutamine, terviklausete moodustamine ja lausete seostamine;
- töö vormistamine, töö puhtus, tähekuju õigsus ja tähtede seostamine; käekirja loetavus;

- sõnade, sõnaühendite, lausete ja eakohase teksti eksimusteta ära kirjutamine õpikust, tahvilt;
- eakohase teksti kirjutamine etteütlemise järgi;
- kirjalike keeleülesannete täitmine: lünk-, sobitusülesanded;
- kutse, kirja, õnnitluse koostamine;
- loovtöö kirjutamine: jutustus pildi ja pildiseeria põhjal, fantaasialugu, eseme- või isikukirjeldus jms.

3) suulist eneseväljendust, s.o. kõnelemis- ja kuulamisoskust.

- kuulamisel eakohastes tekstides sisalduva info mõistmine;
- oma arvamuse argumenteerimine;
- kaasvestleja kuulamine, arvamusega nõustumise ja mittenõustumise väljendamine, vastuväidete esitamine;
- jutustamine sündmusest, loetust, kuulatust, pildi ja pildiseeria järgi;
- eneseväljendamine dramatiseeringus, rollimängus;
- päheõpitud luuletuse mõtestatud esitamine.

3. klassis hinnatakse	Hinne on “5”	Hinne on “4”	Hinne on “3”	Hinne on “2”
Lugemist, s.o. lugemistehnikat, teksti mõistmist ja lugemust;	Õpilane: loeb õpitud teksti ladusalt, veatult, selgelt ja ilmekalt; saab aru teksti sisust ja peamõttest; lahendab teksti põhjal antud ülesanded õigesti.	Õpilane: loeb ladusalt, kuid vähemilmekalt; teeb lugemisel üksikuid vigu; saab aru teksti sisust, kuid küsimustele vastamisel on üksikuid ebatäpsusi;	Õpilane: loeb konarlikult, ilmetult, vigadega; saab üldjoontes tekstist aru; täidab loetud tekstil põhinevaid ülesandeid, kuid teeb vigu.	Õpilane: loeb aeglaselt, vigadega, katkendlikult, ilmetult; saab halvasti tekstist aru; tekstil põhinevate ülesannete lahendamisel on rohkesti eksimusi ja suuri puudujääke.

		täidab teksti põhjal antud ülesanded üksikute vigadega.		
Kirjutamist, s.o. kirjatehnikat, õigekirja, kirjalikku tekstiloomet.	Etteütluse teksti valides arvestatakse klassi taset ja ettevalmistuse põhjalikkust. Etteütlus tehakse vaid õpitud materjali põhjal. Ühe õppetunni jooksul kirjutatava sidusa kontrolletteütluse soovitatav sõnade arv on 3.klassis 30- 40 sõna. Loovtööde hindamisel arvestatakse töö sisu, lausete terviklikkust ja seostatust; sõnavara; õigekeelsust. 2/3 loovtöö hindest annab töö sisu.			
	Töö on veatu või töös on 2 ortograafiaviga	Töös on 3- 6 ortograafiaviga.	Töös on 7- 9 ortograafiaviga.	Töös on 10 - 13 ortograafiaviga.
Suulist eneseväljendust, s.o. kõnelemis-ja kuulamisoskust.	Õpilane: avaldab heas sõnastuses oma arvamust, nõustumist/ mittenõustumist kaasvestleja arvamusega ja oskab seda põhjendada; annab loogiliselt edasi kuulatu ja loetu sisu; jutustab ladiusalt, kasutades mitmekesisist sõnavara; väljendub keeleliselt korrektselt ja selgelt.	Õpilane: oskab edasi anda kuulatu ja loetu põhisisu; jutustab mõningate ebatäpsustega, ülesehitus hüplik, sõnavara ühekülgne; väljendub ladiusalt, kuid keeleliselt ebatäpselt:	Õpilane: saab kuulatust ja loetust aru üldjoontes; jutustab küsimuste toel; jutustus on lünklik ja sõnavaene; väljendub konarlikult, paljude keelevigadega.	Õpilane: ei suuda väljendada oma arvamust või tal puudub see; saab kuulatust või loetust halvasti aru; suudab loetud või kuulatud teksti põhjal vastata üksikutele põhiküsimustele; väljendub konarlikult, vigaselt, katkendlikult.

Püsiva kirjaliku kõne puudega õpilane on õpilane, kes saab regulaarselt logopeedilist ravi ja/või õpilane, kellega õpetaja töötab individuaalselt logopeedi nõuannete järgi. Kui õpilase kirjaliku kõne puue ei korrigeeru kestval logopeedilisel ravil, hinnatakse tema töid diferentseeritult ja töödele tehakse märke “hinnatud diferentseeritult”.

2.6.5. Terviklikult käsitletavat teosed 3. klassis

Jansson, T. „Muumitroll“; Kivirähk, A. „Kaelkirjak“ või „Sirli, Siim ja saladused“; Lindgren, A. „Vahtramäe Emil“; Lindgren, A. „Kaisa“ või „Lärmisepa tänava Lota“; Lindgren, A. „Väikevend ja Karlsson katusele“; Lindgren, A. „Bullerby lapsed“; Pervik, A. „Kunksmoor“; Schmidt, A.M.G. „Viplala lood“

Terviklikult käsitletavate teoste loend ei ole suletud ega ammendav, igal kirjandusõpetajal on vabadus valida nimetatute asemele või neile lisaks teisi teemakohaseid tekste ja teoseid, sh uudiskirjanduse hulgast. Rõhutades ainekava avatust kirjanduse valikule, on kultuuri järjepidevuse huvides siiski vaja tunda tüvitekste. Tervikkäsitluseks mõeldud teoste hulgast valib õpetaja igas klassis käsitlemiseks vähemalt neli. Õpetaja võib kirjandusteoseid valides arvestada õpilase eelistusi ning kultuurilis-rahvuslikku eripära.

3. II kooliaste (4. – 6. klass)

3.1. II kooliastme õppe- ja kasvatuseesmärgid

6. klassi lõpetaja eesti keele õpetus taotleb, et õpilane:

- 1) suhtleb eesmärgipäraselt ning valib kontekstile vastava suhtluskanali;
- 2) oskab teha kuuldust ja loetust kokkuvõtet ning anda hinnangut nii suuliselt kui ka kirjalikult;
- 4) tunneb põhilisi tekstiliike ning oskab õpi- ja elutarbelisi tekste eesmärgipäraselt kasutada;
- 5) oskab luua õppetööks ja eluks vajalikke tekste ning neid korrektselt vormistada;
- 6) tunneb esinemise ettevalmistuse ja kirjutamise põhietappe ning oskab neid rakendada;
- 7) tunneb eesti õigekirja aluseid ja põhireegleid;
- 8) oskab kasutada ÕSi ja teisi õigekeelsusallikaid.

Suuline ja kirjalik suhtlus

6. klassi lõpetaja:

- 1) valib juhendamise toel suhtluskanali; peab sobivalt telefonivestlusi ning kirja- ja meilivahetust;

- 2) leiab koos partneri või rühmaga vastuseid lihtsamatele probleemülesannetele, kasutades
- 3) sobivalt kas suulist või kirjalikku keelevormi;
- 4) esitab kuuldu ja loetu kohta küsimusi ning annab hinnanguid;
- 5) võtab loetut ja kuuldut lühidalt kokku nii suulises kui ka kirjalikus vormis.

Teksti vastuvõtt

6. klassi lõpetaja:

- 1) tunneb õpitud tekstiliike (tarbe-, teabe- ja meediatekste) ning nende kasutamise võimalusi;
- 2) loeb ja mõistab eakohaseid õpi- ja elutarbelisi ning huvivaldkondade tekste;
- 3) võrdleb tekste omavahel, esitab küsimusi ja arvamusi ning teeb lühikokkuvõtteid;
- 4) kasutab töös tekstidega õpitud keele- ja tekstimõisteid.

Tekstiloome

6. klassi lõpetaja:

- 1) leiab juhendamise toel tekstiloomeks vajalikku kirjalikku või suusõnalist teavet raamatukogust ning internetist;
- 2) tunneb esinemise ettevalmistuse põhietappe;
- 3) tunneb kirjutamise põhietappe;
- 4) jutustab, kirjeldab ning arutleb suuliselt ja kirjalikult, vormistab kirjalikud tekstid korrektselt;
- 5) esineb suuliselt (tervitab, võtab sõna, koostab ning peab lühikese ettekande ja kõne);
- 6) kirjutab eesmärgipäraselt loovtöid ja kirju (ka e-kirju ja sõnumeid), oskab leida ning täita lihtsamaid planke ja vorme;
- 7) avaldab viisakalt ning olukohaselt oma arvamust ja seisukohta sündmuse, nähtuse või teksti kohta nii suulises kui ka kirjalikus vormis;
- 8) kasutab omandatud keele- ja tekstimõisteid tekste luues ning seostades.

Õigekeelsus ja keelehoole

6. klassi lõpetaja:

- 1) tunneb eesti keele häälikusüsteemi, sõnaliikide tüüpjuhte ja lihtvormide kasutust ning

- 2) järgib eesti õigekirja aluseid ja õpitud põhireegleid;
- 3) moodustab ning kirjavahemärgistab lihtlauseid, sh koondlauseid ja lihtsamaid liitlauseid;
- 4) kontrollib õigekeelsussõnaraamatust sõna tähendust ja õigekirja;
- 5) rakendab omandatud keeleteadmisi tekstiloomes ning tekste analüüsides ja hinnates.

3.2. Eesti keele õppeaine kirjeldus

II kooliastmes on neli õppevaldkonda: suuline ja kirjalik suhtlus, teksti vastuvõtt, tekstiloomine ning õigekeelsus ja keelehoole. Suulise ja kirjaliku suhtluse õpetusega kujundatakse oskust silmast silma, telefoni, kirja ja meili teel ning interneti keskkonnas kahe- või mitmepoolselt toimida, tekste kokku võtta ja vahendada ning saavutada häid tulemusi rühma- ja paaris töös.

Teksti vastuvõtu õpetuse kaudu kujuneb teadlik suhe pikemate suuliste ja kirjalike tekstidega. Kujundatakse oskust tekste valida ning leida, eesmärgipäraselt lugeda ja kuulata, teadvustades kuulamise ja lugemise strateegiaid, võimet teksti järjest sügavamini mõista ning tekstile reageerida.

Kirjutamine kui teksti loomise protsess kujundatakse mitmekülgset ja eesmärgistatud eneseväljenduse oskust, mille puhul inimene tajub olukorda ja adressaati ning suudab oma mõtteid vajaliku täpsusega ja tekstiliigile omases vormis väljendada ning edastada.

Õigekeelsuse ja keelehooldete õpetusega kujundatakse keeleteadlikkust ning teadmisi keelest; eesti nüüdiskirjakeele teadlikku kasutamist, aga ka arusaamist keele arengust ja muutumisest. Valdkond annab aluse edenemisele teistes, eespool nimetatud õppevaldkondades, annab teadmisi eesti kirjakeele ja murrete stiilirikkusest ning kirjavara mitmekülgsest.

Õppevaldkondade lõimimise tulemusel areneb eakohaselt õpilase mõtlemisvõime, suhtlusoskus, enesetunnetus ja identiteet. Ta on võimeline eetiliselt, olusid ja partnerit arvestades suhtlema; kuulamis- ja lugemismaterjali oma eesmärkidel kriitikameelega valima ning analüüsima; tekstide toel teadlikumalt õppima ja tegutsema.

Eesti keel kui õppeaine annab õpilasele võimaluse pidevalt ja mitmekülgsest suhelda, lugeda ja kirjutada, arendada oma loomevõimet ning tekitab huvi nüansirikka ja tõhusa suhtluse, mitut liiki ja laadi tekstide ning keele vastu.

3.3. Taotletavad pädevused II kooliastmes

6. klassi lõpus õpilane:

- 1) hindab harmoonilisi inimsuhteid, mõistab oma rolli pereliikmena, sõbrana, kaaslasena ja õpilasena; peab kinni kokkulepetest, on usaldusväärne ning vastutab oma tegude eest;
- 2) oskab keskenduda õppeülesannete täitmisele, oskab suunamise abil kasutada eakohaseid õpivõtteid (sealhulgas paaris- ja rühmatöövõtteid) olenevalt õppeülesande iseärasustest;
- 3) väärtustab oma rahvust ja kultuuri teiste rahvuste ning kultuuride seas, suhtub inimestesse eelarvamusteta, tunnustab inimeste, vaadete ja olukordade erinevusi ning mõistab kompromisside vajalikkust;
- 4) oskab oma tegevust kavandada ja hinnata ning tulemuse saavutamiseks vajalikke tegevusi valida ja rakendada, oma eksimusi näha ja tunnistada ning oma tegevust korrigeerida;
- 5) oskab oma arvamust väljendada, põhjendada ja kaitsta, teab oma tugevaid ja nõrku külgi ning püüab selgusele jõuda oma huvides;
- 6) oskab mõtestatult kuulata ja lugeda eakohaseid tekste, luua eakohasel tasemel keeleliselt korrektseid ning suhtlussituatsioonile vastavaid suulisi ja kirjalikke tekste ning mõista suulist kõnet;
- 7) oskab leida vastuseid oma küsimustele, hankida erinevatest allikatest vajalikku teavet, seda tõlgendada, kasutada ja edastada; 8) oskab teha vahet faktil ja arvamusel.

3.4. Eesti keele ainekava 4. klassile

5 tundi nädalas, kokku 175 tundi õppeaastas.

3.4.1. Õppe- ja kasvatuseesmärgid

4. klassis eesti keele õpetamisega taotletakse, et õpilane:

- 1) teadliku suhtumise kujundamine kõnesse, kuulamisse, kirjutamisse ja lugemisse;
- 2) lugemise ja kirjutamise seotuse teadvustamine vahetul suhtlemisel (seos kuulamise ja kõnelemisega);
- 3) lugemis- ja kirjutamisprotsessi mõistmine;
- 4) eesmärgistatud lugemisoskus ja loetu mõistmine;
- 5) tekstide koostamiseks vajalike osaoskuste omandamine (kavandamine, eesmärgistamine, visandamine)

- 6) õpikusõnastike ja koolisõnastike kasutamine;
- 7) kirjutamine õpitud ortograafiareegleid järgides;
- 8) tekstiliikide eristamine, orienteerumine massiteabetekstides;
- 9) eesmärgistatud kirja ja kõne tarvitamine lähtuvalt olukorrast ja kõnesituatsioonist;
- 10) jõukohase klassivälise kirjanduse lugemine ja mõistmine.

3.4.2. Õppesisu ja –tegevused ja õpitulemused

Teema EESTI KEEL 4. klass	Õppesisu ja tegevused	4. klassi lõpetaja õpitulemused
Suuline ja kirjalik suhtlus	<p>Hääliku pikkuste eristamine. Kaasõpilase ja õpetaja eesmärgistatud kuulamine. Kuuldule hinnangu andmine. Õpetaja ettelugemise järel oluliste mõistete ja seoste leidmine. Kuuldud tekstist lühikokkuvõtte sõnastamine. Kuuldud teabe rühmitamine skeemi, märksõnade jm alusel. Tekstidest fakti ja fantaasia eristamine. Lavastuse, kuuldud proosa-, luuletekstide sisu ümberjutustamine. Visuaalsed ja tekstilised infoallikad, nende usaldusväärsus (fakt, arvamus). Sõnavara avardamine ja täpsustamine, töö sõnastikega. Keelekasutus erinevates suhtlusolukordades: koolis, avalikus kohas, eakaaslastega, täiskasvanutega suheldes, suulises kõnes ja kirjalikus tekstis. Vestlus antud teema piires. Küsimustele vastamine, esitlus, tutvustus. Oma arvamuse avaldamine, seisukoha põhjendamine, kaaslaste</p>	<p>kuulab mõtestatult eakohast teksti, toimib saadud sõnumi või juhendite järgi; annab lühidalt edasi kuuldu sisu; väljendab end suhtlusolukordades hääliku pikkuste eristamine; õpetaja ettelugemise järel (ainealane tekst, lõikhaaval) oluliste mõistete ja seoste leidmine; kuuldud tekstist selgelt ja arusaadavalt koolis, avalikus kohas, eakaaslastega, täiskasvanutega suheldes; esitab kuuldu ja nähtu kohta küsimusi; väljendab oma arvamust, annab infot edasi selgelt ja ühemõtteliselt; leiab koos partneri või rühmaga vastuseid lihtsamatele probleemülesannetele, kasutades sobivalt kas suulist või kirjalikku vormi;</p>

	<p>arvamuse küsimine.</p> <p>Suulises keelekasutuses kirjakeele põhinormingute järgimine. Dialoogi, dramatiseeringu koostamine ja esitamine. Pantomiim. Rollimäng.</p> <p>Erinevate strateegiate kasutamine kõneülesannetes.</p> <p>Küsimuste moodustamine nt intervjuu tegemiseks.</p>	<p>kasutab sõnastikke ja teatmeteoseid; esitab peast luuletuse või rolliteksti.</p>
<p>Teksti vastuvõtt</p>	<p>Lugemiseks valmistumine, keskendunud lugemine. Lugemistehnika arendamine, häälega ja hääleta lugemine, pauside, tempo ja intonatsiooni jälgimine; lugemist hõlbustavad võtted. Oma lugemise jälgimine ning lugemisoskuse hindamine.</p> <p>Tööjuhendi lugemine. Tarbe- ja õppetekstide mõtestatud lugemine (reegel, juhend, tabel, skeem, kaart jm). Tekstide võrdlemine etteantud ülesande piires.</p> <p>Sõna, lause ning teksti sisu mõistmine. Kujundlik keelekasutus (piltlik väljend). Teksti sisu ennustamine pealkirja, piltide, remarkide, üksiksõnade jm alusel. Enne lugemist olemasolevate teemakohaste teadmiste ja kogemuste väljaselgitamine, oma küsimuste esitamine ning uute teadmiste vastu huvi äratamine (mida tean, mida tahaksin teada).</p> <p>Kirjandusteksti süžee, sündmuste toimumise koht, aeg ja tegelased. Sündmuste järjekord. Arutlemine tekstis käsitletud teema üle. Tegelaste käitumise motiivide analüüs. Oma arvamuse sõnastamine ja põhjendamine. Küsimustele vastamine tekstinäidetega või oma sõnadega. Töö tekstiga: tundmatute sõnade tähenduse selgitamine, märkmete tegemine loetu põhjal, märksõnaskeemi, küsimuste koostamine. Loetava kohta kava, skeemi/kaardi koostamine. Rollimäng. Dramatiseering.</p> <p>Luuletuse sisu eripära määramine (loodus, nali jne); riimide</p>	<p>tunneb õpitud tekstiliike ja nende kasutamise võimalusi;</p> <p>loeb ja mõistab eakohaseid õpi- ja elutarbelisi ning huvivaldkondade tekste;</p> <p>võrdleb tekste, esitab küsimusi ja avaldab arvamust, teeb tekstist lühikokkuvõtte;</p> <p>kasutab töös tekstidega õpitud keele- ja tekstimõisteid;</p> <p>leiab tekstist vajalikku infot;</p> <p>tunneb ära jutustuse, luuletuse, näidendi, muinasjutu, mõistatuse, vanasõna, kõnekäänu, kirja;</p> <p>on läbi lugenud vähemalt neli eakohast väärtkirjandusteost (raamatut);</p> <p>tutvustab loetud kirjandusteose sisu ja tegelasi ning kõneleb loetust;</p> <p>kirjeldab teksti põhjal sündmuste toimumise kohta ja tegelasi;</p> <p>vastab teksti põhjal koostatud küsimustele tekstinäidete või oma sõnadega, koostab teksti kohta küsimusi;</p>

	<p>leidmine ja loomine, riimuvate sõnade toel värsside loomine. Luuletuse ja proosateksti mõtestatud esitamine (meeleolu, laad) Kirjeldamine: sõnavalik, oluliste ja iseloomulike tunnuste esitamine. Kirjelduse ülesehitus: üldmulje, detailid, hinnang. Esemel, olendi ja inimese kirjeldamine. Autori suhtumine kirjeldatavasse ning selle väljendamine. Jutustamine. Oma elamustest ja juhtumistest jutustamine ning kirjutamine. Jutustuse ülesehitus. Ajalispõhjuslik järgnevus tekstis. Sidus lausestus. Otsekõne jutustuses. Minavormis jutustamine. Arutlemine. Põhjuse ja tagajärje eristamine. Raamatust kokkuvõtte ning raamatu kohta lugemissoovituse kirjutamine. Luuletuse kirjutamine.</p>	
<p>Tekstiloomed</p>	<p>Ümberjutustamine ja ümberjutustuse kirjutamine: tekstilähedane, kokkuvõtlik, loov, valikuline kavapunktide järgi, märksõnade ja küsimuste toel. Aheljutustamine. Loo ümberjutustamine uute tegelaste ja sündmuste lisamisega. Loetu ja kuuldu põhjal jutustamine, kirjeldamine. Esemel, olendi, inimese kirjeldamine. Iseloomulike tunnuste esitamine. Loetule, nähtule või kuuldule hinnangu andmine nii kirjalikult kui ka suuliselt. Esitamise eesmärgistamine (miks, kellele, mida). Esitamiseks kohase sõnavara, tempo, hääletugevuse ja intonatsiooni valimine; õige hingamine ja kehahoid. Jutustus pildi või pildiseeria põhjal, küsimuste, skeemi, kaardi või kava toel, fantaasialugu, kirjeldus, seletus, veenmiskiri, tarbetekstid (juhend, nimekiri, retsept, e-kiri, teade), ajakirjandustekstid (uudis, intervjuu, pildi allkiri, kuulutus,</p>	<p>jutustab ja kirjutab loetust ning läbielatud sündmusest; jutustab tekstilähedaselt, kokkuvõtlikult kavapunktide järgi, märksõnaskeemi ja küsimuste toel; kirjeldab eesmärgipäraselt eset, olendit, inimest; kirjutab nii koolis kui ka igapäevaelus käsitsi ja arvutiga eakohaseid tekste vastavalt kirjutamise eesmärgile, funktsioonile ja adressaadile; kirjutab eakohase pikkusega loovtöid (k.a ümberjutustusi) küsimuste, pildi, pildiseeria, märksõnaskeemi või kava toel; teeb oma tekstiga tööd.</p>

	<p>reklaam, arvamislugu).</p> <p>Protsesskirjutamine: kirjutamiseks valmistumine (märksõnad, idee- või mõtteskeem, tsentriline kaart, sündmuste kaart, muusika, pilt, rollimäng jne), teksti eri versioonide kirjutamine, viimistlemine, toimetamine, avaldamine, tagasiside saamine</p>	
<p>Õigekeelsus ja keelehoole</p>	<p><u>Häälikuõpetus ja õigekiri</u> Täis- ja kaashäälikud. Suluga ja suluta häälikud. Helilised ja helitud häälikud. Võõrtähed ja -häälikud. Täis- ja kaashäälikuühend. Kaashäälikuühendi õigekiri. Tähed g, b, d s-tähe kõrval. Tähe h õigekiri. Tähtede i ja j õigekiri (tegijanimed ja liitsõnad). Liidete gi ja ki õigekiri. Sagedamini esinevate võõrsõnade tähendus, hääldus ja õigekiri. Silbitamine ja poolitamine (ka liitsõnades). Sulghäälik võõrsõna algul ja sõna lõpus, sulghäälik sõna keskel. Tähtede f ja š õigekiri. Õigekirja kontrollimine sõnaraamatutest (nii raamatu- kui ka internetivariandist).</p> <p><u>Sõnavaraõpetus</u> Kirjakeelne ja argikeelne sõnavara, uudissõnad, murdesõnad, släng. Sünonüümid, antonüümid, homonüümid, nende kasutamine. Sõnavaliku täpsus erinevates tekstides. Igapäevaste võõrsõnade asendamine omasõnadega ja vastupidi. Liitsõnamoodustus: täiend- ja põhiosa, liitsõna tähendusvarjund. Liitsõna ja liitega sõna erinevused. Sõna tähenduse leidmine sõnaraamatutest (nii raamatu- kui ka internetivariandist).</p> <p><u>Vormiõpetus</u> Tegusõna. Tegusõna ajad: olevik, lihtminevik. Jaatava ja eitava kõne kasutamine.</p>	<p>märgib kirjas õigesti lühikesi, pikki ja ülipikki täis- ja kaashäälikuid;</p> <p>märgib sõnades õigesti kaashäälikuühendit;</p> <p>kirjutab sulghääliku omandatud oma- ja võõrsõnade algusse;</p> <p>pöörab tegusõnu olevikus;</p> <p>moodustab ainsust ja mitmust, olevikku ja minevikku;</p> <p>poolitab sõnu (õpitud reeglite piires);</p> <p>kasutab õpitud keelendeid nii kõnes kui kirjas vastavalt suhtlemise eesmärgile, funktsioonile ja suhtluspartnerile, jälgib oma tekstis õpitud ortograafiareegleid;</p> <p>kirjutab suure algustähega isiku- ja kohanimed ja väike algustähega õppeainete, kuude, nädalapäevade, ilmakaarte nimetused;</p> <p>tunneb ära liitsõna;</p> <p>leiab vead enda ja kaaslaste kirjutistes õpitud keelendite piires; parandab leitud vead sõnaraamatu, käsiraamatu, kaaslase ja/või õpetaja abiga.</p> <p>kirjutab etteütlemise järgi sisult tuttavat teksti</p>

	<p>Tegusõna pööramine ainsuses ja mitmuses. Nimisõna. Omadussõna. Asesõna. Nimisõnade kokku- ja lahkukirjutamine. Arvsõnade õigekiri. Rooma numbrite kirjutamine.</p> <p><u>Lauseõpetus</u> Lause. Lause laiendamise lihtsamaid võimalusi. Lihtlause. Lihtlause kirjavahemärgid. Küsi-, väit- ja hüüdlause lõpumärgid ja kasutamine. Otsekõne ja saatelause.</p>	(40–60 sõna, 20 ortogrammi).
--	---	------------------------------

3.4.3 Lõimingud

Võimalused ainetevaheliseks lõiminguks	Võimalused digipädevuse lõiminguks
<p>Matemaatika Vajaliku funktsionaalse lugemise oskuse arendamine-tekstülesanded, tööjuhendid, tööjuhendite koostamine.</p> <p>Inglise keel Töö tekstiga - funktsionaalse lugemisoskuse omandamine. Loodusõpetus - jutukeste koostamine matkal nähtu kohta, välitunnis nähtu kohta, loodusõpetuse tekstide põhjal küsimustele vastamine, tekstist arusaamine.</p> <p>Kunstiõpetus Tunstiteoste (ka kaasõpilaste, isiklike tööde) kirjeldamine, jutustamine pildi järgi, kunstiteoste kasutamine sõnavara rikastamiseks (omadussõnad, kirjeldused), omaloominguliste jutukeste (luuletuste jms) illustreerimine.</p> <p>Tööõpetus Tööjuhendite lugemine, nendest arusaamine, projektide koostamine.</p>	<p>Leiab otsimootoriga, kasutades võtmesõnu, vajalikke teabeallikaid, sirvib neid ning valib (filtreerib) leitu hulgast sobivaid digitaalset materjali, rakendades juhendaja abi. Õpib kasutama arvutit ja mobiiltelefoni info otsimiseks, õppematerjali paremaks omandamiseks ja kinnistamiseks.</p> <p>Sutlemine digikeskkondades, Kuulamine keele keskkonnas. Koostöö n. loovjutu koostamine ning jagamine. Õpilane teeb koostööd etteantud keskkonnas ning on valmis meeskonnatööks.</p> <p>Õpilane koostab referaate, teeb kuulutuse, kopeerib fotosid. Kasutab uute teadmiste loomiseks olemasolevat digitaalset avatud õppevara.</p> <p>Õpilane kaitseb oma digivahendeid, arvestab privaatsust, ei avalda delikaatset teavet. Vältib terviseriske, on energiasäästlik.</p>

<p>Kehaline kasvatus Erinevate tööjuhendite (mänguõpetuste) lugemine ja mõistmine.</p> <p>Muusikaõpetus Rütmiharjutused, muusikapalade kuulamine kirjanduspalade ilmestamiseks.</p> <p>Folkloor Poeetiline keel, laulud, muinasjutud, valmid, jutukesed igapäevaelust, igapäevane elu-olu, viisakusväljendid, kombestik, tähtpäevad.</p>	<p>Viitab ja taaskasutab internetist ning muudest teabeallikatest leitud digitaalset materjali korrektselt, hoidudes plagiadist.</p> <p>Õpilane teeb teistega kaugtöö vormis koostööd, rakendades mõne projekti üleselt meeskonnatöökaks ettenähtud digivahendeid ja veebikeskkondi.</p>
--	--

3.4.4. Hindamine

Õpitulemused on kindlaks määratud kooliastmeti kahel tasemel: üldised õpitulemused ja õppevaldkondade õpitulemused.

Õpitulemusi hinnates lähtutakse Käru Põhikooli õppekava üldosa ja teiste hindamist reguleerivate õigusaktide käsitlusest.

Õpitulemusi hinnatakse sõnaliste hinnangute või numbriliste hinnetega. Praktiliste tööde ja ülesannete puhul ei hinnata mitte ainult töö tulemust, vaid ka protsessi.

Hindamise vormidena kasutatakse ka kujundavat hindamist. Kujundav hindamine annab informatsiooni õpilastele nende tegevuse uurimise, diagnoosimise ja tagasisidestamise kaudu kogu õppeprotsessi jooksult, et aidata õpilastel võtta vastutust oma õppimise eest. Hinnatakse õpilase teadmisi ja oskusi suuliste vastuste (esituste) ning kirjalike tööde alusel, arvestades teadmiste ja oskuste vastavust taotletavatele õpitulemustele. Hindamismeetodite valikul arvestatakse õpilaste vanuselisi iseärasusi, individuaalseid võimeid ning valmisolekut ühe või teise tegevusega toime tulla.

Õpitulemuste kontrollimise vormid peavad olema mitmekesised ning vastavuses õpitulemustega:

- suuline vastamine(lugemine, jutustamine, luuletuste ettekanded, klassivälise kirjanduse jutustamine), rühmatöös osalemine;
- tunnikontroll;
- kontrolltöö
- funktsionaalse lugemise ülesanded tekstist arusaamise kontrollimiseks;
- loovülesanded;

Õpilasest lähtuva hindamise protsessi klassiruumis juhib õpetaja:

- ta jagab õpieesmärke oma õpilastega;
- kuulab õpilasi õppeprotsessi käigus;
- teab nende tugevusi ja nõrkusi;
- õpetab hindamismudelite alusel õpilastele enesehindamist;
- annab efektiivset tagasisidet;
- küsib küsimusi, et suunata õpilasi mõtlema;
- toetab õpilaste eneseregulatsiooni ja
- kasutab saadud informatsiooni oma töö planeerimisel.

Õpilane peab teadma, mida ja millal hinnatakse, milliseid hindamisvahendeid kasutatakse ja millised on hindamise kriteeriumid. Eesti keeles hinnatakse 4. klassi õpilase:

- 1) suulist ja kirjalikku suhtlust;
- 2) tekstide vastuvõttu;
- 3) tekstiloomet;
- 4) tekstide õigekeelsust.

4. klassis hinnatakse	Hinne on “5”	Hinne on “4”	Hinne on “3”	Hinne on “2”	Hinne on “1”
Lugemine Teksti vastuvõtt	Õpilane: loeb õpitud teksti ladiusalt, veatult, selgelt ja ilmekalt, võõra teksti lugemisel võib esineda 3 kergemat viga; saab aru teksti sisust ja peamõttest; määrab õigesti teksti liigi;	Õpilane: loeb õpitud teksti ladiusalt, kuid vähe ilmekalt, teeb lugemisel kuni 3 kergemat viga; võõra teksti lugemisel esineb kuni 6 viga. saab aru teksti sisust, kuid küsimustele	Õpilane: loeb õpitud teksti konarlikult, ilmetult, teeb lugemisel kuni 6 viga; võõra teksti lugemisel esineb kuni 9 viga; saab üldjoontes tekstist aru;	Õpilane: loeb õpitud teksti aeglaselt, katkendlikult, ilmetult, teeb lugemisel kuni 9 viga; võõra teksti lugemisel esineb kuni 12 viga;	Õpilane: loeb suurte raskustega, veerides, esineb palju vigu; ei saa loetust aru endamisi ega häälega lugedes; ei tunne teksti liiki;

	lahendab teksti põhjal antud ülesande õigesti; oskab teksti loogiliselt liigendada ja kavastada	vastamisel on üksikuid ebatäpsusi; määrab õigesti teksti liigi; täidab teksti põhjal antud ülesande üksikute vigadega; oskab teksti liigendada, kuid teeb kavastamisel mõne vea;	oskab õpetaja suunamisel määrata teksti liiki; täidab loetud tekstil põhinevaid ülesandeid, kuid teeb vigu; oskab õpetaja abiga teksti liigendada ja kavastada;	eelistab endamisi lugemisele häälega lugemist; saab halvasti tekstist aru; ei oska määrata teksti liiki; tekstil põhinevate ülesannete täitmisel on rohkesti eksimusi ja suuri puudujääke; ei suuda teksti liigendada ega kavastada;	ei suuda teksti liigendada ega kavastada.
Suulise või kirjaliku kõne hindamine	avaldab heas sõnastuses oma arvamust, nõustumist /mittenõustumist kaasvestleja arvamusega ja oskab seda põhjendada; annab loogiliselt edasi kuulatu ja loetu sisu; jutustab ladusalt kasutades mitmekesist sõnavara, kirjalikus kõnes	avaldab oma arvamust; oskab edasi anda kuulatu ja loetu põhisisu; jutustab(kirjutab) mõningate sisuliste ebatäpsustega, ülesehitus hüplik, sõnavalik ühekülgne; arvestab suhtlusolukorda ja	väljendab oma nõustumist või mittenõustumist seda põhjendamata; saab kuulatust või loetust aru üldjoontes; jutustab küsimuste toel, jutustus on lünklik ja sõnavaene; kirjalikus kõnes sõnavara vaene,	ei suuda väljendada oma arvamust või puudub see; saab kuulatust või loetust halvasti aru; suudab loetud või kuulatud teksti põhjal vastata üksikutele	ei saa aru kuulatavast; ei suuda edasi anda kuulatud või loetud teksti sisu; ei suuda end väljendada kõnes ega kirjas; ei suuda küsimustele vastata.

	kasutab sisukaid terviklauseid; arvestab suhtlusolukorda ja adressaati; väljendub keeleliselt korrektselt ja selgelt nii suulises kui kirjalikus kõnes.	adressaati vähe; väljendub ladusalt, kuid keeleliselt ebatäpselt.	esineb lausestusraskusi; ei arvesta suhtlusolukorda ja adressaati; väljendub konarlikult ja paljude keelevigadega.	põhiküsimustele; kirjalikus kõnes ei ole tekst terviklik, sõnavalik ebasobiv, mõtted on väljendatud ebaselgelt; väljendub konarlikult, vigaselt, katkendlikult;	
--	---	---	--	---	--

Arvestuslike kontrolltööde hindamisel juhindutakse järgmisest protsendiskaalast:

90% - 100% vastustest õiged – hinne „5“

75% - 89% vastustest õiged – hinne „4“

50% - 74% vastustest õiged – hinne „3“

20% - 49% vastustest õiged – hinne „2“

0% - 19% vastustest õiged – hinne „1“

Antud piirväärtusest 5% üles- või allapoole moodustab piiritsoon, mille puhul õpetaja võib panna kas madalama või kõrgema jinde, arvestades töö mahtu, ülesannete keerukust, vigade arvu või liiki.

Etteütlus

Ühe õppetunni jooksul kirjutatava sidusa kontrolltööluse soovitatav sõnade arv ja teemakohaste ortogrammi arv 4. klassis 40-60 sõna, 20 ortogrammi.

Etteütluste hindamine:

Hinne “5”, kui töö on veatu või töös on 1 ortograafiaviga või 2 kergemat viga

Hinne “4”, kui töös on 2-4 ortograafiaviga.

Hinne “3”, kui töös on 5-7 ortograafiaviga.

Hinne “2”, kui töös on 8-10 ortograafiaviga.

Hinne”1”, kui töös on üle 10 ortograafiavea.

Kergema vea märgime (interpunktsiooni-, poolitus- või täpivead), kaks kergemat viga on võrdne ühe ortograafiaveaga.

Püsiva kirjaliku kõne puudega õpilane on õpilane, kes saab regulaarselt logopeedilist ravi ja/või õpilane, kellega õpetaja töötab individuaalselt logopeedi nõuannete järgi. Kui õpilase kirjaliku kõne puue ei korrigeeru kestval logopeedilisel ravil, hinnatakse tema töid diferentseeritult ja töödele tehakse märke “hinnatud diferentseeritult”.

3.4.5. Terviklikult käsitletavat teosed 4. klassis

Parijõgi, J. „Kui sa kinkis raamatuid“ – 18. september, Reonaus, R. „Aguliurka lapsed“, Dahl, R. „Matilda“ või „Suur isekas hiiglane“ / „Danny, maailma parim“, Keränen, M. 1 raamat valikul („Varastatud oranž jalgratas“), Tungal, L. - 1 luuleraamat valikul, Kreutzwald, Fr. R. „Eesti rahva ennemuistsed jutud“ – 3 muinasjuttu.

Terviklikult käsitletavate teoste loend ei ole suletud ega ammendav, igal kirjandusõpetajal on vabadus valida nimetatute asemele või neile lisaks teisi teemakohaseid tekste ja teoseid, sh uudiskirjanduse hulgast. Rõhutades ainekava avatust kirjanduse valikule, on kultuuri järjepidevuse huvides siiski vaja tunda tüvitekste. Tervikkäsitluseks mõeldud teoste hulgast valib õpetaja igas klassis käsitlemiseks vähemalt neli. Õpetaja võib kirjandusteoseid valides arvestada õpilase eelistusi ning kultuurilis-rahvuslikku eripära.

3.5. Eesti keele ainekava 5. klassile

3 tundi nädalas, kokku 105 tundi õppeaastas.

3.5.1. Õppe- ja kasvatusesmärgid

5. klassis eesti keele õpetamisega taotletakse, et õpilane:

1) suhtub austavalt eesti keelesse ja teistesse keeltesse;

- 2) oskab kasutada korrektset eesti keelt nii kõnes kui kirjas;
- 3) oskab teha kuuldust ja loetust kokkuvõtet;
- 4) oskab õpetaja suunamisel luua eakohaseid tekste;
- 5) tunneb eesti õigekirja põhireegleid;
- 6) oskab suunamisel kasutada ÕS-i.

3.5.2 Õppesisu ja –tegevused ja õpitulemused

Teema EESTI KEEL 5. klass	Õppesisu ja mõisted	5. klassi lõpetaja õpitulemused
Suuline ja kirjalik suhtlus	<p>Keelekasutus erinevates suhtlusolukordades: koolis, avalikus kohas, eakaaslastega, täiskasvanutega suheldes, suulises kõnes ja kirjalikus tekstis.</p> <p>Kaasõpilase ja õpetaja eesmärgistatud kuulamine. Kuuldu põhjal tegutsemine, kuuldule hinnangu andmine.</p> <p>Suuline arvamusalaldus etteantud teema piires, vastulausele reageerimine, seisukohast loobumine. Väite põhjendamine.</p>	<p>valib juhendamise toel suhtluskanali; leiab koos partneri või rühmaga vastuseid lihtsamatele probleemülesannetele, kasutades sobivalt kas suulist või kirjalikku keelevormi; esitab kuuldu ja loetu kohta küsimusi ning annab hinnanguid.</p>
Teksti vastuvõtt	<p>Ümberjutustamine: tekstilähedane, kokkuvõtlik, valikuline. Eesmärgistatud lugemine, lugemist hõlbustavad võtted. Tööjuhendi lugemine. Kava, mõttekaart, joonis jm visualiseerivad vahendid.</p> <p>Tarbe- ja õppetekstide mõtestatud lugemine (reegel, juhend, tabel, skeem, kaart). Tarbe- ja õppetekstide mõtestatud lugemine (reegel, juhend, tabel, skeem, kaart).</p> <p>Kokkuvõtte konkreetsest materjalist (õppetext, arutus). Kuuldu konspekteerimine.</p> <p>Trükised (raamat, ajaleht, ajakiri), nendes orienteerumine ja</p>	<p>loeb ja kuulab isiklikust huvist ning õppimise eesmärkidel nii huvivaldkondade kui ka õpi- ja elutarbelisi tekste; korrektset; rakendab tuttavat liiki teksti lugemisel ja kuulamisel eri viise ja võimalusi; valib juhendamise toel oma lugemisvara.</p>

	<p>vajaliku teabe leidmine.</p> <p>Visuaalselt esitatud info (foto, joonis, graafik) põhjal lihtsamate järelduste tegemine, seoste leidmine.</p>	
Tekstiloome	<p>Ümberjutustus: tekstilähedane, kokkuvõtlik, valikuline. Loetule, nähtule või kuuldule hinnangu andmine nii kirjalikult kui ka suuliselt. Lühiettekande esitamine.</p> <p>Kirjeldamine: sõnavalik, oluliste ja iseloomulike tunnuste esitamine. Kirjelduse ülesehitus: üldmulje, detailid, hinnang. Autori suhtumine kirjeldatavasse ja selle väljendamine. Jutustamine. Oma elamustest ja juhtumustest jutustamine ning kirjutamine. Sidus lausestus. Otsekõne jutustuses. Minavormis jutustamine. Arutlemine. Probleemide nägemine vaadeldavas nähtuses. Põhjuse ja tagajärje eristamine.</p>	<p>jutustab, kirjeldab, arutleb suuliselt ja kirjalikult, vormistab kirjalikud tekstid korrektselt;</p> <p>esineb suuliselt (tervitab, võtab sõna, koostab ning peab lühikese ettekande ja kõne).</p>
Õigekeelsus ja keelehoole	<p><u>Üldteemad</u></p> <p>Eesti keel teiste keelte seas. Teised Eestis kõneldavad keeled. Sugulaskeeled ja sugulasrahvad.</p> <p><u>Häälikuõpetus ja õigekiri</u></p> <p>Tähestik. Täis- ja kaashäälikud. Suluga ja suluta häälikud. Helilised ja helitud häälikud. Täis- ja kaashäälikuühend. Kaashäälikuühendi õigekiri. Silbitamine ja poolitamine (ka liitsõnades).</p> <p><u>Sõnavaraõpetus</u></p> <p>Liitsõnamoodustus: täiend- ja põhiosa, liitsõna tähendusvarjund. Liitsõna ja liitega sõna erinevused. Sõnavara avardamine ja täpsustamine. Sõna tähenduse leidmine sõnaraamatutest (nii raamatu- kui ka veebivariandist).</p> <p><u>Vormiõpetus</u></p> <p>Sõnaliigid: tegusõnad, käändsõnad ja muutumatud sõnad. Tegusõna. Tegusõna ajad: olevik, lihtminevik. Jaatava ja eitava</p>	<p>tunneb eesti keele häälikusüsteemi, järgib eesti õigekirja aluseid ja õpitud põhireegleid;</p> <p>moodustab ja kirjavahemärgistab lihtlauseid, sh koondlauseid;</p> <p>rakendab omandatud keeleteadmisi tekstiloomes.</p>

	<p>kõne kasutamine. Tegusõna pööramine ainsuses ja mitmuses. Tegusõna oleviku- ja minevikuvormi kasutamine tekstis. Käändsõna. Käändsõnade liigid: nimisõna, omadussõna, arvsõna, asesõna. Käänamine. Käänded, nende küsimused ja tähendus. Õige käände valik sõltuvalt lause kontekstist. Ainsus ja mitmus.</p> <p><u>Lauseõpetus</u></p> <p>Lause. Alus ja öeldis. Lause laiendamise lihtsamaid võimalusi. Korduvate lauseliikmete kirjavahemärgistamine koondlauses. Koondlause kasutamine tekstis. Lihtlause. Lihtlause kirjavahemärgid. Küsi-, väit- ja hüüdlause lõpumärgid ja kasutamine.</p> <p><u>Muud õigekirja teemad</u></p> <p>Algustäheõigekiri: nimi, nimetus ja pealkiri. Isiku- ja kohanimed.</p>	
--	--	--

3.5.3 Lõimingud

Võimalused ainetevaheliseks lõiminguks	Võimalused digipädevuse lõiminguks
<p>Kunst Rahvaluule lühivormide põhjal joonistamine (nt ajab kärbseid pähe). Liitsõnade joonistamine (nt kilpkass, sinikirjak jne). Foto, karikatuuri, pilttekstide tõlgendamine. Illustratsioonide joonistamine kunstiõpetuses.</p> <p>Muusika Rahvaluule vormid: rahvalaul, regilaul jne. Erinevate mõistete, terminite ja nende tähenduste otsimine internetist ja teatmeteostest.</p> <p>Loodusõpetus</p>	<p>Keelt õppides kasutatakse digivahendeid internetis eri liiki tekstide ning audiovisuaalse meedia otsimiseks, sh märksõnadega.</p> <p>Saadud teavet rakendatakse probleeme lahendades, nende üle arutledes või uut sisu luues, kasutades digikeskkonda sihipäraselt koos teiste teabeallikatega.</p> <p>Õpitakse tekste digitaalselt looma ja vormistama, järgides autoriõigusi viitamise ning teksti digitaalsel kujul säilitamise korral.</p> <p>Isikuandmeid sisaldavaid tekste koostades ning</p>

<p>Teabeteksti mõtestatud lugemine, küsimuste moodustamine ja hüpoteeside püstitamine, sõnavara rikastamine, arvamuse avaldamine (nt keskkonnakaitse) ja põhjendamine, jõgede ja järvede nimede õigekiri.</p> <p>Matemaatika Küsimuste koostamine, nendele vastamine. Keele reeglite kasutamine erinevate tekstide ja ümberjutustuste koostamisel. Kohanimede õigekiri kohamuistendi kirjutamisel. Tuletamise, liitmise ja laenamise teel saadud sõnade kasutamine.</p> <p>Ajalugu Eesmärgistatud lugemine, lugemist hõlbustavad võtted. Õpimapi koostamine. Ümberjutustamine: tekstilähedane, kokkuvõtlik, valikuline. Kava koostamine. Kirjeldavate tekstide loomine ja fantaasiajutud. Arutlemine, diskussioon. Probleemi käsitlemine.</p> <p>Folkloor Poetiline keel, laulud, muinasjutud, valmid, jutukesed igapäevaelust, igapäevane elu-olu, viisakusväljendid, kombestik, tähtpäevad</p>	<p>digikeskkonnas suheldes pööratakse tähelepanu interneti turvalisusele ja igapäevaelu väärtuspõhimõtete arvestamisele.</p> <p>Viitab ja taaskasutab internetist ning muudest teabeallikatest leitud digitaalset materjali korrektselt, hoidudes plagiadist. Õpilane teeb teistega kaugtöö vormis koostööd, rakendades mõne projekti üleselt meeskonnatöök ettenähtud digivahendeid ja veebikeskkondi.</p>
---	---

3.5.4 Hindamine

Õpitulemused on kindlaks määratud kooliastmeti kahel tasemel: üldised õpitulemused ja õppevaldkondade õpitulemused.

Õpitulemusi hinnates lähtutakse Käru Põhikooli õppekava üldosa ja teiste hindamist reguleerivate õigusaktide käsitlusest.

Õpitulemusi hinnatakse sõnaliste hinnangute või numbriliste hinnetega. Praktiliste tööde ja ülesannete puhul ei hinnata mitte ainult töö tulemust, vaid ka protsessi.

Hindamise vormidena kasutatakse ka kujundavat hindamist. Kujundav hindamine annab informatsiooni õpilastele nende tegevuse uurimise, diagnoosimise ja tagasisidestamise kaudu kogu õppeprotsessi jooksult, et aidata õpilastel võtta vastutust oma õppimise eest. Õpilane peab teadma, mida ja millal hinnatakse, milliseid hindamisvahendeid kasutatakse ja millised on hindamise kriteeriumid.

Eesti keeles hinnatakse 5. klassi õpilase:

- 1) suulist ja kirjalikku suhtlust;
- 2) tekstide vastuvõttu;
- 3) tekstiloomet;
- 4) tekstide õigekeelsust.

Arvestuslike kontrolltööde hindamisel juhindutakse järgmisest protsendiskaalast:

- 90% - 100% vastustest õiged – hinne „5“
- 75% - 89% vastustest õiged – hinne „4“
- 50% - 74% vastustest õiged – hinne „3“
- 20% - 49% vastustest õiged – hinne „2“
- 0% - 19% vastustest õiged – hinne „1“

Antud piirväärtusest 5% üles- või allapoole moodustab piiritsoon, mille puhul õpetaja võib panna kas madalama või kõrgema jinde, arvestades töö mahtu, ülesannete keerukust, vigade arvu või liiki.

Ainealaseid teadmisi ja oskusi hinnatakse nii õppe käigus kui ka õppeteema lõppedes. Ainealaste teadmiste ja oskuste hindamise tulemusi väljendatakse numbriliste hinnetega viie palli süsteemis: hinne "5" – 90 –100% , hinne "4" – 75 – 89%, hinne "3" – 50 – 74%, hinne "2" – 20 – 49% ja hinne "1" – 0 –19%. Hinded kirjeldatud Käru Põhikooli õppekava punktis 5.4. Hindamise vormid ja punktis 5.4.1 Hindamine viie palli süsteemis.

Hinnatakse õpilase teadmisi ja oskusi suuliste vastuste (esituste) ning kirjalike tööde alusel, arvestades teadmiste ja oskuste vastavust taotletavatele õpitulemustele. Hindamismeetodite valikul arvestatakse õpilaste vanuselisi iseärasusi, individuaalseid võimeid ning valmisolekut ühe või teise tegevusega toime tulla.

Õpitulemuste kontrollimise vormid peavad olema mitmekesised ning vastavuses õpitulemustega:

- suuline vastamine(lugemine, jutustamine, luuletuste ettekanded, klassivälise kirjanduse jutustamine), rühmatöös osalemine;
- tunnikontroll;
- kontrolltööd
- referaadid, esseed;

- funktsionaalse lugemise ülesanded tekstist arusaamise kontrollimiseks;
- loovülesanded;

Õpilasest lähtuva hindamise protsessi klassiruumis juhib õpetaja:

- ta jagab õpieesmärke oma õpilastega;
- kuulab õpilasi õppeprotsessi käigus;
- teab nende tugevusi ja nõrkusi;
- õpetab hindamismudelite alusel õpilastele enesehindamist;
- annab efektiivset tagasisidet;
- küsib küsimusi, et suunata õpilasi mõtlema;
- toetab õpilaste eneseregulatsiooni ja
- kasutab saadud informatsiooni oma töö planeerimisel.

Püsiva kirjaliku kõne puudega õpilane on õpilane, kes saab regulaarselt logopeedilist ravi ja/või õpilane, kellega õpetaja töötab individuaalselt logopeedi nõuannete järgi. Kui õpilase kirjaliku kõne puue ei korrigeeru kestval logopeedilisel ravil, hinnatakse tema töid diferentseeritult ja töödele tehakse märke “hinnatud diferentseeritult”.

3.6. Eesti keele ainekava 6. klassile

3 tundi nädalas, kokku 105 tundi õppeaastas.

3.6.1 Õppe- ja kasvatuseesmärgid

6. klassis eesti keele õpetamisega taotletakse, et õpilane:

- 1) suhtub austavalt eesti keelesse ja teistesse keeltesse;
- 2) kasutab korrektset eesti keelt nii kõnes kui kirjas;
- 3) mõistab keele tähtsust eneseväljendus- ja suhtlusvahendina;
- 4) oskab teha kuuldust ja loetust kokkuvõtet;
- 5) tunneb põhilisi tekstiliike, oskab õpi- ja elutarbelisi tekste eesmärgipäraselt kasutada;
- 6) oskab luua õppetööks ja eluks vajalikke tekste ning neid korrektselt vormistada;

- 7) tunneb esinemise ettevalmistuse ja kirjutamise põhietappe ja oskab neid rakendada;
- 8) tunneb eesti õigekirja aluseid ja põhireegleid;
- 9) oskab kasutada ÕS-i.

3.6.2 Õppesisu ja –tegevused ja õpitulemused

Teema EESTI KEEL 6. klass	Õppesisu ja mõisted	6. klassi lõpetaja õpitulemused
Suuline ja kirjalik suhtlus	Arvamuse avaldamine, põhjendamine paaris- või rühmatöö käigus, kõnejärg. Kaaslase parandamine, täiendamine. Arvamuse tagasivõtmine, kaaslasega nõustumine, kaaslase täiendamine, parandamine. Kaasõpilaste töödele hinnangu andmine ja tunnustuse avaldamine. Klassivestlus, diskussioon. Telefonivestlus: alustamine, lõpetamine. Suhtlemine virtuaalkeskonnas: eesmärgid, võimalused, ohud (privaatse ja avaliku ala eristamine). E-kiri.	valib juhendamise toel suhtluskanali; peab sobivalt telefoni- ja mobiilivestlusi, kirjaja meilivahetust; võtab loetut ja kuuldut lühidalt kokku nii suulises kui ka kirjalikus vormis; leiab koos partneri või rühmaga vastuseid lihtsamatele probleemülesannetele, kasutades sobivalt kas suulist või kirjalikku keelevormi.
Teksti vastuvõtt	Raadio- ja telesaadete eripära, vormid ning liigid, eesmärgistatud kuulamine/vaatamine. Oma sõnadega kokkuvõtte tegemine. Saatekava. Trükiajakirjandus. Pressifoto. Karikatuur. Pildiallkiri. Teabegraafika. Reklām: sõnum, pildi ja sõna mõju reklaamis, adressaat, lastele mõeldud reklaam. Tarbetekstide keel: kataloogid, kasutusjuhendid, toodete etiketid. Skeemist, tabelist, kuulutusest, sõiduplaanist, hinnakirjast andmete kirjapanek ja seoste väljatoomine.	tunneb tavalisi tekstiliike ja nende kasutusvõimalusi; võrdleb tekste omavahel, esitab küsimusi ja arvamusi ning teeb lühikokkuvõtte; kasutab omandatud keele- ja tekstimõisteid tekstide tõlgendamisel ja seostamisel;
Tekstiloom	Protsesskirjutamine: suuline eeltöö, kava ja mõttekaardi koostamine, teksti kirjutamine, viimistlemine, toimetamine,	leiab juhendamise toel tekstiloomeks vajalikku kirjalikku või suusõnalist teavet

	<p>avaldamine, tagasiside saamine. Kirjandi ülesehitus. Sissejuhatus, teemaarendus, lõpetus. Mustand. Oma vigade leidmine ja parandamine. Alustekst, selle edasiarenduse lihtsamaid võtteid. Lisateabe otsimine. Erinevatest allikatest pärit info võrdlemine, olulise eristamine ebaolulisest, selle väljakirjutamine. Uue info seostamine oma teadmiste ja kogemustega, selle rakendamine konkreetsest tööülesandest lähtuvalt. Visuaalsed ja tekstilised infoallikad, nende usaldusväärsus. Teksti loomine pildi- ja näitmaterjali põhjal. Fakt ja arvamus. Kiri, ümbriku vormistamine. Lühiettekanne, esitlus Internetist või teatmeteostest leitud info põhjal. Privaatses ja avalikus keskkonnas suhtlemise eetika.</p>	<p>raamatukogust ja internetist; tunneb esinemise ettevalmistuse põhietappe; tunneb kirjutamisprotsessi põhietappe; kirjutab eesmärgipäraselt loovtöid ja kirju (ka e-kirju ja sõnumeid), oskab leida ja täita lihtsamaid planke ja vorme; avaldab viisakalt ja olukohaselt oma arvamust ja seisukohta sündmuse, nähtuse või teksti kohta nii suulises kui ka kirjalikus vormis; kasutab omandatud keele- ja tekstimõisteid tekste luues ja seostades.</p>
<p>Õigekeelsus ja keelehoole</p>	<p><u>Üldteemad</u> Kirjakeel, argikeel ja murdekeel. <u>Häälikuõpetus ja õigekiri</u> g, b, d s-i kõrval. h õigekiri. i ja j õigekiri (tegijanimed ja liitsõnad). gi- ja ki-liite õigekiri. Sulghäälik võõrsõna algul ja sõna lõpus, sulghäälik sõna keskel. f-i ja š õigekiri. Õppetegevuses vajalike võõrsõnade tähendus, hääldus ja õigekiri. Silbitamine ja poolitamine (ka liitsõnades). Õigekirja kontrollimine sõnaraamatutest (nii raamatust kui veebivariandist). <u>Sõnavaraõpetus</u> Kirjakeelne ja kõnekeelne sõnavara, uudissõnad, murdesõnad, släng. Sõna tähenduse leidmine sõnaraamatutest (nii raamatu- kui ka veebivariandist). <u>Vormiõpetus</u> kokku- ja lahkukirjutamine. Omadussõna käänamine koos</p>	<p>tunneb eesti keele häälikusüsteemi, sõnaliikide tüüpjuhte ja lihtvormide kasutust, järgib eesti õigekirja aluseid ja õpitud põhireegleid; moodustab ja kirjavahemärgistab lihtlauseid, sh koondlauseid ja lihtsamaid liitlauseid; leiab ja kontrollib „Eesti õigekeelsus-sõnaraamatust“ sõna tähendust ja õigekirja; tunneb ära õpitud tekstiliigi; rakendab omandatud keeleteadmisi tekstiloomes, tekste analüüsidest ja hinnates.</p>

	<p>nimisõnaga. lik- ja ne-liiteliste omadussõnade käänamine ja õigekiri. Omadussõnade võrdlusastmed. Võrdlusastmete kasutamine. Omadussõnade tuletusliited. Omadussõnade kokku- ja lahkukirjutamine (ne- ja line-liitelised omadussõnad).</p> <p>Arvsõnade õigekiri. Rooma numbrite kirjutamine. Põhi- ja järgarvsõnade kokku- ja lahkukirjutamine. Kuupäeva kirjutamise võimalusi. Arvsõnade käänamine. Põhi- ja järgarvsõnade kirjutamine sõnade ja numbritega, nende lugemine. Arvsõnade kasutamine tekstis. Asesõnade käänamine ja kasutamine. Sõnaraamatute kasutamine käändsõna põhivormide kontrollimiseks.</p> <p><u>Lauseõpetus</u></p> <p>Liitlause.Lihtlausete sidumine liitlauseks. Sidesõnaga ja sidesõnata liitlause. Kahe järjestikuse osalausega liitlause kirjavahemärgistamine. Otsekõne ja saatelause. Saatelause otsekõne ees, keskel ja järel. Otsekõne kirjavahemärgid. Otsekõne kasutamise võimalusi. Üte ja selle kirjavahemärgid.</p> <p><u>Muud õigekirja teemad</u></p> <p>Algustäheõigekiri: ajaloosündmused; ametinimetused ja üldnimetused; perioodikaväljaanded; teoste pealkirjad. Üldkasutatavad lühendid. Lühendite õigekiri, lühendite lugemine.</p>	
--	---	--

3.6.3 Lõimingud

Võimalused ainetevaheliseks lõiminguks	Võimalused digipädevuse lõiminguks
<p>Kirjandus</p> <p>Kõne- ja lausekujundite äratundmine ja kasutamine. Eesmärgistatud lugemine, lugemist hõlbustavad võtted.</p>	<p>Keelt õppides kasutatakse digivahendeid internetis eri liiki tekstide ning audiovisuaalse meedia otsimiseks, sh märksõnadega.</p>

<p>Tarbe- ja õppetekstide mõtestatud lugemine. Foto, karikatuuri jt pilttekstide tõlgendamine. Küsimustele vastamine. Luuletused.</p> <p>Võõrkeeled</p> <p>Erinevate tekstinäidete (nt luule-, proosa-, draamatekstit, stsenaariumid) lugemine nende originaalkeeles. Õigekirjanõuete jälgimine kirjalikes töodes Uurimistöode vormistusnõuded. Tõlketööd, tekstid, kirjanikud, originaaltekstid. Väliskirjanduse ja/või kultuuri käsitlemine nii võõrkeeles kui ka eesti keeles.</p> <p>Sotsiaalsained</p> <p>Õigekiri. Kuulamisoskuse arendamine. Küsimuste esitamine. Arutlusoskuse arendamine. Kirjandid, vestlused, rühmatööd, paaristööd. Allikate kriitiline käsitlemine (ajakirjanduslikud tekstid). Inimestevahelise kommunikatsiooni arengu käsitlemine. Meediatekstide käsitlemine. Reklaami mõjutusvahendite uurimine. Referaat, ettekanne.</p> <p>Loodusõpetus</p> <p>Õigekirjanõuete jälgimine kirjalikes töodes. Uurimistöode vormistusnõuded. Õigekirja kontroll. Erinevate tekstide kombineerimine. Korrektne keelekasutus. Looduskirjelduste mõistmine. Funktsionaalne lugemisoskus Referaat, ettekanne.</p> <p>Matemaatika</p> <p>Õigekirjanõuete jälgimine kirjalikes töodes Kirjatehnika. Küsimuste vormistamine. Korrektne keelekasutus. Funktsionaalne lugemine. Arvsõnade õigekiri.</p> <p>Kunst</p>	<p>Saadud teavet rakendatakse probleeme lahendades, nende üle arutledes või uut sisu luues, kasutades digikeskkonda sihipäraselt koos teiste teabeallikatega.</p> <p>Õpitakse tekste digitaalselt looma ja vormistama, järgides autoriõigusi viitamise ning teksti digitaalsel kujul säilitamise korral.</p> <p>Isikuandmeid sisaldavaid tekste koostades ning digikeskkonnas suheldes pööratakse tähelepanu interneti turvalisusele ja igapäeva elu väärtuspõhimõtete arvestamisele.</p> <p>Viitab ja taaskasutab internetist ning muudest teabeallikatest leitud digitaalset materjali korrektset, hoidudes plagiadist.</p> <p>Õpilane teeb teistega kaugtöö vormis koostööd, rakendades mõne projekti üleselt meeskonnatöök ettenähtud digivahendeid ja veebikeskkondi.</p>
---	--

<p>Rahvaluule lühivormide põhjal joonistamine (nt ajab kärkseid pähe). Liitsõnade joonistamine (nt kilpkass, sinikirjak jne). Foto, karikatuuri, pilttekstide tõlgendamine. Illustratsioonide joonistamine kunstiõpetuses.</p> <p>Muusika Rahvaluule vormid: rahvalaul, regilaul jne. Erinevate mõistete, terminite ja nende tähenduste otsimine internetist ja teatmeteostest.</p> <p>Tehnoloogia Toote kasutusjuhend või tutvustus. Referaat, ettekanne. Retseptide, menüüde koostamine.</p> <p>Kehaline kasvatus Korrektne keelekasutus, suhtlemine, Funktsionaalne lugemisoskus, mängureeglid.</p>	
---	--

3.6.4 Hindamine

Õpitulemused on kindlaks määratud kooliastmeti kahel tasemel: üldised õpitulemused ja õppevaldkondade õpitulemused.

Õpitulemusi hinnates lähtutakse Käru Põhikooli õppekava üldosa ja teiste hindamist reguleerivate õigusaktide käsitlusest.

Õpitulemusi hinnatakse sõnaliste hinnangute või numbriliste hinnetega. Praktiliste tööde ja ülesannete puhul ei hinnata mitte ainult töö tulemust, vaid ka protsessi.

Hindamise vormidena kasutatakse ka kujundavat hindamist. Kujundav hindamine annab informatsiooni õpilastele nende tegevuse uurimise, diagnoosimise ja tagasisidestamise kaudu kogu õppeprotsessi jooksult, et aidata õpilastel võtta vastutust oma õppimise eest.

Hinnatakse õpilase teadmisi ja oskusi suuliste vastuste (esituste) ning kirjalike tööde alusel, arvestades teadmiste ja oskuste vastavust taotletavatele õpitulemustele.

Hindamise meetodite valikul arvestatakse õpilaste vanuselisi iseärasusi, individuaalseid võimeid ning valmisolekut ühe või teise tegevusega toime tulla. Õpitulemusi hinnatakse sõnaliste hinnangute ja numbriliste hinnetega.

Õpitulemuste kontrollimise vormid peavad olema mitmekesised ning vastavuses õpitulemustega:

- suuline vastamine (lugemine, jutustamine, luuletuste ettekanded, klassivälise kirjanduse jutustamine), rühmatöös osalemine;
- tunnikontroll;

- kontrolltöö
- funktsionaalse lugemise ülesanded tekstist arusaamise kontrollimiseks;
- loovülesanded;
- refetaagig, esseed.
- Õpilane peab teadma, mida ja millal hinnatakse, milliseid hindamisvahendeid kasutatakse ja millised on hindamise kriteeriumid.

Eesti keeles hinnatakse 6. klassi õpilase:

- 1) suulist ja kirjalikku suhtlust;
- 2) tekstide vastuvõttu;
- 3) tekstiloomet;
- 4) tekstide õigekeelsust.

Arvestuslike kontrolltööde hindamisel juhitudakse järgmisest protsendiskaalast:

90% - 100% vastustest õiged – hinne „5“

75% - 89% vastustest õiged – hinne „4“

50% - 74% vastustest õiged – hinne „3“

20% - 49% vastustest õiged – hinne „2“

0% - 19% vastustest õiged – hinne „1“

Antud piirväärtusest 5% üles- või allapoole moodustab piiritsoon, mille puhul õpetaja võib panna kas madalama või kõrgema jinde, arvestades töö mahtu, ülesannete keerukust, vigade arvu või liiki.

Ainealaseid teadmisi ja oskusi hinnatakse nii õppe käigus kui ka õppeteema lõppedes. Ainealaste teadmiste ja oskuste hindamise tulemusi väljendatakse numbriliste hinnetega viie palli süsteemis: hinne "5" – 90 – 100% , hinne "4" – 75 – 89%, hinne "3" – 50 – 74%, hinne "2" – 20 – 49% ja hinne "1" – 0 – 19%. Hinded kirjeldatud Kärü Põhikooli õppekava punktis 5.4. Hindamise vormid ja punktis 5.4.1 Hindamine viie palli süsteemis.

Õpilasest lähtuva hindamise protsessi klassiruumis juhivad õpetaja:

- ta jagab õpieesmärke oma õpilastega;

- kuulab õpilasi õppeprotsessi käigus;
- teab nende tugevusi ja nõrkusi;
- õpetab hindamismudelite alusel õpilastele enesehindamist;
- annab efektiivset tagasisidet;
- küsib küsimusi, et suunata õpilasi mõtlema;
- toetab õpilaste eneseregulatsiooni ja
- kasutab saadud informatsiooni oma töö planeerimisel.

Püsiva kirjaliku kõne puudega õpilane on õpilane, kes saab regulaarselt logopeedilist ravi ja/või õpilane, kellega õpetaja töötab individuaalselt logopeedi nõuannete järgi. Kui õpilase kirjaliku kõne puue ei korrigeeru kestval logopeedilisel ravil, hinnatakse tema töid diferentseeritult ja töödele tehakse märke “hinnatud diferentseeritult”.

4. III kooliaste (7. – 8. klass)

4.1. III kooliastme õppe- ja kasvatuseesmärgid

9. klassi lõpetaja eesti keele õpetus taotleb, et õpilane:

- 1) mõistab eesti keele tähtsust rahvuskultuuris ning hea keeleoskuse vajalikkust;
- 2) tuleb toime eesti kirjakeelega isiklikus ja avalikus elus ning edasi õppides; järgib kirjutades eesti õigekirja aluseid ja põhireegleid;
- 3) suhtleb eesmärgipäraselt, valib konteksti sobiva suhtluskanali; väljendub kõnes ja kirjas asjakohaselt ja selgelt;
- 4) osaleb diskussioonides ja rühmatöös, avaldab oma arvamust põhjendatult ja keeleliselt korrektselt;
- 5) kuulab ja loeb arusaamisega eri liiki tekste, teeb kuuldu ja loetu põhjal järeldusi ning annab hinnanguid; vahendab loetut ja kuuldut suuliselt ning kirjalikult;
- 6) leiab asjakohast teavet meediast ja internetist, hindab seda kriitiliselt ning kasutab sihipäraselt;
- 7) tunneb tekstiliike ja nende kasutusvõimalusi ning oskab eesmärgipäraselt valmistuda eri liiki tekstide koostamiseks ja esitamiseks;
- 8) kirjutab eri liiki tekste ja vormistab need korrektselt; 9) kasutab sõna- ja käsiraamatuid ning leiab õigekeelsusabi veebiallikatest

4.2 Eesti keele õppeaine kirjeldus

Õpilastes kujundatakse teadmisi ja oskusi, mis hõlmavad keelt, selle variante ja eriliigilisi tekste ning lubavad toime tulla suulise ja kirjaliku suhtlusega, tekstide vastuvõtu ning loomisega.

III kooliastmes kujundatakse õpilaste teadmisi ja oskusi neljas õppevaldkonnas: suuline ja kirjalik suhtlus, teksti vastuvõtt, tekstiloomine ning õigekeelsus ja keelehoole.

Suulise ja kirjaliku suhtluse õpetusega kujundatakse oskust silmast silma, telefoni, kirja ja meili teel ning internetikeskkonnas kahekesi või mitmekesi suhelda, tekste kokku võtta ja vahendada.

Teksti vastuvõtu õpetuses kujundatakse oskust tekste valida ja leida, eesmärgipäraselt lugeda ja kuulata, teadvustatakse kuulamis- ja lugemisstrateegiaid ning süvendatakse võimet teksti paremini mõista ning tekstile reageerida.

Tekstiloomine õpetusega kujundatakse mitmekülgselt ja eesmärgistatud eneseväljendusoskust, mille puhul inimene tajub olukorda ja adressaati ning suudab oma mõtteid vajaliku täpsusega ja tekstiliigile omases vormis väljendada ning edastada.

Õigekeelsuse ja keelehoolduse õpetusega kujundatakse keeleteadlikkust ning teadmisi keelest. Õpilastes arendatakse oskust tänapäeva eesti kirjakeelt teadlikult kasutada, kujundatakse arusaamist keele arengust ja muutumisest, omandatakse teadmisi eesti kirjakeele ja murrete stiilirikkuse ning kirjavara mitmekülgsuse kohta.

4.3. Taotletavad pädevused II kooliastmes

9. klassi lõpus õpilane:

- 1) tunneb üldtunnustatud väärtusi ja kõlbluspõhimõtteid, järgib neid, ei jää ükskõikseks, kui neid eiratakse, ning sekkub vajaduse korral oma võimaluste piires;
- 2) tunneb ja austab oma keelt ja kultuuri ning aitab kaasa eesti keele ja kultuuri säilimisele ja arengule. Omab ettekujutust ja teadmisi maailma eri rahvaste kultuuridest, suhtub teistest rahvustest inimestesse eelarvamustevabalt ja lugupidavalt;
- 3) on teadmishimuline, oskab õppida ja leida edasiõppimisvõimalusi, kasutades vajaduse korral asjakohast nõu; on ettevõtlik, usub iseendasse, kujundab oma ideaale, seab endale eesmärgid ja tegutseb nende nimel, juhib ja korrigeerib oma käitumist ning võtab endale vastutuse oma tegude eest;

- 4) suudab end olukorda ja suhtluspartnereid arvestades kõnes ja kirjas selgelt ja asjakohaselt väljendada, mõista ja tõlgendada erinevaid tekste, tunneb ja järgib õigekirjareegleid;
- 5) on aktiivne ja vastutustundlik kodanik, kes on huvitatud oma kooli, kodukoha ja riigi demokraatlikust arengust;
- 6) suudab väljendada ennast loominguliselt, peab lugu kunstist ja kultuuripärandist;
- 7) mõtleb süsteemselt, loovalt ja kriitiliselt, on avatud enesearendamisele.

4.4. Eesti keele ainekava 7. klassile

2 tundi nädalas, kokku 70 tundi õppeaastas.

4.4.1 Õppe- ja kasvatusesmärgid

7. klassis eesti keele õpetamisega taotletakse, et õpilane:

- 1) väärtustada korrektset keelekasutust kõnes ja kirjas;
- 2) arendada sõnavara ja väljendusoskust;
- 3) kinnistada funktsionaalsed keeleteadmised ning tagada nende rakendamise oskus;
- 4) arendada suulise ja kirjaliku suhtlemise kultuuri;
- 5) arendada oskust leida vajalikku infot õpikust, tabelitest, skeemidelt, sõnaraamatuid jm;
- 6) õpetada oma kirjatööde kavandamise, ettevalmistamise viimistlemise ja enesekriitilise hindamise oskust;
- 7) arendada oskust oma valikuid põhjendada, olulist ebaolulisest eristada;
- 8) õpetada nägema ja analüüsima õppeainete omavahelisi suhteid;

4.4.2 Õppesisu ja –tegevused ja õpitulemused

Teema EESTI KEEL 7. klass	Õppesisu ja tegevused	7. klassi lõpetaja õpitulemused
Suuline keelekasutus (kuulamine,	Kuuldust ja loetust kokkuvõtte tegemine, asjakohaste küsimuste esitamine. Meilivahetus, meili kirjutamine ja keelevahendite valik.	oskab valida suhtluskanalit; peab asjalikku kirja- ja meilivahetust; esitab kuuldu ja loetu kohta küsimusi, teeb

kõnelemine)	Aktuaalse meediateksti kommenteerimine vestlusringis.	kuuldu ja loetu põhjal järeldusi ning annab hinnanguid; võtab loetut ja kuuldut eesmärgipäraselt kokku ja vahendab nii suulises kui ka kirjalikus vormis.
Teksti vastuvõtt	Sõnalise teksti seostamine pildilise teabega (foto, joonis, skeem jm). Pilttekstide ja teabegraafika lugemine ja tõlgendamine. Meedia olemus ja eesmärgid tänapäeval. Meediatekstide tunnused. Põhilised meediakanalid. Kvaliteetajakirjandus ja meelelahutuslik meedia. Fakti ja arvamuse eristamine. Meediatekstide põhiliigid: uudislugu, arvamislugu, intervjuu, reportaaz, kuulutus. Uudisloo ülesehitus ja pealkiri. Arvamusloo ülesehitus ja pealkiri. Tele- ja raadiosaated.	seostab omavahel teksti, seda toetavat tabelit, pilti ja heli; reageerib tekstidele sihipäraselt nii suuliselt kui ka kirjalikult ning sobivas vormis: võrdleb tekste omavahel, selgitab arusaamatuks jäänut, esitab küsimusi, vahendab ja võtab kokku, kommenteerib, esitab vastuväiteid, loob tõlgendusi ja esitab arvamusi ning seostab teksti oma kogemuse ja mõtetega; kasutab omandatud keele- ja tekstimõisteid teksti tõlgendamisel, tekstide seostamisel ja tekstile reageerimisel;
Tekstiloome	Kirja kirjutamine ja vormistamine, keelevahendite valik. Teabe edastamine, reprodutseerimine, seostamine konkreetse teema või isikliku kogemuse piires. Uudisloo kirjutamine: materjali kogumine, infoallikad, vastutus avaldatu eest. Uudisloo pealkirjastamine. Intervjuu tegemine: valmistumine, küsitlemine, kirjutamine, toimetamine ja vormistamine. Kirjalike tööde vormistamise põhimõtted. Teksti arvutitöötlus. Arvamusloo suuline ja kirjalik kommenteerimine: isikliku seisukoha kujundamine käsitletava probleemi kohta, selle põhjendamine.	põhjendab ja avaldab viisakalt, asja- ja olukohaselt oma arvamust ja seisukohta sündmuse, nähtuse või teksti kohta nii suulises kui ka kirjalikus vormis; kasutab omandatud keele- ja tekstimõisteid nii tekste luues kui ka seostades; oskab ette valmistada, kirjutada ja suuliselt esitada eri tüüpi tekste (jutustav, kirjeldav, arutlev); vormistab tekstid korrektselt.

<p>Õigekeelsus ja keelehoole</p>	<p><u>Üldteemad</u> Kirjakeel ja argikeel. Eesti keele murded. Oskussõnavara. Sõnadeta suhtlemine.</p> <p><u>Häälikuõpetus ja õigekiri</u> Häälikute liigitamine. Kaashäälikuühendi põhireegli rakendamine liitega sõnades, kaashäälikuühendi õigekirja erandid. Veaohtliku häälikuõigekirjaga sõnad. Omasõnad ja võõrsõnad. Veaohtlike võõrsõnade õigekiri. Silbitamine, pikk ja lühike silp. Õigehäldus: rõhk ja välde. Välte ja õigekirja seosed. ÕS-ist (nii veebi- kui ka raamatuvariandist) õigekirja ja õigehälduse kontrollimine.</p> <p><u>Sõnavaraõpetus</u> Sõna ja tähendus, sõnastuse rikastamine, sünonüümide tähendusvarjundid. Homonüümid ja veaohtlikud paronüümid.</p> <p><u>Vormiõpetus ja õigekiri</u> Sõnaliigid: tegusõnad, käandsõnad (nimi-, omadus, arv- ja asesõnad) ja muutumatud sõnad (määr-, kaas-, side- ja hüüdsõnad). Sõnaliikide funktsioon lauses. Tegusõna pöördelised vormid: pööre, arv, aeg, kõneviis, tegumood. Tegusõna vormide kasutamine lauses. Tegusõna käändelised vormid. Tegusõna astmevaheldus: veaohtlikud tegusõnad ja sõnavormid. Õige pöördevormi leidmine ÕS-ist, vormimoodustus tüüpsõna eeskujul. Liit-, ühend- ja väljendteigusõna. Tegusõna kokku- ja lahkukirjutamine. Käandsõnad. Käänetevahelised seosed. Veaohtlikud käändevormid. Käandsõna astmevaheldus: veaohtlikud käandsõnad ja sõnavormid. Õige käändevormi leidmine ÕS-ist, vormimoodustus tüüpsõna eeskujul. Omadussõna võrdlusastmed: veaohtlikud sõnad. Käandsõna kokku- ja lahkukirjutamine. Numbrite kirjutamine: põhi- ja järgarvud,</p>	<p>teab eesti keele sõnaliike ja - vorme; rakendab omandatud keeleteadmisi tekstiloomes, tekste analüüsisid ja hinnates; kasutab tekstide koostamisel tavakohast ülesehitust ja vormistust.</p>
---	--	---

	kuupäevad, aastad, kellaajad. Muutumatud sõnad. Määr- ja kaassõnade eristamine	
--	--	--

4.4.3 Lõimingud

Võimalused ainetevaheliseks lõiminguks	Võimalused digipädevuse lõiminguks
<p>Loodusained Suure ja väikese algustähe õige kasutamine kohanimedele märkimises. Korrektset keelekasutust jälgimine. Esseede ja referaatide kirjutamisel igekirjanõuete jälgimine kirjalikes töödes. Kirjatehnika. Uurimistöö koostamise, vormistamise ja kaitsmine.</p> <p>Võõrkeeled Sõnade laenamisest inglise ja vene keelest, sõnavaraline töö kõikides keeletundides. Esseede ja referaatide kirjutamisel igekirjanõuete jälgimine kirjalikes töödes. Kirjatehnika.</p> <p>Sotsiaalained Kuupäeva õigesti kirjutamine. Suure ja väikese algustähe õige kasutamine kohanimedele märkimises ajaloo sündmuste õigesti kirjutamine ajalootunnis. Korrektset keelekasutust jälgimine. Esseede ja referaatide kirjutamisel igekirjanõuete jälgimine kirjalikes töödes. Kirjatehnika. Uurimistöö koostamise, vormistamise ja kaitsmine.</p> <p>Matemaatika Põhi- ja järgarvsõnade sõnade ja numbritega kirjutamise ja õige lugemise jälgimine matemaatikatunnis. Kuupäeva õigesti kirjutamine.</p>	<p>Keelt ja kirjandust õppides kasutatakse digivahendeid internetis eri liiki tekstide ning audiovisuaalse meedia otsimiseks, sh märksõnadega.</p> <p>Saadud teavet rakendatakse probleeme lahendades, nende üle arutledes või uut sisu luues, kasutades digikeskkonda sihipäraselt koos teiste teabeallikatega.</p> <p>Õpitakse tekste digitaalselt looma ja vormistama, järgides autoriõigusi viitamise ning teksti digitaalsel kujul säilitamise korral.</p> <p>Isikuandmeid sisaldavaid tekste koostades ning digikeskkonnas suheldes pööratakse tähelepanu interneti turvalisusele ja igapäevaelu väärtuspõhimõtete arvestamisele.</p>

4.4.4 Hindamine

Õpitulemused on kindlaks määratud kooliastmeti kahel tasemel: üldised õpitulemused ja õppevaldkondade õpitulemused.

Õpitulemusi hinnates lähtutakse Käru Põhikooli õppekava üldosa ja teiste hindamist reguleerivate õigusaktide käsitlusest.

Õpitulemusi hinnatakse sõnaliste hinnangute või numbriliste hinnetega. Praktiliste tööde ja ülesannete puhul ei hinnata mitte ainult töö tulemust, vaid ka protsessi.

Hindamise vormidena kasutatakse ka kujundavat hindamist. Kujundav hindamine annab informatsiooni õpilastele nende tegevuse uurimise, diagnoosimise ja tagasisidestamise kaudu kogu õppeprotsessi jooksult, et aidata õpilastel võtta vastutust oma õppimise eest.

Hinnatakse õpilase teadmisi ja oskusi suuliste vastuste (esituste) ning kirjalike tööde alusel, arvestades teadmiste ja oskuste vastavust taotletavatele õpitulemustele.

Õpitulemuste kontrollimise vormid peavad olema mitmekesised ning vastavuses õpitulemustega:

- suuline vastamine (lugemine, jutustamine, luuletuste ettekanded, klassivälise kirjanduse jutustamine), rühmatöös osalemine;
- tunnikontroll;
- kontrolltöö
- funktsionaalse lugemise ülesanded tekstist arusaamise kontrollimiseks;
- loovülesanded;
- referaadid, esseed

Eesti keeles hinnatakse 7. klassi õpilase:

- 1) suulist ja kirjalikku suhtlust;
- 2) tekstide vastuvõttu;
- 3) tekstiloomet;
- 4) tekstide õigekeelsust.

Arvestuslike kontrolltööde hindamisel juhindutakse järgmisest protsendiskaalast:

90% - 100% vastustest õiged – hinne „5“

75% - 89% vastustest õiged – hinne „4“

50% - 74% vastustest õiged – hinne „3“

20% - 49% vastustest õiged – hinne „2“

0% - 19% vastustest õiged – hinne „1“

Antud piirväärtusest 5% üles- või allapoole moodustab piiritsoon, mille puhul õpetaja võib panna kas madalama või kõrgema jinde, arvestades töö mahtu, ülesannete keerukust, vigade arvu või liiki.

Ainealaseid teadmisi ja oskusi hinnatakse nii õppe käigus kui ka õppeteema lõppedes. Ainealaste teadmiste ja oskuste hindamise tulemusi väljendatakse numbriliste hinnetega viie palli süsteemis: hinne "5" – 90 –100% , hinne "4" – 75 – 89%, hinne "3" – 50 – 74%, hinne "2" – 20 – 49% ja hinne "1" – 0 –19%. Hinded kirjeldatud Käru Põhikooli õppekava punktis 5.4. Hindamise vormid ja punktis 5.4.1 Hindamine viie palli süsteemis.

Õpilasest lähtuva hindamise protsessi klassiruumis juhib õpetaja:

- ta jagab õpieesmärke oma õpilastega;
- kuulab õpilasi õppeprotsessi käigus;
- teab nende tugevusi ja nõrkusi;
- õpetab hindamismudelite alusel õpilastele enesehindamist;
- annab efektiivset tagasisidet;
- küsib küsimusi, et suunata õpilasi mõtlema;
- toetab õpilaste eneseregulatsiooni ja
- kasutab saadud informatsiooni oma töö planeerimisel.

Püsiva kirjaliku kõne puudega õpilane on õpilane, kes saab regulaarselt logopeedilist ravi ja/või õpilane, kellega õpetaja töötab individuaalselt logopeedi nõuannete järgi. Kui õpilase kirjaliku kõne puue ei korrigeeru kestval logopeedilisel ravil, hinnatakse tema töid diferentseeritult ja töödele tehakse märke “hinnatud diferentseeritult”.

4.5 Eesti keele ainekava 8. klassile

2 tundi nädalas, kokku 70 tundi õppeaastas.

4.5.1 Õppe- ja kasvatuseesmärgid

8. klassis eesti keele õpetamisega taotletakse, et õpilane:

- 1) väljendab oma seisukohti;
- 2) esitab kuuldu ja loetu kohta küsimusi, teeb kuuldu ja loetu põhjal järeldusi;
- 3) võtab kuuldu ja loetu nii suulises kui ka kirjalikus vormis kokku;
- 4) algatab ja arendab nii suhtlust kui ka teemasid;
- 5) arutleb eakohastel teemadel ja lahendab probleemülesandeid;
- 6) kasutab asjakohaseid suulise ja kirjaliku suhtlemise tavasid ja võimalusi.

4.5.2 Õppesisu ja –tegevused ja õpitulemused

Teema EESTI KEEL 8. klass	Õppesisu ja mõisted	8. klassi lõpetaja õpitulemused
Suuline ja kirjalik suhtlus	Suhtlusolukord, suhtlusolukorra komponendid, suhtluspartnerid. Erinevates suhtlusolukordades osalemine. Suhtlusolukorraga arvestamine. Suhtlemisel partneri arvestamine. Suulise suhtlemise tavad eesti keeles: pöördumine, tervitamine, telefonivestlus. Suhtlemine rühmas, sõna saamine, kõnejärje hoidmine. Rühmatöö käigus arvamuse avaldamine ja põhjendamine. Diskussioon. Kompromissi leidmine, kaaslaste õeldu/ tehtu täiendamine ja parandamine. Kaaslaste tööle põhjendatud hinnangu andmine. Suulise arutelu tulemuste kirjalik talletamine. Väitlus, väitluse reeglid.	peab sobivalt telefoni- ja mobiilivestlusi; käsitleb koos partneri või rühmaga sihipäraselt eakohaseid teemasid ning lahendab probleemülesandeid, kasutades sobivalt kas suulist või kirjalikku keelevormi; oskab algatada, arendada, tõrjuda ja katkestada nii suhtlust kui ka teemasid; väljendab oma seisukohti ja sõnastab vajadusel oma eriarvamuse; teeb ettepanekuid, esitab omapoolseid põhjendusi, annab vajadusel lisateavet.
Teksti vastuvõtt	Peamised tekstiliigid (tarbe-, teabe-, meedia- ja reklaamižanrid), nende eesmärgid. Teksti vastuvõtmise viisid. Eri liiki tekstide lugemine ja võrdlemine.	orienteerub tekstimaailmas: tunneb olulisi tekstiliike (peamisi tarbe-, teabe-, meedia- ja reklaamižanreid), nende põhijooni ja kasutusvõimalusi;

	<p>Kõne kuulamine, märkmete tegemine. Konspekterimine. Kõne põhjal küsimuste esitamine.</p> <p>Tekstist olulisema teabe ja probleemide leidmine, tekstist kokkuvõtte tegemine.</p> <p>Reklaamtekst, reklaamtekstide eesmärk ja tunnused. Reklaami keel. Kriitiline lugemine. Avalik ja varjatud mõjutamine. Peamised keelelised mõjutamisvõtted, demagoogia.</p> <p>Meediaetika kesksed põhimõtted. Sõnavabaduse põhimõte ja selle piirangud.</p> <p>Teabetekstide eesmärk, teabeteksti tunnused ja ülesehitus. Juhend ja uurimus.</p> <p>Pilttekstide ja teabegraafika lugemine ja tõlgendamine.</p>	<p>teab, et teksti väljenduslaad sõltub teksti kasutusvaldkonnast liigist ja autorist;</p> <p>eristab tarbe-, teabe-, meedia- ja reklaamtekstide stiile üksteisest, argisuhtluse ja ilukirjanduse stiilist;</p> <p>teab peamisi mõjutusvahendeid;</p>
Tekstilooime	<p>Teabe edastamine, reprodutseerimine, seostamine konkreetse teema või isikliku kogemuse piires. Erinevat liiki alustekstide põhjal kirjutamine. Refereerimine. Teabeallikatele ja alustekstidele viitamise võimalused. Viidete vormistamine.</p> <p>Kõneks valmistumine, kõne koostamine ja esitamine. Kõne näitlikustamine. Ettekande koostamine ja esitamine.</p> <p>Kirjandi kirjutamise eeltöö: mõtete kogumine, kava koostamine, mustandi kirjutamine. Kirjandi teema ja peamõte, kirjandi ülesehitus. Teksti liigendamine.</p> <p>Jutustava, kirjeldava või arutleva kirjandi kirjutamine.</p>	<p>etiab tekstiloomeks vajalikku kirjalikku või suusõnalist teavet raamatukogust ja internetist; valib kriitiliselt oma teabeallikaid ja osutab nendele sobivas vormis;</p> <p>tunneb esinemise ettevalmistuse ja kirjutamise protsesse ja kohandab neid oma eesmärkidele; oskab eesmärgipäraselt kirjutada kirjandit; oskab suuliselt esineda (tervitab, võtab sõna, koostab ja peab lühikest ettekannet ja kõnet).</p>
Õigekeelsus ja keelehoole	<p>Üldteemad</p> <p>Eesti kirjakeele kujunemine 19. sajandil.</p> <p>Algustäheõigekiri</p> <p>Nimi, nimetus ja pealkiri. Isikud ja olendid; kohad ja ehitised; asutused, ettevõtted ja organisatsioonid; riigid ja osariigid;</p>	<p>teab eesti keele lauseehituse peajooni; tunneb keelendite stiiliväärtust;</p> <p>oskab keelendeid tekstis mõista ja kasutada; teab suulise ja kirjaliku keelevormi erijooni;</p>

	<p>perioodikaväljaanded; teosed, dokumendid ja sarjad; ajaloosündmused; üritused; kaubad.</p> <p><u>Lauseõpetus ja õigekiri</u></p> <p>Lause. Lause suhtluseesmärgid.</p> <p>Lauseliikmed: öeldis, alus, sihitis, määrus ja öeldistäide. Täiend.</p> <p>Korduvate eri- ja samaliigiliste lauseliikmete ja täiendite kirjavahemärgistamine, koondlause. Lisandi ja ütte kirjavahemärgistamine ja kasutamine lauses.</p> <p>Liht- ja liitlause. Lihtlause õigekiri. Rindlause. Rindlause osalause ühendamise võimalused, rindlause kirjavahemärgistamine. Põimlause. Pea- ja kõrvallause. Põimlause õigekiri. Segaliitlause. Lauselühend. Lauselühendi õigekiri. Lauselühendi asendamine kõrvallausega. Liht- ja liitlause sõnajärg. Otsekõne, kaudkõne ja tsitaat. Otsekõnega lause muutmine kaudkõneks.</p>	<p>järgib eesti õigekirja aluseid ja põhireegleid; oskab õigekirjajuhiseid leida veebiallikatest, sõna- ja käsiraamatutest;</p> <p>rakendab omandatud keeleteadmisi tekstiloomes, tekste analüüsides ja hinnates; teab õpitud tekstiliikide keelelisi erijooni; kasutab tekstide koostamisel tavakohast ülesehitust ja vormistust.</p>
--	--	--

4.5.3. Lõimingud

Võimalused ainetevaheliseks lõiminguks	Võimalused digipädevuse lõiminguks
<p>Loodusained</p> <p>Suure ja väikese algustähe õige kasutamine kohanimede märkimises. Korrektset keelekasutust jälgimine. Esseede ja referaatide kirjutamisel õigekirjanõuete jälgimine kirjalikes töödes. Kirjatehnika. Uurimistöö koostamise, vormistamise ja kaitsmine.</p> <p>Võõrkeeled</p> <p>Sõnade laenamisest inglise ja vene keelest, sõnavaraline töö</p>	<p>Keelt ja kirjandust õppides kasutatakse digivahendeid internetis eri liiki tekstide ning audiovisuaalse meedia otsimiseks, sh märksõnadega.</p> <p>Saadud teavet rakendatakse probleeme lahendades, nende üle arutledes või uut sisu luues, kasutades digikeskkonda sihipäraselt koos teiste teabeallikatega.</p> <p>Õpitakse tekste digitaalselt looma ja vormistama, järgides autoriõigusi viitamise ning teksti digitaalsel kujul säilitamise</p>

<p>kõikides keeletundides. Esseede ja referaatide kirjutamisel igekirjanõuete jälgimine kirjalikes töödes. Kirjatehnika.</p> <p>Sotsiaalsained</p> <p>Kuupäeva õigesti kirjutamine. Suure ja väikese algustähe õige kasutamine kohanimede märkimises ajaloosündmuste õigesti kirjutamine ajalootunnis. Korrektset keelekasutust jälgi. Esseede ja referaatide kirjutamisel igekirjanõuete jälgimine kirjalikes töödes. Kirjatehnika. Uurimistöö koostamise, vormistamise ja kaitsmine.</p> <p>Matemaatika</p> <p>Põhi- ja järgarvsõnade sõnade ja numbritega kirjutamise ja õige lugemise jälgimine matemaatikatunnis. Kuupäeva õigesti kirjutamine.</p>	<p>korral.</p> <p>Isikuandmeid sisaldavaid tekste koostades ning digikeskkonnas suheldes pööratakse tähelepanu interneti turvalisusele ja igapäevaelu väärtuspõhimõtete arvestamisele.</p>
--	--

4.5.4 Hindamine

Õpitulemused on kindlaks määratud kooliastmeti kahel tasemel: üldised õpitulemused ja õppevaldkondade õpitulemused.

Õpitulemusi hinnates lähtutakse Käru Põhikooli õppekava üldosa ja teiste hindamist reguleerivate õigusaktide käsitlusest.

Õpitulemusi hinnatakse sõnaliste hinnangute või numbriliste hinnetega. Praktiliste tööde ja ülesannete puhul ei hinnata mitte ainult töö tulemust, vaid ka protsessi.

Hindamise vormidena kasutatakse ka kujundavat hindamist. Kujundav hindamine annab informatsiooni õpilastele nende tegevuse uurimise, diagnoosimise ja tagasisidestamise kaudu kogu õppeprotsessi jooksult, et aidata õpilastel võtta vastutust oma õppimise eest.

Hinnatakse õpilase teadmisi ja oskusi suuliste vastuste (esituste) ning kirjalike tööde alusel, arvestades teadmiste ja oskuste vastavust taotletavatele õpitulemustele.

Õpitulemuste kontrollimise vormid peavad olema mitmekesised ning vastavuses õpitulemustega:

- suuline vastamine(lugemine, jutustamine, luuletuste ettekanded, klassivälise kirjanduse jutustamine), rühmatöös osalemine;
- tunnikontroll;
- kontrolltöö
- funktsionaalse lugemise ülesanded tekstist arusaamise kontrollimiseks;

- loovülesanded;
- esseed, referaadid.

Õpilane peab teadma, mida ja millal hinnatakse, milliseid hindamisvahendeid kasutatakse ja millised on hindamise kriteeriumid.

Eesti keeles hinnatakse 8. klassi õpilase:

- 1) suulist ja kirjalikku suhtlust;
- 2) tekstide vastuvõttu;
- 3) tekstiloomet;
- 4) tekstide õigekeelsust.

Arvestuslike kontrolltööde hindamisel juhitudakse järgmisest protsendiskaalast:

90% - 100% vastustest õiged – hinne „5“

75% - 89% vastustest õiged – hinne „4“

50% - 74% vastustest õiged – hinne „3“

20% - 49% vastustest õiged – hinne „2“

0% - 19% vastustest õiged – hinne „1“

Antud piirväärtusest 5% üles- või allapoole moodustab piiritsoon, mille puhul õpetaja võib panna kas madalama või kõrgema jinde, arvestades töö mahtu, ülesannete keerukust, vigade arvu või liiki.

Ainealaseid teadmisi ja oskusi hinnatakse nii õppe käigus kui ka õppeteema lõppedes. Ainealaste teadmiste ja oskuste hindamise tulemusi väljendatakse numbriliste hinnetega viie palli süsteemis: hinne "5" – 90 – 100% , hinne "4" – 75 – 89%, hinne "3" – 50 – 74%, hinne "2" – 20 – 49% ja hinne "1" – 0 – 19%. Hinded kirjeldatud Käru Põhikooli õppekava punktis 5.4. Hindamise vormid ja punktis 5.4.1 Hindamine viie palli süsteemis.

Õpilasest lähtuva hindamise protsessi klassiruumis juhivad õpetaja:

- ta jagab õpieesmärke oma õpilastega;

- kuulab õpilasi õppeprotsessi käigus;
- teab nende tugevusi ja nõrkusi;
- õpetab hindamismudelite alusel õpilastele enesehindamist;
- annab efektiivset tagasisidet;
- küsib küsimusi, et suunata õpilasi mõtlema;
- toetab õpilaste eneseregulatsiooni ja
- kasutab saadud informatsiooni oma töö planeerimisel.

Püsiva kirjaliku kõne puudega õpilane on õpilane, kes saab regulaarselt logopeedilist ravi ja/või õpilane, kellega õpetaja töötab individuaalselt logopeedi nõuannete järgi. Kui õpilase kirjaliku kõne puue ei korrigeeru kestval logopeedilisel ravil, hinnatakse tema töid diferentseeritult ja töödele tehakse märke “hinnatud diferentseeritult”.

4.6. Eesti keele ainekava 9. klassile

2 tundi nädalas, kokku 70 tundi õppeaastas.

4.6.1 Õppe- ja kasvatuseesmärgid

9. klassis eesti keele õpetamisega taotletakse, et õpilane:

- 1) tunneb üldtunnustatud väärtusi ja kõlbluspõhimõtteid, järgib neid, ei jää ükskõikseks, kui neid eiratakse, ning sekkub vajaduse korral oma võimaluste piires;
- 2) tunneb ja austab oma keelt ja kultuuri ning aitab kaasa eesti keele ja kultuuri säilimisele ja arengule. Omab ettekujutust ja teadmisi maailma eri rahvaste kultuuridest, suhtub teistest rahvustest inimestesse eelarvamustevabalt ja lugupidavalt;
- 3) on teadmishimuline, oskab õppida ja leida edasiõppimisvõimalusi, kasutades vajaduse korral asjakohast nõu; on ettevõtlik, usub iseendasse, kujundab oma ideaale, seab endale eesmärgid ja tegutseb nende nimel, juhib ja korrigeerib oma käitumist ning võtab endale vastutuse oma tegude eest;
- 4) suudab end olukorda ja suhtluspartnereid arvestades kõnes ja kirjas selgelt ja asjakohaselt väljendada, mõista ja tõlgendada erinevaid tekste, tunneb ja järgib õigekirjareegleid;
- 5) on aktiivne ja vastutustundlik kodanik, kes on huvitatud oma kooli, kodukoha ja riigi demokraatlikust arengust;

- 6) suudab väljendada ennast loominguliselt, peab lugu kunstist ja kultuuripärandist;
 7) mõtleb süsteemselt, loovalt ja kriitiliselt, on avatud enesearendamisele.

4.6.2. Õppesisu ja –tegevused ja õpitulemused

Teema EESTI KEEL 9. klass	Õppesisu ja mõisted	9. klassi lõpetaja õpitulemused
Suuline ja kirjalik suhtlus	Veebisuhtluse eesmärgid, võimalused ja ohud. Veebipõhised suhtluskanalid: jututoad, blogid, kommentaarid. Veebis kommenteerimine. Keeleviisakus ja -väarikus. Anonüümsuse mõju keelekasutusele. Aktuaalse meediateksti kommenteerimine vestlusringis. Loetu kirjalik ja suuline vahendamine. Suhtlemine ajakirjanikuga. Väitlus, väitluse reeglid.	esitab kuuldu ja loetu kohta küsimusi, teeb kuuldu ja loetu põhjal järeldusi ning annab hinnanguid; suudab asjalikult sekkuda avalikku diskussiooni meediakanalites, üritustel ja mujal; kommenteerib veebis asjakohaselt;
Teksti vastuvõtt	Veebilehed: eesmärgid ja ülesehitus. Veebist teabe otsimine, teabeallikate ja info kriitiline hindamine. Teabe talletamine ja süstematiseerimine. Sõnalise teksti seostamine pildilise teabega (foto, joonis, skeem jm). Pilttekstide ja teabegraafika lugemine ja tõlgendamine. Tarbetekstide eesmärk, tarbetekstide tunnused ja ülesehitus. Tarbe- ja teabetekstidest olulise info leidmine, süstematiseerimine ja selle põhjal järelduste tegemine. Funktsionaalstiilid: tarbe-, teabe-, meedia- ja reklaamitekstide keelekasutus. Meediaetika kesksed põhimõtted. Sõnavabaduse põhimõtte ja selle piirangud.	loeb ja kuulab avaliku eluga kursisoleku ja õppimise või töö eesmärkidel ning isiklikust huvist; rakendab lugemise ja kuulamise eri viise ja võimalusi; loeb ja kuulab sihipäraselt, kriitiliselt ja arusaamisega nii oma huvivaldkondade kui ka õpi- ja elutarbelisi tekste; suudab teha järeldusi kasutatud keelevahenditest, märkab kujundlikkust;

<p>Tekstiloomed</p>	<p>Arutlusteema leidmine ja sõnastamine isikliku kogemuse või alustekstide põhjal. Arutluse põhiskeem: väide, põhjendus, järeldus. Teksti pealkirjastamine.</p> <p>Tekstilõik, tekstilõigu ülesehitus. Lõikude järjestamise põhimõtted ja võimalused. Teksti sidusus. Jutustava, kirjeldava ja arutleva tekstiosa sidumine tervikuks. Sobivate keelendite valimine kõnelemisel ja kirjutamisel vastavalt suhtluseesmärkidele.</p> <p>Kirjaliku ja suulise keekekasutuse eripära. Teksti keeleline toimetamine: sõnastus- ja lausestusvigade parandamine. Keeleteadmiste rakendamine töös tekstidega. Keelekujundite kasutamine tekstiloomel: konteksti sobivad ja sobimatud kujundid.</p>	<p>oskab eesmärgipäraselt kirjutada kirjandit; asjalikke kommentaare ja arvamusalvusi; oskab kirjutada elulugu, avaldusi, seletuskirju ja taotlusi;</p> <p>seostab oma kirjutise ja esinemise sündmuse või toiminguga eesmärgiga ja teiste tekstidega; vahendab kuulnud ja loetud tekste eetilisel, sobiva pikkuse ja täpsusega;</p>
<p>Õigekeelsus ja keelehoole</p>	<p>Tarbetekstide koostamine ja vormistamine: elulookirjeldus, seletuskiri, avaldus, taotlus.</p> <p>Üldteemad</p> <p>Keeleuuendus. Kirjakeele areng tänapäeval: võimalused ja ohud. Keelesugulus, soomeugri ja indoeuroopa keeled. Eesti keele eripära, võrdlus teiste keeltega.</p> <p>Häälikuõpetus ja õigekiri</p> <p>Muutumatute sõnade kokku- ja lahkukirjutamine. Tsitaatsõnade märkimine kirjas. Võõrnimede õigekiri ja vormimoodustus. Lühendamise põhimõtted ja õigekiri, lühendite käänamine. Poolitamine, sh võõrsõnade ja nimede poolitamine. Arvuti keelekorrektori kasutamine.</p> <p>Sõnavaraõpetus</p> <p>Keelendite stiilivärving, seda mõjutavad tegurid. Fraseologismid, nende stiilivärving. Sõnavara täiendamise võimalused: sõnade tuletamine, liitmine ja tehissõnad. Sagedamini esinevad tuletusliited ja nende tähendus. Eesti keele olulisemad sõna- ja</p>	<p>väärtustab eesti keelt ühena Euroopa ja maailma keeltest; suhestab keeli teadlikult, tajub nende erinevusi;</p> <p>edastab võõrkeeles kuulnud ja loetud infot korrektses eesti keeles ja arvestades eesti keele kasutuse väljakujunenud tavaid;</p> <p>leiab oma sõnavara rikastamiseks keeleallikatest sõnade konteksti-tähendusi, kasutusviise ja mõistesuhteid;</p> <p>tunneb keelendite stiiliväärtust; oskab keelendeid tekstis mõista ja kasutada;</p> <p>tuleb eesti kirjakeelega toime isiklikus ja avalikus elus ning edasi õppides.</p>

	käsiraamatud, keelealased veebiallikad. Sõnaraamatute kasutamine sõnade tähenduse ja stiilivärvingu leidmiseks.	
--	---	--

4.6.3. Lõimingud

Võimalused ainetevaheliseks lõiminguks	Võimalused digipädevuse lõiminguks
<p>Loodusained Suure ja väikese algustähe õige kasutamine kohanimede märkimises. Korrektset keelekasutust jälgimine. Esseede ja referaatide kirjutamisel igekirjanõuete jälgimine kirjalikes töödes. Kirjatehnika. Uurimistöö koostamise, vormistamise ja kaitsmine. Geograafiatunnis käsitletakse mõnd teemat (nt Läänemere olukord)</p> <p>Võõrkeeled Sõnade laenamisest inglise ja vene keelest, sõnavaraline töö kõikides keeletundides. Esseede ja referaatide kirjutamisel igekirjanõuete jälgimine kirjalikes töödes. Kirjatehnika.</p> <p>Sotsiaalsained Kuupäeva õigesti kirjutamine. Suure ja väikese algustähe õige kasutamine kohanimede märkimises ajaloosündmuste õigesti kirjutamine ajalootunnis. Korrektset keelekasutust jälgi. Esseede ja referaatide kirjutamisel igekirjanõuete jälgimine kirjalikes töödes. Kirjatehnika. Uurimistöö koostamise, vormistamise ja kaitsmine.</p> <p>Matemaatika Põhi- ja järgarvsõnade sõnade ja numbritega kirjutamise ja õige lugemise jälgimine matemaatikatunnis. Kuupäeva õigesti</p>	<p>Keelt ja kirjandust õppides kasutatakse digivahendeid internetis eri liiki tekstide ning audiovisuaalse meedia otsimiseks, sh märksõnadega.</p> <p>Saadud teavet rakendatakse probleeme lahendades, nende üle arutledes või uut sisu luues, kasutades digikeskkonda sihipäraselt koos teiste teabeallikatega.</p> <p>Õpitakse tekste digitaalselt looma ja vormistama, järgides autoriõigusi viitamise ning teksti digitaalsel kujul säilitamise korral.</p> <p>Isikuandmeid sisaldavaid tekste koostades ning digikeskkonnas suheldes pööratakse tähelepanu interneti turvalisusele ja igapäevaelu väärtuspõhimõtete arvestamisele.</p>

kirjutamine.	
--------------	--

4.6.4 Hindamine

Õpitulemused on kindlaks määratud kooliastmeti kahel tasemel: üldised õpitulemused ja õppevaldkondade õpitulemused.

Õpitulemusi hinnates lähtutakse Käru Põhikooli õppekava üldosa ja teiste hindamist reguleerivate õigusaktide käsitlusest.

Õpitulemusi hinnatakse sõnaliste hinnangute või numbriliste hinnetega. Praktiliste tööde ja ülesannete puhul ei hinnata mitte ainult töö tulemust, vaid ka protsessi.

Hindamise vormidena kasutatakse ka kujundavat hindamist. Kujundav hindamine annab informatsiooni õpilastele nende tegevuse uurimise, diagnoosimise ja tagasisidestamise kaudu kogu õppeprotsessi jooksult, et aidata õpilastel võtta vastutust oma õppimise eest.

Hinnatakse õpilase teadmisi ja oskusi suuliste vastuste (esituste) ning kirjalike tööde alusel, arvestades teadmiste ja oskuste vastavust taotletavatele õpitulemustele.

Õpitulemuste kontrollimise vormid peavad olema mitmekesised ning vastavuses õpitulemustega:

- suuline vastamine(lugemine, jutustamine, luuletuste ettekanded, klassivälise kirjanduse jutustamine), rühmatöös osalemine;
- tunnikontroll;
- funktsionaalse lugemise ülesanded tekstist arusaamise kontrollimiseks;
- loovülesanded;
- lugemispäeviku täitmine.

Õpilane peab teadma, mida ja millal hinnatakse, milliseid hindamisvahendeid kasutatakse ja millised on hindamise kriteeriumid.

Eesti keeles hinnatakse 9. klassi õpilase:

- 1) suulist ja kirjalikku suhtlust;
- 2) tekstide vastuvõttu;
- 3) tekstiloomet;
- 4) tekstide õigekeelsust.

Arvestuslike kontrolltööde hindamisel juhindutakse järgmisest protsendiskaalast:

90% - 100% vastustest õiged – hinne „5“

75% - 89% vastustest õiged – hinne „4“

50% - 74% vastustest õiged – hinne „3“

20% - 49% vastustest õiged – hinne „2“

0% - 19% vastustest õiged – hinne „1“

Antud piirväärtusest 5% üles- või allapoole moodustab piiritsoon, mille puhul õpetaja võib panna kas madalama või kõrgema jinde, arvestades töö mahtu, ülesannete keerukust, vigade arvu või liiki.

Ainealaseid teadmisi ja oskusi hinnatakse nii õppe käigus kui ka õppeteema lõppedes. Ainealaste teadmiste ja oskuste hindamise tulemusi väljendatakse numbriliste hinnetega viie palli süsteemis: hinne "5" – 90 –100% , hinne "4" – 75 – 89%, hinne "3" – 50 – 74%, hinne "2" – 20 – 49% ja hinne "1" – 0 –19%. Hinded kirjeldatud Käru Põhikooli õppekava punktis 5.4. Hindamise vormid ja punktis 5.4.1 Hindamine viie palli süsteemis.

Õpilasest lähtuva hindamise protsessi klassiruumis juhivad õpetaja:

- ta jagab õpieesmärke oma õpilastega;
- kuulab õpilasi õppeprotsessi käigus;
- teab nende tugevusi ja nõrkusi;
- õpetab hindamismudelitel alusel õpilastele enesehindamist;
- annab efektiivset tagasisidet;
- küsib küsimusi, et suunata õpilasi mõtlema;
- toetab õpilaste eneseregulatsiooni ja
- kasutab saadud informatsiooni oma töö planeerimisel.

Õpilane peab teadma, mida ja millal hinnatakse, milliseid hindamisvahendeid kasutatakse ja millised on hindamise kriteeriumid. Püsiva kirjaliku kõne puudega õpilane on õpilane, kes saab regulaarselt logopeedilist ravi ja/või õpilane, kellega õpetaja töötab individuaalselt logopeedi nõuannete järgi. Kui õpilase kirjaliku kõne puue ei korrigeeru kestval logopeedilisel ravil, hinnatakse tema töid diferentseeritult ja töödele tehakse märke “hinnatud diferentseeritult”.

KIRJANDUSE AINEKAVA

5. Ainevaldkond „Kirjandus“

5.1. Õppe ja kasvatuseesmärgid

Põhikooli kirjandusõpetusega taotletakse, et õpilane:

- 1) loeb eakohast ilukirjandust, arendab oma lugemisuskust ning omandab püsiva lugemisharjumuse kui maailma ja enda mõistmise vahendi;
- 2) väärtustab kirjandust oma rahvuskultuuri olulise osana ning tutvub eri rahvaste kirjanduse ja kultuuriga;
- 3) mõistab ilukirjanduse kujundlikku keelt, rikastab oma sõnavara ning arendab suulist ja kirjalikku väljendususkust;
- 4) arendab oma loomevõimeid ja suhtub lugupidamisega loometöösse;
- 5) kujundab kirjanduse abil oma esteetilisi ja eetilisi väärtushoiakuid;
- 6) laiendab oma silmaringi ning rikastab mõtte- ja tundemaailma;
- 7) annab iseseisvaid hinnanguid ning sõnastab ja esitab oma mõtteid;
- 8) hindab kriitiliselt ja kasutab otstarbekalt erinevaid infoallikaid.

5.2 Õppeaine kirjeldus

Kirjandus on õppeaine, mis peamiselt ilukirjandusele tuginedes arendab õpilase lugejaoskusi, kujundlikku mõtlemist ning verbaalseid loomevõimeid; kujundab väärtkirjanduse ja rahvaluule tõlgendamise ning analüüsi kaudu õpilase esteetilisi ja eetilisi väärtushoiakuid, rikastab tundemaailma, aitab leida oma identiteeti ning luua ainuomast maailmapilti. Põhikooli kirjandusõpetus keskendub eelkõige ilukirjanduse lugemisele ja tõlgendamisele. Eraldi pööratakse tähelepanu teose mõistmist toetavate oskuste arendamisele, teose kui terviku mõistmisele ning kujundliku keele tundmaõppimisele. Interpreteerimis- ja sünteesivõime arendamiseks kuuluvad vältimatute osistena kirjandusõpetusse ka tekstide esitamine ning omalooming õpilase loodud eriliigiliste tekstide tähenduses. Kirjandusteoste üle arutlemiseks ja nende sügavuti mõistmiseks peab õpilane tundma kirjanduse metakeelt ning kirjanikega seotud kultuuriloolist tausta. Teoste käsitlemiseks vajalikke mõisteid seletatakse õppekirjanduses, õpilase enda seletust eeldatakse vaid nende väheste mõistete puhul, mis on õppesisus eraldi esile toodud. Kirjandusõpetuse teoreetiline külg on seega kahandatud võimaliku miinimumini,

sest faktiteadmistest tähtsam on äratada ja hoida alal lugemishuvi ning arendada tõlgendusoskust. Kirjanduse ainesisus peetakse oluliseks pakkuda õpilastele mitmekülgse tekstivaliku kaudu erinevaid lugemis- ja analüüsikogemusi ning tagada seega igakülgne lugejaoskuste areng. Seepärast haaratakse lugemisvarasse tähtsamate eetiliste ja esteetiliste küsimuste käsitlemist võimaldavaid teoseid nii uudiskirjandusest kui ka klassikast ning pööratakse tähelepanu folkloorsele materjalile, et väärtustada õpilase päritolu ja kultuurilist kuuluvust. Arvestatakse ka eesti ja väliskirjanduse, vanema ja uuema kirjanduse ning eri žanre esindavate proosa-, draama- ja luuleteoste põhjendatud proportsioone. Terviklikult käsitletavate teoste valikus on rohkesti klassikat, nn tüvitekste, mille hulgast saab kirjandusõppe eesmärke silmas pidades teha meelepärase valiku. Ainesisus esitatud terviklikult käsitletavate teoste loend ei ole kummagi kooliastme puhul suletud ega ammendav, igal õpikuautoril ja kirjandusõpetajal on vabadus valida nimetatute asemele või neile lisaks teisi teemakohaseid tekste ja teoseid, sh uudiskirjanduse hulgast. Rõhutades ainekava avatust kirjanduse valikule, on kultuuri järjepidevuse huvides siiski vaja tunda tüvitekste. Tervikkäsitluseks mõeldud teoste hulgast valib õpetaja igas klassis käsitlemiseks vähemalt neli. Õpetaja võib kirjandusteoseid valides arvestada õpilase eelistusi ning kultuurilis-rahvuslikku eripära. Põhikooli kirjandusõpetuses on põhirõhk ilukirjanduse lugemisel ja tõlgendamisel, kuid funktsionaalse kirjaoskuse arendamiseks tuleb kirjandustundides tegelda ka teabetekstidega, mis on seotud eelkõige kirjanduse ning kirjanike ja teiste kultuurilooliselt tähenduslike isikutega. Kultuurilooliste tekstidega tutvudes avatakse isiksust kujundavaid seiku ning osutatakse loomingu juurde jõudmise erinevatele teedele, aidatakse mõista teose kirjandus- ja ajaloolist tagapõhja, väärtustades eesti kultuuri jaoks olulist. Eesmärk ei ole käsitleda kirjanike elu ja tegevust kõigekülgsest, vaid luua alus kirjandusprotsessi mõistmiseks ning tekitada huvi kultuurilooliste tekstide lugemise vastu. Nende toel õpitakse teksti adekvaatselt mõistma, olulist leidma, teavet struktureerima ja võrdlema, eri liiki tekste looma jms. Õppeprotsessis võimaldatakse õpilastele rohkesti omaloomingulisi, sh kirjandusteoste, teiste tekstidele ja oma elamustele tuginevaid kirjutamiskogemusi, et arendada ja väärtustada loovust ja mõtlemisvõimet ning tuua esile kirjutaja isikupära ja annet. Tekstianalüüsis ning tekstiloomes on võrdselt olulised suuline ja kirjalik õppetegevus.

5.3. Ainevaldkonna õppeained ja nende maht

Ainevaldkonna kohustuslik õppeaine on kirjandus.
Kirjandust õpitakse 5.–9. klassini.

Kirjanduse nädalatundide jaotumine kooliastmeti.

	II kooliaste		III kooliaste		
Õppeaine	5.klass	6.klass	7.klass	8.klass	9.klass
Kirjandus	2 tundi	2 tundi	2 tundi	2 tundi	2 tundi

Õppeainete nädalatundide jagunemine kooliastmete sees määratakse kindlaks kooli õppekavas arvestusega, et taotletavad õpitulemused ja õppe-kasvatuseesmärgid on saavutatavad.

5.4. Ainevaldkonna õppeainete lõimingu võimalusi teiste ainevaldkondadega

Kirjandustundides arendavad õpilased oma suulist ja kirjalikku väljendusoskust ning suhtlusoskust, õpivad lugema ja mõistma eri liiki tekste, sh teabe- ja tarbetekste, arendavad kirjandustekste lugedes oma sõnavara ning avardavad maailmapilti; õpivad kirjutama eri tüüpi tekste, kasutades kohaseid keelevahendeid ja sobivat stiili. Väliskirjanduse autorite ja teostega tutvumine tekitab huvi võõrkeelte õppimise vastu.

Loodusained. Loodusalased tekstid eesti keele õppekirjanduses ning loetavas ilukirjanduses aitavad loodust tundma õppida ja väärtustada. Loodusainetes omandatud sõnavara ning teadmised soodustavad omakorda kirjandusteoste looduskirjelduste mõistmist, kujutluspiltide teket ja emotsionaalset mõju lugejale.

Sotsiaalainete õpet toetab ainevaldkond mitmel moel. Ilukirjandusteoste lugemine ja analüüs toetavad maailmapildi kujunemist, ajaloosündmuste ja arengu mõistmist ja inimsuhetes orienteerumist. Kirjandustekste valides ja käsitledes peetakse silmas ühiskonnaelus olulisi valdkondi: väärtused ja kõlblus; suhted kodus ja koolis; omakultuur ja kultuuriline mitmekesisus; kodanikuühiskond ja rahvussuhted. Samaaegu toetavad sotsiaallaineid õppides omandatud teadmised ajaloost, ühiskonna arengust ja toimimisest ning inimesest kirjandusteostes kajastatud ühiskonnaelu probleemide ja inimsuhete mõistmist.

Kunstiainete õpet toetab eeskätt kirjanduse kui kunstiaine õppimine. Kirjandusteose analüüs seostatuna illustatsioonide vaatlusega soodustab kunsti väljendusvahendite eripära mõistmist. Kirjandusteose käsitlemise illustreerimine vastava ajastu muusikaga soodustab arusaamist muusika emotsionaalsest mõjust ning kunstilistest väljendusvahenditest. Kirjanduse ja muusikaõpetuse ühisosa on (rahva)laul, selle tekst ja esitamine, mis eeldab aineõpetajate koostööd.

5.5. Läbivate teemade rakendamise võimalusi

Väärtused ja kõlblus ning „Kultuuriline identiteet hõlmavad võrdlemisi palju kirjandusele eriomaseid teemasid, mida käsitletakse ilukirjanduse ja kultuuriteemaliste teabetekstide lugemise ning analüüsi, nende üle arutlemise, nende põhjal kirjutamise käigus.

Elukestev õpe ja karjääri planeerimine raames arendatakse kirjandusõpetuses nii lugemisoskust kui ka suhtlus- ja koostööoskusi, suutlikkust oma arvamust kujundada ja väljendada, probleeme lahendada.

Keskond ja jätkusuutlik areng ning Tervis ja ohutus käsitlemisega kirjandusõpetuses taotletakse õpilase kujunemist keskkonnateadlikuks, sotsiaalselt aktiivseks, vastutustundlikuks ning tervist ja turvalisust väärtustavaks inimeseks. Kirjanduse tundides toetatakse neid arenguid teemakohaste tekstide, nende analüüsi ja neis tõstatatud probleemide üle arutlemisega suulises ja kirjalikus vormis.

Teabekeskond käsitlemine kirjandustundides hõlmab eri allikatest teabe hankimist, selle kriitilist hindamist ja kasutamist nii õppe-teema kohaste teadmiste laiendamiseks kui ka tekstiloomes. Kirjandustundides tekitatakse arutelusid, kus õpilased toovad teemasse kaasa oma seisukohti, teadmisi ja kogemusi mediavormide ja -elementide kohta. Õpetaja on kursis kirjandusalase infoga, mida mediakanalite vahendusel edastatakse (nt kirjandussündmused ja -uudised, olulised uudisteosed, kirjandusarvustused). Kirjandusõpetuses kasutatakse meediat täiendava materjalina (nt mängufilm kui illustratsioon kirjandusteosele), kuid kindlasti tegeletakse kirjandustundides ka kirjanduse valdkonda puudutavate meediatekstide (nt raamatututvustused, arvustused, intervjuud; netiartiklid, veebipäevikud, koduleheküljed; kuuldemängud, videoklipid, telelavastused ja -filmid jms) mõtestamise ja kriitilise analüüsiga. Innustamiseks õpilasi raamatuid lugema, lõimitakse õppeprotsessi lõimida uut tehnoloogiat (internet, õpikeskkonnad, elektrooniline meedia); võimaluse korral lülitatakse kõik meedia liigid õppimisse – see pakub võimalusi õppe individualiseerimiseks, õpilaste võimete ja huvidega arvestamiseks. Meedia võimalusi kasutades õpetatakse õpilasi rohkem nägema, rohkem kuulma, rohkem tundma – loodetavasti jääb tõeline kirjandus koos pärisõpetajaga ellu isegi virtuaalreaalses maailmas.

Tehnoloogia ja innovatsioon. Õpiülesannete lahendamiseks kasutatakse infoühiskonna võimalusi, õpilasi suunatakse otsima alternatiivseid lahendusi.

Väärtused ja kõlblus. Ilukirjandust ning kultuuriteemalisi teabetekste lugedes ja analüüsides, nende üle arutledes ning nende põhjal kirjutades pööratakse tähelepanu õpilaste kujunemisele kõlblisteks isiksusteks, kes teavad ja tunnustavad üldinimlikke ja ühiskondlikke väärtusi. Tekstide analüüsi abil kujundatakse julgust astuda välja taunimisväärtuste tegude ja hoiakute vastu.

6. II kooliaste (4. – 5. klass)

6.1. II kooliastme õppe- ja kasvatuseesmärgid

6. klassi lõpetaja:

- 1) loeb eakohast eri žanris väärtkirjandust, kujundab selle kaudu oma kõlbelisi tõekspidamisi ning arendab lugejaoskusi;
- 2) loeb ladusalt ja ilmekalt jõukohase keerukusega teksti ning mõistab seda;
- 3) oskab tutvustada loetud teoste sisu ja tegelasi, arutleda tegelassuhete ja probleemide üle, sealhulgas võrrelda tegelaste ning enda väärtushoiakuid ja huvisid;
- 4) oskab teksti- või elamuspõhiselt jutustada ja loetu üle arutleda;
- 5) kirjutab nii jutustavaid kui ka kirjeldavaid omaloomingulisi töid, väljendades end korrektselt;
- 6) oskab vajaliku teavet hankides kasutada eri allikaid, sealhulgas sõnaraamatuid ja internetti

6.2. Õppetegevus

Lugemine

6. klassi lõpetaja:

- 1) on läbi lugenud vähemalt kaheksa eakohast erinevasse žanrisse kuuluvat väärtkirjandusteost (raamatut);
- 2) loeb kirjandusteksti ladusalt ja mõtestatult ning väärtustab lugemist;
- 3) tutvustab loetud kirjandusteose autorit, sisu ja tegelasi ning kõneleb oma lugemismuljetest, -elamustest ja -kogemustest.

Jutustamine

6. klassi lõpetaja:

- 1) jutustab tekstilähedaselt kavapunktide või märksõnade toel;
- 2) jutustab mõttelt sidusa tervikliku ülesehitusega selgelt sõnastatud loo, tuginedes kirjanduslikule tekstile, tõsielusündmusele või oma fantaasiale.

Teksti tõlgendamine, analüüs ja mõistmine

Teose/loo kui terviku mõistmist toetavad tegevused

6. klassi lõpetaja:

- 1) koostab teksti kohta eri liiki küsimusi;
- 2) vastab teksti põhjal koostatud küsimustele oma sõnadega või tekstinäitega;
- 3) koostab teksti kohta sisukava, kasutades küsimusi, väiteid või märksõnu;
- 4) järjestab teksti põhjal sündmused ning määrab nende toimumise aja ja koha;
- 5) kirjeldab loetud tekstile tuginedes tegelaste välimust, iseloomu ja käitumist, analüüsib nende suhteid, hindab nende käitumist, lähtudes üldtunnustatud moraalinormidest, ning võrdleb iseennast mõne tegelasega;
- 6) leiab lõigu kesksed mõtted ja sõnastab peamõtte;
- 7) arutleb kirjandusliku tervikteksti või katkendi põhjal teksti teema, põhisündmuste, tegelaste, nende probleemide ja väärtushoiakute üle, avaldab ning põhjendab oma arvamust, valides sobivaid näiteid nii tekstist kui ka oma elust;
- 8) otsib teavet tundmatute sõnade kohta ning teeb endale selgeks nende tähenduse.

Kujundliku mõtlemise ja keelekasutuse mõistmine

6. klassi lõpetaja:

- 1) tunneb ära ja kasutab tekstides epiteete, võrdlusi ning algriimi;
- 2) seletab õpitud vanasõnade ja kõnekäändude tähendust.

Teose mõistmiseks vajaliku metakeele tundmine

- 1) esitamine;
- 2) omalooming 6. klassi lõpetaja kirjutab erineva pikkusega eriliigilisi omaloomingulisi töid, sh kirjeldava ja jutustava teksti.

6.3. Kirjanduse ainekava 5. klassile

6.3.1. Õppe- ja kasvatuseesmärgid

5. klassi kirjandusõpetusega taotletakse, et õpilane:

- 1) loeb eakohast ilukirjandust, arendab oma lugemisoskust ning omandab püsiva lugemisharjumuse kui maailma ja enda mõistmise vahendi;
- 2) väärtustab kirjandust oma rahvuskultuuri olulise osana ning tutvub eri rahvaste kirjanduse ja kultuuriga;
- 3) mõistab ilukirjanduse kujundlikku keelt, rikastab oma sõnavara ning arendab suulist ja kirjalikku väljendusoskust;

- 3) arendab oma loomevõimeid ja suhtub lugupidamisega loometöösse;
- 4) kujundab kirjanduse abil oma esteetilisi ja eetilisi väärtushoiakuid;
- 5) laiendab oma silmaringi ning rikastab mõtte- ja tundemaailma;
- 6) annab iseseisvaid hinnanguid ning sõnastab ja esitab oma mõtteid;
- 7) hindab kriitiliselt ja kasutab otstarbekalt erinevaid infoallikaid.

6.3.2. Õppesisu ja –tegevused ja õpitulemused

Teema Kirjandus 5. klass	Õppesisu ja mõisted	5. klassi lõpetaja õpitulemused
Lugemine	Lugemise eesmärgistamine. Lugemiseks valmistumine, keskendunud lugemine. Lugemistehnika arendamine, häälega ja hääleta lugemine, pauside, tempo ja intonatsiooni jälgimine. Huvipakkuva kirjandusteose leidmine ja iseseisev lugemine. Lugemisrõõm. Loetud raamatu autori, sisu ja tegelaste tutvustamine klassikaaslastele. Soovitatud tervikteoste kodulugemine, ühisaruteluks vajalike ülesannete täitmine.	on läbi lugenud vähemalt neli eakohast ja erižanrilist väärtkirjanduse hulka kuuluvat tervikteost (raamatut); loeb eakohast erižanrilist kirjanduslikku teksti ladusalt ja mõtestatult, väärtustab lugemist; tutvustab loetud kirjandusteose autorit, sisu ja tegelasi, kõneleb oma lugemismuljetest, -elamustest ja – kogemustest.
Jutustamine	Tekstilähedane sündmustest jutustamine kavapunktide järgi. Tekstilähedane jutustamine märksõnade toel. Aheljutustamine. Iseendaga või kellegi teisega toimunud sündmusest või mälestuspildist jutustamine. Jutustamine piltteksti (foto, koomiks) põhjal. Fantaasialoo jutustamine. Tarbe- ja teabetekstidest olulise info leidmine, süstematiseerimine ja selle põhjal järelduste tegemine.	jutustab tekstilähedaselt kavapunktide järgi või märksõnade toel; jutustab mõttelt sidusa ja tervikliku ülesehitusega loo, tuginedes kirjanduslikule tekstile, tõsielusündmusele või oma fantaasiale; jutustab piltteksti põhjal ja selgitab selle sisu; õpi- ja elutarbelisi tekste; suudab teha järeldusi kasutatud keelevahenditest, märkab kujundlikkust.

<p>Teksti tõlgendamine, analüüs ja mõistmine</p>	<p><u>Teose mõistmist toetavad tegevused</u> Küsimuste koostamine: fakti- ja fantaasiaküsimused. Küsimustele vastamine tekstinäitega või oma sõnadega. Teksti kavastamine: kavapunktid väidete ja märksõnadena. Lõikude kesksete mõtete otsimine. Teksti teema sõnastamine. Arutlemine mõne teoses käsitletud teema üle. Oma arvamuse sõnastamine ja põhjendamine. Illustratiivsete näidete (nt iseloomulike detailide) otsimine tekstist. Esitatud väidete tõestamine oma elukogemuse ja tekstinäidete varal. Oma mõtete, tundmuste, lugemismuljete sõnastamine. Tundmatute sõnade tähenduse otsimine sõnaraamatust või teistest teabeallikatest, oma sõnavara rikastamine.</p> <p><u>Teose/loo kui terviku mõistmine</u> Sündmuste toimumise aja ja koha kindlaksmääramine. Sündmuste järjekord. Tegelaste probleemi leidmine ja sõnastamine. Teose sündmustiku ja tegelaste suhestamine (nt võrdlemine) enda ja ümbritsevaga. Pea- ja kõrvaltegelaste leidmine, tegelase muutumise, tegelastevaheliste suhete jälgimine, tegelaste iseloomustamine, käitumise põhjendamine. Tegelasrühmad. Tegelastevaheline konflikt, selle põhjused ja lahendamisteed. Loomamuinasjutu tüüptegelased.</p> <p><u>Kujundliku mõtlemise ja keelekasutuse mõistmine</u> Epiteedi ja võrdluse äratundmine ja kasutamine. Valmi mõistukõnест arusaamine. Koomilise leidmine tekstist. Riimide leidmine ja loomine. Luuletuse rütmi ja kõla tunnetamine. Algriimi leidmine rahvalauludest. Algriimi kasutamine oma tekstis. Luuleteksti tõlgendamine.</p>	<p><i>Teose/loo kui terviku mõistmist toetavad tegevused:</i> oskab eesmärgipäraselt kirjutada kirjandit; asjalikke kommentaare ja arvamusalaldusi; oskab kirjutada elulugu, avaldusi, seletuskirju ja taotlusi; seostab oma kirjutise ja esinemise sündmuse või toimingu eesmärgiga ja teiste tekstidega; vahendab kuulud ja loetud tekste eetilisel, sobiva pikkuse ja täpsusega; arutleb kirjandusliku tervikteksti või katkendi põhjal teksti teema, põhisündmuste, tegelaste, nende probleemide ja väärtushoiakute üle, avaldab ja põhjendab oma arvamust, valides sobivaid näiteid nii tekstist kui ka oma elust; otsib teavet tundmatute sõnade kohta, teeb selgeks tähendused; arutleb kirjandusliku tervikteksti või katkendi põhjal teksti teema, põhisündmuste, tegelaste, nende probleemide ja väärtushoiakute üle, avaldab ja põhjendab oma arvamust, valides sobivaid näiteid nii tekstist kui ka oma elust; otsib teavet tundmatute sõnade kohta, teeb endale selgeks nende tähenduse.</p> <p><i>Kujundliku mõtlemise ja keelekasutuse mõistmine:</i> tunneb ära ja kasutab enda loodud tekstides epiteete, võrdlusi ja algriimi;</p>
---	---	--

	<p><u>Teose mõistmiseks vajaliku metakeele tundmine</u> Rahvalaulu olemus. Loomamuinasjutu sisutunnused (lugu, tegelased, hea võitlus kurjaga jne). Tekke- ja seletusmuistendi tunnused. Seiklusjutu tunnused. Teose teema. Probleemi olemus. Pea- ja kõrvaltegelane. Tegelasvahelise konflikti olemus. Luuletuse vorm: salm. Valmi tunnused. Koomiline ja mittekoormiline.</p>	<p>mõtestab luuletuse tähenduse iseenda elamustele ja kogemustele tuginedes. <i>Teose mõistmiseks vajaliku metakeele:</i> tundmine seletab oma sõnadega epiteedi, võrdluse, muistendi ja muinasjutu olemust.</p>
Esitamine	<p>Esitamise eesmärgistamine (miks, kellele ja mida?) Esitamiseks kohase sõnavara, tempo, hääletugevuse ja intonatsiooni valimine; õige hingamine ja kehahoid. Luuleteksti esitamine peast. Rollimäng, rolliteksti esitamine.</p>	
Omalooming	<p>Jutustamine, kirjeldamine Kirjeldamine: sõnavalik, oluliste ja iseloomulike tunnuste esitamine. Esemel, olendi, inimese, tegevuskoha, looduse, tunnete kirjeldamine. Jutustamine. Jutustuse ülesehitus. Ajalis-põhjuslik järgnevus tekstis. Sidus lausestus. Otsekõne jutustuses. Minavormis jutustamine. Õpilased kirjutavad lühemaid ja pikemaid omaloomingulisi töid, nt loomamuinasjutu, seiklus- või fantaasiajutu, tekke- või seletusmuistendi, loomtegelase, või kirjandusliku tegelase kirjelduse, ette antud riimide põhjal või iseseisvalt luuletuse, sündmustiku või tegelasega seotud kuulutuse, loole uue või jätkuva lõpu, kirja mõnele teose tegelasele või tegelasrühmale, algustähekordustega naljaloo, luuletuse põhjal samasisulise jutu või muud sellist.</p>	<p>kirjutab erineva pikkusega eriliigilisi omaloomingulisi töid, sealhulgas kirjeldava ja jutustava teksti.</p>

6.3.3. Lõimingud

Võimalused ainetevaheliseks lõiminguks	Võimalused digipädevuse lõiminguks
<p>Eesti keel Kõne- ja lausekujundite äratundmine ja kasutamine. Eesmärgistatud lugemine, lugemist hõlbustavad võtted. Tarbe- ja õppetekstide mõtestatud lugemine. Sõnavara avardamine ja täpsustamine. Tekstist kokkuvõtte tegemine, konsepti koostamine</p> <p>Võõrkeeled Sõnade laenamisest inglise ja vene keelest, sõnavaraline töö kõikides keeletundides. Erinevate tekstinäidete (nt luule-, proosa-, draamatekstid, stsenaariumid) lugemine nende originaalkeeles</p> <p>Sotsiaalsed Kirjandusteostele tuginedes võib arutleda ühiskonnareeglite üle. Muistendid (sh vägilas- ja ajaloolised muistendid). Ajaloolistes jutustustes ja romaanides, kus tähtis on minevikulise olustiku, sündmuste ja isikute kujutamine. Kultuurinähtuste ja kultuurilooliste isikute kohta koostatud omaloomingulised tööd (nt lühiuurimused, teemamapid).</p> <p>Kunstiained Muusikateater ja selle alaliigid: ooper, operett, muusikal, ballett. Popmuusika Eestis ja maailmas. Muuseumite, kontserdite külastamine, filmide vaatamine ja teatrietendusied (sõnalavastusi, oopereid, muusikale). Kirjandusteoste illustatsioonide analüüs, kunsti spetsiifika ja väljendusvahendid Tegelase välimust (nt näojooned, miimika, kehakuju, žestid,</p>	<p>Kirjandust õppides kasutatakse digivahendeid internetis eri liiki tekstide ning audiovisuaalse meedia otsimiseks, sh märksõnadega. Probleeme lahendades, nende üle arutledes või uut sisu luues, kasutades digikeskkonda sihipäraselt koos teiste teabeallikatega.</p> <p>Tekste loomine ja vormistama, järgides autoriõigusi viitamise ning teksti digitaalsel kujul säilitamise korral.</p> <p>Liitub etteantud digitaalse suhtluskeskkonnaga, täidab kasutajaprofiili ja osaleb aktiivselt arutelus.</p> <p>Loob uut eri tüüpi digitaalset sisu eesmärgist lähtuvalt erinevatel platvormidel ja keskkondades (nt lühifilm, eriala ja/või huviala tutvustav veebileht jne).</p> <p>Kirjandust õppides kasutatakse digivahendeid ja erinevaid teabeotsingumeetodeid internetis eri liiki tekstide ning audiovisuaalse meedia otsimiseks ja saadud teabe rakendamiseks probleeme lahendades, nende üle arutledes või uut sisu luues, kasutades digikeskkonda sihipäraselt koos teiste teabeallikatega.</p>

<p>liigutused, rietus, värvid) ja sisemust (mõtted, tunded, soovid, käitumine) kujundavaid detaile.</p> <p>Loodusained Loodusainete õppetekstid ja teabetekstid. Loodusalaste tekstide lugemine aitab kaasa looduse tundmaõppimisele ja väärtustamisele. Fauna ja floora, maade ja paikade tundmine, loodust kirjeldavad kirjandusteosed, loodusteemalised luuletused ja rahvaluuletekstid.</p> <p>Folkloor Paljud folkloorsed müüdid ja muistendid seletavad maailma, loodusnähtuste, taimede ja loomade teket.</p>	
--	--

6.3.4 Hindamine

Õpitulemused on kindlaks määratud kooliastmeti kahel tasemel: üldised õpitulemused ja õppevaldkondade õpitulemused.

Õpitulemusi hinnates lähtutakse Käru Põhikooli õppekava üldosa ja teiste hindamist reguleerivate õigusaktide käsitlusest.

Õpitulemusi hinnatakse sõnaliste hinnangute või numbriliste hinnetega. Praktiliste tööde ja ülesannete puhul ei hinnata mitte ainult töö tulemust, vaid ka protsessi.

Hindamise vormidena kasutatakse ka kujundavat hindamist. Kujundav hindamine annab informatsiooni õpilastele nende tegevuse uurimise, diagnoosimise ja tagasisidestamise kaudu kogu õppeprotsessi jooksult, et aidata õpilastel võtta vastutust oma õppimise eest. Hinnatakse õpilase teadmisi ja oskusi suuliste vastuste (esituste) ning kirjalike tööde alusel, arvestades teadmiste ja oskuste vastavust taotletavatele õpitulemustele.

Õpitulemuste kontrollimise vormid peavad olema mitmekesised ning vastavuses õpitulemustega:

- suuline vastamine (lugemine, jutustamine, luuletuste ettekanded, klassivälise kirjanduse jutustamine), rühmatöös osalemine;
- tunnikontroll;
- kontrolltöö;
- funktsionaalse lugemise ülesanded tekstist arusaamise kontrollimiseks;
- loovülesanded

Õpilane peab teadma, mida ja millal hinnatakse, milliseid hindamisvahendeid kasutatakse ja millised on hindamise kriteeriumid.

Kirjanduses hinnatakse 5. klassis:

- lugemine
- jutustamine
- teksti tõlgendamine, analüüs ja mõistmine
- kujundliku mõtlemise ja keelekasutuse mõistmine
- teose mõistmiseks vajaliku metakeele tundmist (esitamine, omalooming)

Arvestuslike kontrolltööde hindamisel juhitudakse järgmisest protsendiskaalast:

90% - 100% vastustest õiged – hinne „5“

75% - 89% vastustest õiged – hinne „4“

50% - 74% vastustest õiged – hinne „3“

20% - 49% vastustest õiged – hinne „2“

0% - 19% vastustest õiged – hinne „1“

Antud piirväärtusest 5% üles- või allapoole moodustab piiritsoon, mille puhul õpetaja võib panna kas madalama või kõrgema jinde, arvestades töö mahtu, ülesannete keerukust, vigade arvu või liiki.

Ainealaseid teadmisi ja oskusi hinnatakse nii õppe käigus kui ka õppeteema lõppedes. Ainealaste teadmiste ja oskuste hindamise tulemusi väljendatakse numbriliste hinnetega viie palli süsteemis: hinne "5" – 90 – 100% , hinne "4" – 75 – 89%, hinne "3" – 50 – 74%, hinne "2" – 20 – 49% ja hinne "1" – 0 – 19%. Hinded kirjeldatud Kärü Põhikooli õppekava punktis 5.4. Hindamise vormid ja punktis 5.4.1 Hindamine viie palli süsteemis.

Õpilasest lähtuva hindamise protsessi klassiruumis juhivad õpetaja:

- ta jagab õpieesmärke oma õpilastega;
- kuulab õpilasi õppeprotsessi käigus;
- teab nende tugevusi ja nõrkusi;
- õpetab hindamismudelitel alusel õpilastele enesehindamist;

- annab efektiivset tagasisidet;
- küsib küsimusi, et suunata õpilasi mõtlema;
- toetab õpilaste eneseregulatsiooni ja
- kasutab saadud informatsiooni oma töö planeerimisel.

Õpilane peab teadma, mida ja millal hinnatakse, milliseid hindamisvahendeid kasutatakse ja millised on hindamise kriteeriumid. Püsiva kirjaliku kõne puudega õpilane on õpilane, kes saab regulaarselt logopeedilist ravi ja/või õpilane, kellega õpetaja töötab individuaalselt logopeedi nõuannete järgi. Kui õpilase kirjaliku kõne puue ei korrigeeru kestval logopeedilisel ravil, hinnatakse tema töid diferentseeritult ja töödele tehakse märke “hinnatud diferentseeritult”.

6.3.5. Terviklikult käsitletavad teosed 5. klassis

Loetavad ja käsitletavad kirjandusteosed esindavad kirjanduse eri liike ja žanre, klassikat ja tänapäevakirjandust ning valitakse vene, eesti ja väliskirjanike teoste hulgast. Kõik käsitletavad teosed kajastavad üldinimlikke väärtusi. Koos kirjandusteoste kangelastega mõistab laps, mis on headus ja õiglus, au ja südametunnistus, patriotism ning armastus inimese ja looduse vastu.

Rahvaluule. Vene muinasjutud. Eesti muinasjutud. Paikkondliku algupäraga (nt Tallinna) legendid Ilukirjandus. Anton Tšehhovi „Lapsed” Leonid Andrejevi „Kussaka”; Vladimir Solouhhini „Tasuja”; Eno Raua „Roostevaba mõök Friedebert Tuglase „Siil”, Hans Christian Anderseni.

6.4. Kirjanduse ainekava 6. klassile

6.4.1. Õppe- ja kasvatuseesmärgid

6. klassi kirjandusõpetusega taotletakse, et õpilane:

- 1) loeb eakohast ilukirjandust, arendab oma lugemisoskust ning omandab püsiva lugemisharjumuse kui maailma ja enda mõistmise vahendi;
- 2) väärtustab kirjandust oma rahvuskultuuri olulise osana ning tutvub eri rahvaste kirjanduse ja kultuuriga;
- 3) mõistab ilukirjanduse kujundlikku keelt, rikastab oma sõnavara ning arendab suulist ja kirjalikku väljendusoskust;

- 3) arendab oma loomevõimeid ja suhtub lugupidamisega loometöösse;
- 4) kujundab kirjanduse abil oma esteetilisi ja eetilisi väärtushoiakuid;
- 5) laiendab oma silmaringi ning rikastab mõtte- ja tundemaailma;
- 6) annab iseseisvaid hinnanguid ning sõnastab ja esitab oma mõtteid;
- 7) hindab kriitiliselt ja kasutab otstarbekalt erinevaid infoallikaid.

6.4.2. Õppesisu ja –tegevused ja õpitulemused

Teema Kirjandus 6. klass	Õppesisu ja mõisted	6. klassi lõpetaja õpitulemused
Lugemine	<p>Eesmärgistatud ülelugemine. Oma lugemise jälgimine ja lugemisoskuse hindamine.</p> <p>Etteloetava teksti eesmärgistatud jälgimine. Huvipakkuva kirjandusteose leidmine ja iseseisev lugemine.</p> <p>Loetud raamatu autori, sisu ja tegelaste tutvustamine klassikaaslastele. Lugemissoovituste jagamine klassikaaslastele.</p> <p>Soovitatud tervikteoste kodulugemine, ühisaruteluks vajalike ülesannete täitmine.</p>	<p>on läbi lugenud vähemalt neli eakohast ja erižanrilist väärtkirjanduse hulka kuuluvat tervikteost (raamatut);</p> <p>loeb eakohast erižanrilist kirjanduslikku teksti ladusalt ja mõtestatult, väärtustab lugemist;</p> <p>tutvustab loetud kirjandusteose autorit, sisu ja tegelasi, kõneleb oma lugemismuljetest, -elamustest ja –kogemustest.</p>
Jutustamine	<p>Tekstilähedane sündmustest jutustamine kavapunktide järgi.</p> <p>Tekstilähedane jutustamine märksõnade toel.</p> <p>Loo ümberjutustamine uute tegelaste ja sündmuste lisamisega.</p> <p>Iseendaga või kellegi teisega toimunud sündmusest või mälestuspildist jutustamine.</p> <p>Jutustamine piltteksti (foto, illustratsioon, karikatuur, koomiks) põhjal. Fantaasialoo jutustamine. Mõisted: pilttekst</p>	<p>jutustab tekstilähedaselt kavapunktide järgi või märksõnade toel;</p> <p>jutustab mõttelt sidusa tervikliku ülesehitusega selgelt sõnastatud loo, tuginedes kirjanduslikule tekstile, tõsielusündmusele või oma fantaasiale;</p> <p>jutustab piltteksti põhjal ja selgitab selle sisu.</p>

<p>Teksti tõlgendamine, analüüs ja mõistmine</p>	<p><u>Teose mõistmist toetavad tegevused</u> Küsimustele vastamine tsitaadiga (tekstilõigu või fraasiga), teksti abil oma sõnadega, peast. Teksti kavastamine: kavapunktid küsija väitlausestena, märksõnadena. Lõikude kesksete mõtete otsimine ja peamõtte sõnastamine. Teksti teema ja peamõtte sõnastamine. Arutlemine mõne teoses käsitletud teema üle. Oma arvamuse sõnastamine ja põhjendamine. Illustratiivsete näidete (nt tsitaatide, iseloomulike detailide) otsimine tekstist. Detailide kirjeldamine. Esitatud väidete tõestamine oma elukogemuse ja tekstinäidete varal. Loetu põhjal järelduste tegemine. Oma mõtete, tundmuste, lugemismuljete sõnastamine. Tundmatute sõnade tähenduse otsimine sõnaraamatust või teistest teabeallikatest, oma sõnavara rikastamine.</p> <p><u>Teose/loo kui terviku mõistmine</u> Sündmuste toimumise aja ja koha kindlaksmääramine. Sündmuste järjekord. Sündmuste põhjus-tagajärg-seosed. Minajutustaja kui loo edastaja. Tegelasete probleemi leidmine ja sõnastamine. Teose sündmustiku ja tegelaste suhestamine (nt võrdlemine) enda ja ümbritsevaga. Tegelasete muutumise, tegelastevaheliste suhete jälgimine, tegelaste iseloomustamine, käitumise põhjendamine. Tegelasrühmad. Tegelasetevaheline konflikt, selle põhjused ja lahendamisteed. Looma- ja imemuinasjutu tüüptegelased.</p> <p><u>Kujundliku mõtlemise ja keelekasutuse mõistmine</u></p>	<p><u>Teose/loo kui terviku mõistmist toetavad tegevused</u> vastab teksti põhjal koostatud küsimustele oma sõnadega või tekstinäitega; koostab teksti kohta sisukava, kasutades küsimusi, väiteid või märksõnu; leiab lõigu kesksed mõtted ja sõnastab peamõtte; järjestab teksti põhjal sündmused, määrab nende toimumise aja ja koha; kirjeldab loetud tekstile tuginedes tegelaste välimust, iseloomu ja käitumist, analüüsib nende omavahelisi suhteid, hindab nende käitumist, lähtudes üldtunnustatud moraalinormidest, võrdleb iseennast mõne tegelasega; arutleb kirjandusliku tervikteksti või katkendi põhjal teksti teema, põhisündmuste, tegelaste, nende probleemide ja väärtushoiakute üle, avaldab ja põhjendab oma arvamust, valides sobivaid näiteid nii tekstist kui ka oma elust; otsib teavet tundmatute sõnade kohta, teeb endale selgeks nende tähenduse.</p> <p><u>Kujundliku mõtlemise ja keelekasutuse mõistmine</u></p>
---	---	---

	<p>Epiteedi ja võrdluse äratundmine ja kasutamine. Lihtsamate sümbolite seletamine. Tegelasõne varjatud tähenduse mõistmine.</p> <p>Kõnekäändude ja vanasõnade tähenduse seletamine, selle võrdlev ja eristav seostamine tänapäeva elunähtustega. Riimide leidmine ja loomine. Luuletuse rütmi ja kõla tunnetamine. Luuleteksti tõlgendamine. Oma kujundliku väljendusoskuse hindamine ja arendamine.</p> <p><u>Teose mõistmiseks vajaliku metakeele tundmine</u></p> <p>Imemuinasjutu sisutunnused. Hiiu- ja vägilasmuistendi tunnused. Vanasõna ja kõnekäanu olemus. Ajaloolise jutustuse tunnused. Teose teema ja idee. Probleemi olemus. Tüüpregelane. Tegelasvahelise konflikti olemus. Luuletuse vorm: salm ja riim. Päevik kui ilukirjandusliku teose vorm. Animafilmi olemus.</p>	<p>tunneb ära ja kasutab enda loodud tekstides epiteete ja võrdlusi;</p> <p>seletab õpitud vanasõnade ja kõnekäändude tähendust;</p> <p>mõtestab luuletuse tähenduse iseenda elamustele ja kogemustele tuginedes.</p> <p><u>Teose mõistmiseks vajaliku metakeele tundmine</u></p> <p>seletab oma sõnadega epiteedi, võrdluse, muinasjutu, muistendi, kõnekäanu ja vanasõna olemust.</p>
<p>Esitamine</p>	<p>Esitamise eesmärgistamine (miks, kellele ja mida?)</p> <p>Esitamiseks kohase sõnavara, tempo, hääletugevuse ja intonatsiooni valimine; õige hingamine ja kehahoid. Luuleteksti esitamine peast. Lühikese proosateksti esitamine (dialoogi või monoloogina).</p>	<p>esitab peast luuletuse, lühikese proosateksti, jälgides esituse ladusust, selgust ja tekstitäpsust.</p>
<p>Omalooming</p>	<p>Kirjeldamine: sõnavalik, oluliste ja iseloomulike tunnuste esitamine. Kirjelduse ülesehitus: üldmulje, detailid, hinnang. Esemel, olendi, inimese, tegevuskoha, looduse, tunnete kirjeldamine. Autori suhtumine kirjeldatavasse ja selle väljendamine. Jutustamine. Jutustuse ülesehitus. Ajalis-põhjuslik järgnevus tekstis. Sidus lausestus. Otsekõne jutustuses. Minavormis jutustamine. Teemamapp tänapäeva</p>	<p>kirjutab erineva pikkusega eriliigilisi omaloomingulisi töid, sealhulgas kirjeldava ja jutustava teksti.</p>

	kultuurinähtuste või kultuurilooliste isikute kohta. Teemamapi vorm (mapp, karp, CD vms), sisu ja vormistamine.	
--	---	--

6.4.3. Lõimingud

Võimalused ainetevaheliseks lõiminguks	Võimalused digipädevuse lõiminguks
<p>Eesti keel Kõne- ja lausekujundite äratundmine ja kasutamine. Eesmärgistatud lugemine, lugemist hõlbustavad võtted. Tarbe- ja õppetekstide mõtestatud lugemine. Sõnavara avardamine ja täpsustamine. Tekstist kokkuvõtte tegemine, konspekti koostamine</p> <p>Võõrkeeled Sõnade laenamisest inglise ja vene keelest, sõnavaraline töö kõikides keeletundides. Erinevate tekstinäidete (nt luule-, proosa-, draamatekstid, stsenaariumid) lugemine nende originaalkeeles</p> <p>Sotsiaalsained Kirjandusteoste tuginedes võib arutleda ühiskonnareeglite üle. Muistendid (sh vägilas- ja ajaloolised muistendid). Ajaloolistes jutustustes ja romaanides, kus tähtis on minevikulise olustiku, sündmuste ja isikute kujutamine. Kultuurinähtuste ja kultuurilooliste isikute kohta koostatud omaloomingulised tööd (nt lühiuurimused, teemamapid).</p> <p>Kunstiained Muusikateater ja selle alaliigid: ooper, operett, muusikal, ballett. Popmuusika Eestis ja maailmas. Muuseumite,</p>	<p>Kirjandust õppides kasutatakse digivahendeid internetis eri liiki tekstide ning audiovisuaalse meedia otsimiseks, sh märksõnadega.</p> <p>Saadud teavet rakendatakse probleeme lahendades, nende üle arutledes või uut sisu luues, kasutades digikeskkonda sihipäraselt koos teiste teabeallikatega.</p> <p>Õpitakse tekste digitaalselt looma ja vormistama, järgides autoriõigusi viitamise ning teksti digitaalsel kujul säilitamise korral.</p> <p>Isikuandmeid sisaldavaid tekste koostades ning digikeskkonnas suheldes pööratakse tähelepanu interneti turvalisusele ja igapäevaelu väärtuspõhimõtete arvestamisele.</p> <p>Liitub etteantud digitaalse suhtluskeskkonnaga, täidab kasutajaprofiili ja osaleb aktiivselt arutelus.</p> <p>On võimalik jälgida ja analüüsida teatri ühiskülastuse etendust ja kooli näidenditepäeva etenduste kuulutusi ja lavastusi.</p> <p>Kirjandust õppides kasutatakse digivahendeid ja erinevaid teabeotsingumeetodeid internetis eri liiki tekstide ning audiovisuaalse meedia otsimiseks ja saadud teabe</p>

<p>kontserdite külastamine, filmide vaatamine ja teatrietendusied (sõnalavastusi, oopereid, muusikale).</p> <p>Kirjandusteoste illustratsioonide analüüs, kunsti spetsiifika ja väljendusvahendid</p> <p>Tegelase välimust (nt näojooned, miimika, kehakuju, žestid, liigutused, riietus, värvid) ja sisemust (mõtted, tunded, soovid, käitumine) kujundavaid detaid.</p> <p>Loodusained</p> <p>Loodusainete õppetekstid ja teabetekstid. Loodusalaste tekstide lugemine aitab kaasa looduse tundmaõppimisele ja väärtustamisele. Fauna ja flora, maade ja paikade tundmine, loodust kirjeldavad kirjandusteosed, loodusteemalised luuletused ja rahvaluuletekstid.</p> <p>Folkloor</p> <p>Paljud folkloorsed müüdid ja muistendid seletavad maailma, loodusnähtuste, taimede ja loomade teket.</p>	<p>rakendamiseks probleeme lahendades, nende üle arutledes või uut sisu luues, kasutades digikeskkonda sihipäraselt koos teiste teabeallikatega. Koostatakse ja luuakse digitaalseid tekste ning vormistatakse neid digivahenditega.</p>
---	--

6.4.4 Hindamine

Õpitulemused on kindlaks määratud kooliastmeti kahel tasemel: üldised õpitulemused ja õppevaldkondade õpitulemused.

Õpitulemusi hinnates lähtutakse Käru Põhikooli õppekava üldosa ja teiste hindamist reguleerivate õigusaktide käsitlusest.

Õpitulemusi hinnatakse sõnaliste hinnangute või numbriliste hinnetega. Praktiliste tööde ja ülesannete puhul ei hinnata mitte ainult töö tulemust, vaid ka protsessi.

Hindamise vormidena kasutatakse ka kujundavat hindamist. Kujundav hindamine annab informatsiooni õpilastele nende tegevuse uurimise, diagnoosimise ja tagasisidestamise kaudu kogu õppeprotsessi jooksult, et aidata õpilastel võtta vastutust oma õppimise eest.

Hinnatakse õpilase teadmisi ja oskusi suuliste vastuste (esituste) ning kirjalike tööde alusel, arvestades teadmiste ja oskuste vastavust taotletavatele õpitulemustele.

Õpitulemuste kontrollimise vormid peavad olema mitmekesised ning vastavuses õpitulemustega:

- suuline vastamine(lugemine, jutustamine, luuletuste ettekanded, klassivälise kirjanduse jutustamine), rühmatöös osalemine;
- tunnikontroll;
- kontrolltöö;
- funktsionaalse lugemise ülesanded tekstist arusaamise kontrollimiseks;
- loovülesanded

Õpilane peab teadma, mida ja millal hinnatakse, milliseid hindamisvahendeid kasutatakse ja millised on hindamise kriteeriumid.

Kirjanduses hinnatakse 6. klassis:

- lugemine
- jutustamine
- teksti tõlgendamine, analüüs ja mõistmine
- kujundliku mõtlemise ja keelekasutuse mõistmine
- teose mõistmiseks vajaliku metakeele tundmist (esitamine, omalooming)

Arvestuslike kontrolltööde hindamisel juhindutakse järgmisest protsendiskaalast:

90% - 100% vastustest õiged – hinne „5“

75% - 89% vastustest õiged – hinne „4“

50% - 74% vastustest õiged – hinne „3“

20% - 49% vastustest õiged – hinne „2“

0% - 19% vastustest õiged – hinne „1“

Antud piirväärtusest 5% üles- või allapoole moodustab piiritsoon, mille puhul õpetaja võib panna kas madalama või kõrgema jinde, arvestades töö mahtu, ülesannete keerukust, vigade arvu või liiki.

Ainealaseid teadmisi ja oskusi hinnatakse nii õppe käigus kui ka õppeteema lõppedes. Ainealaste teadmiste ja oskuste hindamise tulemusi väljendatakse numbriliste hinnetega viie palli süsteemis: hinne "5" – 90 –100% , hinne "4" – 75 – 89%, hinne "3" – 50 – 74%, hinne "2" – 20 – 49% ja hinne "1" – 0 –19%. Hinded kirjeldatud Kärü Põhikooli õppekava punktis 5.4. Hindamise vormid ja punktis 5.4.1 Hindamine viie palli süsteemis.

Õpilasest lähtuva hindamise protsessi klassiruumis juhib õpetaja:

- ta jagab õpieesmärke oma õpilastega;
- kuulab õpilasi õppeprotsessi käigus;
- teab nende tugevusi ja nõrkusi;
- õpetab hindamismudelite alusel õpilastele enesehindamist;
- annab efektiivset tagasisidet;
- küsib küsimusi, et suunata õpilasi mõtlema;
- toetab õpilaste eneseregulatsiooni ja
- kasutab saadud informatsiooni oma töö planeerimisel.

Õpilane peab teadma, mida ja millal hinnatakse, milliseid hindamisvahendeid kasutatakse ja millised on hindamise kriteeriumid.

Püsiva kirjaliku kõne puudega õpilane on õpilane, kes saab regulaarselt logopeedilist ravi ja/või õpilane, kellega õpetaja töötab individuaalselt logopeedi nõuannete järgi. Kui õpilase kirjaliku kõne puue ei korrigeeru kestval logopeedilisel ravil, hinnatakse tema töid diferentseeritult ja töödele tehakse märke “hinnatud diferentseeritult”.

6.4.5. Terviklikult käsitletavad teosed 6. klassis

Eno Raud „Kalevipoeg“, James Krüss „Timm Thaler ehk Müüdnud naer“ , Ferenc Molnar „Pal-tänava poisid“, Christine Nöstlinger „Vaetuslaps“, M. Twain „Tom Sawyeri seiklused“. Vähemalt üks uudisproosa teos omal valikul. Üks vabalt valitud luulekogu. J. K. Rowling „Azkabani vang“ / J.J.R. Tolkien „Kääbik“. Seiklusraamat. Jaan Rannap „Agu Sihvka annab aru“, R.L. Stevenson „Aarete saar“, Erich Kästner „Emil ja salapolitseinikud“ Ira Lember „Fantastiline tüdruk“ Ira Lember „Fantastiline poiss“ Christopher Paolini „Eragon“ Gianni Rodari „Cipollino seiklused“ Leelo Tungal „Kama üks ja kama kaks“ Lena Lilleste „Murdvargus koolis”

Loetavad ja käsitletavad kirjandusteosed esindavad kirjanduse eri liike ja žanre, klassikat ja tänapäevakirjandust ning valitakse vene, eesti ja väliskirjanike teoste hulgast. Kõik käsitletavad teosed kajastavad üldinimlikke väärtusi. Koos kirjandusteoste kangelastega mõistab laps, mis on headus ja õiglus, au ja südametunnistus, patriotism ning armastus inimese ja looduse vastu.

7. III kooliaste

7.1 III kooliastme õppe- ja kasvatuseesmärgid

Põhikooli lõpetaja:

- 1) on lugenud eakohast erivanalist väärtkirjandust, kujundanud selle kaudu oma kõlbelisi tõekspidamisi ning arendanud lugejaoskusi;
- 2) väärtustab kirjandust kui oma rahvuskultuuri olulist osa ja eri rahvaste kultuuri tutvustajat;
- 3) tõlgendab, analüüsib ning mõistab kirjandusteost kui erinevate lugude ja inimsuhete, elamuste ja väärtuste allikat ning erinevate seisukohtade peegeldajat;
- 4) mõistab ja aktsepteerib teose lugemisel tekkivate seisukohtade paljust, väärtustab erinevaid ideid ja kujutamisi viise;
- 5) väljendab end korrektselt suuliselt ja kirjalikult, jutustab kokkuvõtvalt teoses toimunust, arutleb teoses kujutatut üle ning kirjutab eriliigilisi omaloomingulisi töid;
- 6) kasutab vajaliku teabe hankimiseks eri allikaid, nii teatmeteoseid kui ka interneti.

7.2. Kirjanduse õppeaine kirjeldus

Kirjandus on õppeaine, milles aredatakse õpilaste lugejaoskusi, kujundlikku mõtlemist ning verbaalset loomevõimet. Väärtkirjanduse ja rahvaluule tõlgendamise ning analüüsi kaudu kujundatakse õpilaste esteetilisi ja eetilisi hoiakuid, rikastatakse tundemaailma ning aidatakse neil kujuneda isiksusena, leida oma identiteet ja luua ainuomane maailmapilt. Põhikooli kirjandusõpetuses keskendutakse eelkõige ilukirjanduse lugemisele ja tõlgendamisele. Eraldi pööratakse tähelepanu teose mõistmist toetavate oskuste arendamisele, teose kui terviku mõistmisele ning kujundlikukeele tundmaõppimisele.

Interpreetimis- ja sünteesivõime arendamiseks kuuluvad kirjandusõpetusse ka tekstide esitamine ning õpilaste omalooming eri liiki tekstidena. Kirjandusteoste üle arutlemiseks ja nende sügavuti mõistmiseks peavad õpilased tundma kirjanduse metakeelt ning kirjanikega seotud kultuuriloolist tausta. Teoste käsitlemiseks vajalikke mõisteid seletatakse õppekirjanduses, õpilaste enda seletust eeldatakse nende mõistete puhul, mis on õppesisus eraldi esile toodud. Kirjandusõpetuse teoreetiline külg on minimaalne, sest faktiteadmistest tähtsam on äratada ja hoida alal lugemishuvi ning arendada tõlgendusoskust. Mitmekülgse tekstivaliku kaudu kujundatakse lugemis- ja analüüsikogemusi ning aredatakse lugejaoskusi. Lugemisvarasse haaratakse tähtsamate eetiliste ja esteetiliste küsimuste käsitlemist võimaldavaid teoseid nii uudiskirjandusest kui ka klassikast. Tähelepanu pööratakse ka folkloorsele materjalile, et väärtustada õpilase päritolu ja kultuurilist kuuluvust. Lugemisvara valikul arvestatakse eesti ja maailmakirjanduse, vanema ja uuema kirjanduse ning eri žanre esindavate proosa-, draama- ja luuleteoste põhjendatud proportsioone ning kooliastmele kohaseid teemavaldkondi. Kultuuri järjepidevuse huvides sisaldab soovituslik terviklikult käsitletavate teoste valik ka rohkesti tüvitekste. Soovitusliku valiku põhjal saab koostada teoste loendi, lähtudes klassi õpistiilist ja -võimekusest. Lisaks on võimalik valida

teemakohaseid tekste ja teoseid, sealhulgas paikkondliku päritoluga ja uudiskirjanduse hulgast. Tervikkäsitluseks mõeldud teostest käsitleb õpetaja igas klassis vähemalt nelja. Õpetaja võib kirjandusteoseid valides arvestada õpilaste eelistusi ning kultuurilis-rahvuslikku eripära. Kirjandustundides tuleb funktsionaalse kirjaoskuse arendamiseks tegelda ka teabetekstidega, mis on seotud eelkõige kirjanduse ning kirjanike ja teiste kultuurilooliselt tähenduslike isikutega. Kultuuriloolised tekstid avavad isiksust kujundavaid seiku, aitavad mõista teose kirjanduslikku ja ajaloolist tagapõhja ning kirjandusprotsessi, väärtustavad seda, mis on eesti kultuuris oluline, ja tekitavad huvi kultuuriloo vastu. Õppeprotsessis võimaldatakse õpilastele rohkesti omaloomingulisi, sealhulgas kirjandusteostele, teistele tekstidele ja oma elamustele tuginevaid kirjutamiskogemusi, et arendada ja väärtustada loovust ja mõtlemisvõimet ning tuua esile kirjutaja isikupära ja annet. Tekstianalüüsis ning -loomes on võrdselt olulised suuline ja kirjalik õppetegevus. Kirjandusõpetus seostub peaaegu kõigi õppeainetega (esmajoonel eesti keelega) ja kirjanduse lähiümbruse aladega (folkloor, teater, film, kujutav kunst) ning toetab õppesisu kaudu õppekava läbivate teemade käsitlemist ja üldpädevuste saavutamist. Läbivate teemade käsitlemise iseloom, sügavus ja raskuspunkt on klassiti erinev ning paljuski seotud kirjanduse valikuga. Taotletakse, et loetud ilukirjandustekstide põhjal arutledes suhestaksid õpilased ennast käsitletavate teemadega.

7.3. Taotletavad pädevused III kooliastmes

9. klassi lõpus õpilane:

- 1) tunneb üldtunnustatud väärtusi ja kõlbluspõhimõtteid, järgib neid, ei jää ükskõikseks, kui neid eiratakse, ning sekkub vajaduse korral oma võimaluste piires;
- 2) tunneb ja austab oma keelt ja kultuuri ning aitab kaasa eesti keele ja kultuuri säilimisele ja arengule. Omab ettekujutust ja teadmisi maailma eri rahvaste kultuuridest, suhtub teistest rahvustest inimestesse eelarvamustevabalt ja lugupidavalt;
- 3) on teadmishimuline, oskab õppida ja leida edasiõppimisvõimalusi, kasutades vajaduse korral asjakohast nõu;
- 4) on ettevõtlik, usub iseendasse, kujundab oma ideaale, seab endale eesmärgid ja tegutseb nende nimel, juhib ja korrigeerib oma käitumist ning võtab endale vastutuse oma tegude eest;
- 5) suudab end olukorda ja suhtluspartnereid arvestades kõnes ja kirjas selgelt ja asjakohaselt väljendada, mõista ja tõlgendada erinevaid tekste, tunneb ja järgib õigekirjareegleid;
- 6) on aktiivne ja vastutustundlik kodanik, kes on huvitatud oma kooli, kodukoha ja riigi demokraatlikust arengust;
- 7) suudab väljendada ennast loominguiliselt, peab lugu kunstist ja kultuuripärandist;
- 8) mõtleb süsteemselt, loovalt ja kriitiliselt, on avatud enesearendamisele.

7.4. Eesti keele ainekava 7. klassile

7.4.1. Õppe- ja kasvatuseesmärgid

7. klassi kirjandusõpetusega taotletakse, et õpilane:

- 1) väljendab end korrektselt suuliselt ja kirjalikult, jutustab kokkuvõtvalt teoses toimunust, arutleb teoses kujutatut üle ning kirjutab omaloomingulisi töid;
- 2) loeb eakohast eri žanris väärtkirjandust, kujundab selle kaudu oma kõlbelisi tõekspidamisi ning arendab lugejaoskusi;
- 3) mõistab teose lugemisel tekkivate seisukohtade paljusust, väärtustab erinevaid ideid ja kujutamisi viise;
- 4) tõlgendab, analüüsib ja mõistab kirjandusteost kui erinevate lugude ja inimsuhete, elamuste ja väärtuste allikat ning erinevate seisukohtade peegeldajat;
- 5) väärtustab kirjandust kui oma rahvuskultuuri olulist osa ja eri rahvaste kultuuri tutvustajat;
- 6) kasutab vajaliku teabe hankimiseks erinevaid allikaid, nii teatmeteoseid kui ka interneti.

7.4.2. Õppesisu ja –tegevused ja õpitulemused

Teema Kirjandus 7. klass	Õppesisu ja mõisted	7. klassi lõpetaja õpitulemused
Lugemine	Lugemise iseseisev eesmärgistamine. Kiire ja aeglane lugemine, ülelibisev ja süvenenud lugemine. Eesmärgistatud ülelugemine. Oma lugemise analüüs ja lugemisoskuse hindamine. Etteloetava teksti eesmärgistatud jälgimine. Huvipakkuva kirjanduse leidmine ja iseseisev lugemine. Loetud raamatu autori, sisu, tegelaste, probleemide ja sõnumi tutvustamine klassikaaslastele. Lugemissoovituste jagamine klassikaaslastele.	on läbi lugenud vähemalt neli eakohast ja erižanrilist väärtkirjanduse hulka kuuluvat tervikteost (raamatut); loeb eakohast erižanrilist kirjanduslikku teksti ladusalt ja mõtestatult, väärtustab lugemist; tutvustab loetud raamatu autorit, sisu, tegelasi, probleeme ja sõnumit.

	Soovitatud tervikteoste kodulugemine, ühisaruteluks vajalike ülesannete täitmine.	
Jutustamine	Tekstilähedane jutustamine märksõnade toel. Loo jutustamine: jutustamine teksti kompositsioonist lähtuvalt, jutustades tsitaatide kasutamine, kokkuvõtlik jutustamine faabula ja/või süžee järgi. Teose lugemise ajal ja/või järel tekkinud kujutluspildist jutustamine.	jutustab kokkuvõtvalt loetud teosest, järgides teksti sisu ja kompositsiooni
Teksti tõlgendamine, analüüs ja mõistmine	<p><u>Teose mõistmist toetavad tegevused</u> Teose mõistmist toetavad tegevused</p> <p><u>Teose mõistmist toetavad tegevused</u> Küsimuste koostamine: fakti-, järeldamis-, analüüsi- ja fantaasiaküsimused. Küsimustele vastamine tsitaadiga või teksti toel oma sõnadega. Teksti kavastamine: kavapunktid väitlauset ja märksõnadena. Teksti kesksete mõtete leidmine. Teose teema ja peamõtte sõnastamine. Kokkuvõtte kirjutamine. Arutlemine mõnel teoses käsitletud teemal. Teose sõnumi mõistmine ja sõnastamine. Oma arvamus sõnastamine ja põhjendamine. Esitatud väidete tõestamine oma elukogemuse ja tekstinäidete varal. Illustratiivsete näidete leidmine tekstist: tsitaatide otsimine ja valimine. Loetu põhjal järelduste tegemine. Tundmatute sõnade tähenduse otsimine sõnaraamatust või teistest teabeallikatest, oma sõnavara rikastamine.</p> <p><u>Teose/loo kui terviku mõistmine</u></p>	<p>vastab teksti põhjal fakti- ja järeldamis- ja analüüsiküsimustele;</p> <p>kasutab esitatud väidete tõestamiseks tekstinäiteid ja tsitaate;</p> <p>kirjeldab teoses kujutatud tegevusaega ja -kohta, määratleb teose olulisemad sündmused;</p> <p>kirjeldab teksti põhjal tegelase välimust, iseloomu ja käitumist, analüüsib tegelaste omavahelisi suhteid, võrdleb tegelasi;</p> <p>arutleb kirjandusliku tervikteksti või katkendi põhjal teksti teema, põhisündmuste, tegelaste, nende probleemide üle;</p> <p>leiab teksti keskset mõtet, sõnastab loetud teose teema ja peamõtte, kirjutab teksti põhjal kokkuvõtte;</p> <p>otsib teavet tundmatute sõnade kohta, teeb endale selgeks nende tähenduse.</p>

	<p>Tegelase analüüs: bioloogiline, psühholoogiline ja sotsiaalne aspekt. Tegelase suhe iseendaga, teiste tegelastega, ümbritseva maailmaga. Tegelasvahelise põhikonflikti leidmine ja sõnastamine. Tegelasstegevusmotiivide selgitamine. Tegelasrühmade konflikt ja konflikti gradatsioon. Erinevate teoste peategelaste võrdlemine.</p> <p>Kirjanduslik tegelane ja selle prototüüp. Kirjanduse tüüptegelasi. Fantaasiakirjanduse ja naljandite tüüptegelasi.</p> <p>Sündmuste toimumise aja ja koha kindlaksmääramine. Miljöö kirjeldamine. Tegevuse pingestumine, kulminatsioon ja lahendus. Pöördeliste sündmuste leidmine. Ajaloosündmuste ja kirjandusteoses kujutatu seostamine. Ajastule iseloomuliku ainese leidmine teosest.</p> <p><u>Kujundliku mõtlemise ja keelekasutuse mõistmine</u></p> <p>Kõnekäändude ja vanasõnade tähenduste seletamine. Võrdlus ja metafoor kõnekäändudes. Mõistatuse kui sõnalise peitepildi äraarvamine ja loomine.</p> <p>Epiteedi, võrdluse, metafoori, isikustamise ja korduse tundmine ja kasutamine. Sümbolite seletamine.</p> <p>Allegooria mõistmine. Piltluule kui piltkujundi tõlgendamine. Luuleteksti tõlgendamine. Oma kujundliku väljendusoskuse hindamine ja arendamine.</p> <p><u>Teose mõistmiseks vajaliku metakeele tundmine</u></p> <p>Rahvaluule liigid ja alaliigid. Regilaul ja riimiline rahvalaul. Muinasjutu tunnused (kujund, sümbol, sõnum). Muinasjutu vormitunnused, kompositsioon ja rändmotiivid. Koha- ja ajaloolise muistendi tunnused. Usundilise muistendi tunnused.</p>	<p><u>Kujundliku mõtlemise ja keelekasutuse mõistmine</u></p> <p>tunneb ära ja kasutab enda loodud tekstides epiteete, metafoore, isikustamist, ja võrdlusi;</p> <ul style="list-style-type: none"> • selgitab õpitud vanasõnade, kõnekäändude ja mõistatuste kujundlikkust ja tähendust; • mõtestab luuletuse tähenduse iseenda elamustele, kogemustele ja väärtustele tuginedes. <p><u>Teose mõistmiseks vajaliku metakeele tundmine</u></p> <p>eristab tekstinäidete põhjal rahvaluule lühivorme (kõnekäänd, vanasõna, mõistatus), rahvalaulu (regilaul ja riimiline rahvalaul) ja rahvajutu (muinasjutt, muistend) liike, nimetab nende tunnuseid; seletab oma sõnadega eepose ja jutustuse, valmi ja ballaadi ning komöödia olemust.</p>
--	---	---

	<p>Naljandi ja anekdoodi tunnused. Puändi olemus. Kõnekäänu ja vanasõna olemus. Mõistatuse olemus. Ilukirjanduse põhiliigid. Eepika, lüürika, draamatika tunnused. Eepose ja jutustuse tunnused. Seiklusromaanide tunnused. Robinsonaadi ja utoopia tunnused. Luule vorm: värss, stroof. Piltluule. Valmi ja ballaadi tunnused. Motiivi olemus.</p> <p>Komöödia tunnused. Draamatika mõisted: monoloog, dialoog, remark, repliik.</p>	
Esitamine	<p>Esitamise eesmärgistamine (miks, kellele ja mida?) Esituse ladusus, selgus ja tekstitäpsus; esitamiseks kohase sõnavara, tempo, hääletugevuse valimine; korrektne kehahoid, hingamine ja diktsioon. Lugemissoovituste jagamine klassikaaslastele, kasutades illustreerivaid katkendeid. Luuleteksti esitamine peast. Lühikese proosateksti esitamine (dialoogi või monoloogina).</p>	<p>esitab peast luule- või proosateksti, jälgides esituse ladusust, selgust ja tekstitäpsust</p>
Omalooming	<p>Õpilased kirjutavad lühemaid ja pikemaid omaloomingulisi töid: koha- või ajaloolise muistendi, valmi või allegoorilise loo, rahvalaulu, naljandi, mõistatuse, kõnekäändude põhjal naljaloo, seiklusjutu, piltluuletuse, kirja ühelt tegelaselt teisele, tegelasele tegevusjuhendi, tekstis toimunud sündmuste eelloo, loo muudetud vaatepunktiga, puänteeritud loo, erinevate teoste peategelaste võrdluse, vaadatud filmi põhjal ühelauselise või pikema kokkuvõtte või soovituselise või muud sellist. Omaloomingulised tööd (nt teemamapid) tänapäeva kultuurinähtuste ja kultuurilooliste isikute kohta.</p>	<p>kirjutab tervikliku sisu ja ladusa sõnastusega kirjeldava (tegelase iseloomustus või miljö kirjeldus) või jutustava (muinasjutu või muistendi) teksti; kirjutab kirjandusteose põhjal arutluselementidega kirjandi, väljendades oma seisukohti alusteksti näidete ja oma arvamuse abil ning jälgides teksti sisu arusaadavust, stiili sobivust, korrektset vormistust ja õigekirja.</p>

7.4.3. Lõimingud

Võimalused ainetevaheliseks lõiminguks	Võimalused digipädevuse lõiminguks
<p>Eesti keel Korrektne keelekasutus, tegelaste keelekasutuse analüüs, teose stiil, dramatiseeringu dialoogide kirjutamine. Teose keele vaatlus, kujundianalüüs. Korrektse keele kasutamine suulises ja kirjalikus eneseväljenduses.</p> <p>Võõrkeeled Eri maade tõlgitud kirjandusteostega tutvumine, emakeele kõrval huvi äratamine teiste keelte vastu. Loodusained Teose tegevuspaigad, looduse, inimese ja looduse suhete kujutamine teoses, arutlemine keskkonnaga seotud teemadel.</p> <p>Sotsiaalsained Teose olustik, tegelastevahelised suhted, teoses kujutatud ajastu ja selle seotus 5 tänapäevaga. Teose tegevusaeg, sündmused, ajalooline taust. Tegelastevahelised suhted, probleemide kujutamine ja nende lahendamine teoses, klassikaaslastega rühmas suhtlemine. Arutlemine, oma ja teiste arvamusega arvestamine, töö rühmas. Ajastu ja selle probleemide ning kirjandusteose tegelastevaheliste suhete kujutamine teoses.</p> <p>Loodusained Looduslikud pühapaigad. Looduskirjeldus, looduse kujutamine folkloorsetes lugudes, looduse isikustamine.</p> <p>Kunstiained Raamatuillustatsioonide vaatlus, fotoromaani koostamine, teose illustreerimine, veebilehe kujundamine. Kuulutuse ja kava kujundamine Rahvakunst. Tekstide illustreerimine, oma</p>	<p>Kirjandust õppides kasutatakse digivahendeid internetis eri liiki tekstide ning audiovisuaalse meedia otsimiseks, sh märksõnadega.</p> <p>Saadud teavet rakendatakse probleeme lahendades, nende üle arutledes või uut sisu luues, kasutades digikeskkonda sihipäraselt koos teiste teabeallikatega.</p> <p>Õpitakse tekste digitaalselt looma ja vormistama, järgides autoriõigusi viitamise ning teksti digitaalsel kujul säilitamise korral.</p> <p>Isikuandmeid sisaldavaid tekste koostades ning digikeskkonnas suheldes pööratakse tähelepanu interneti turvalisusele ja igapäevaelu väärtuspõhimõtete arvestamisele.</p> <p>Liitub etteantud digitaalse suhtluskeskkonnaga, täidab kasutajaprofiili ja osaleb aktiivselt arutelus.</p> <p>Loob uut eri tüüpi digitaalset sisu eesmärgist lähtuvalt erinevatel platvormidel ja keskkondades (nt lühifilm, eriala ja/või huviala tutvustav veebileht jne).</p> <p>kirjandust õppides kasutatakse digivahendeid ja erinevaid teabeotsingumeetodeid internetis eri liiki tekstide ning audiovisuaalse meedia otsimiseks ja saadud teabe rakendamiseks probleeme lahendades, nende üle arutledes või uut sisu luues, kasutades digikeskkonda sihipäraselt koos teiste teabeallikatega. Koostatakse ja luuakse digitaalseid tekste ning vormistatakse neid digivahenditega.</p>

tööde kujundamine. Etenduse ja filmi arvustus, dramatiseering. Infotehnoloogia Omaloominguliste tööde illustreerimine, vormistamine arvuti abil. Info otsimine internetist, tekstitöötlus, veebipõhiste keskkondade kasutamine, koostatud veebiülesannete kujundus.	
--	--

7.4.4 Hindamine

Õpitulemused on kindlaks määratud kooliastmeti kahel tasemel: üldised õpitulemused ja õppevaldkondade õpitulemused.

Õpitulemusi hinnates lähtutakse Käru Põhikooli õppekava üldosa ja teiste hindamist reguleerivate õigusaktide käsitlusest.

Õpitulemusi hinnatakse sõnaliste hinnangute või numbriliste hinnetega. Praktiliste tööde ja ülesannete puhul ei hinnata mitte ainult töö tulemust, vaid ka protsessi.

Hindamise vormidena kasutatakse ka kujundavat hindamist. Kujundav hindamine annab informatsiooni õpilastele nende tegevuse uurimise, diagnoosimise ja tagasisidestamise kaudu kogu õppeprotsessi jooksult, et aidata õpilastel võtta vastutust oma õppimise eest. Hinnatakse õpilase teadmisi ja oskusi suuliste vastuste (esituste) ning kirjalike tööde alusel, arvestades teadmiste ja oskuste vastavust taotletavatele õpitulemustele.

Õpitulemuste kontrollimise vormid peavad olema mitmekesised ning vastavuses õpitulemustega:

- suuline vastamine(lugemine, jutustamine, luuletuste ettekanded, klassivälise kirjanduse jutustamine), rühmatöös osalemine;
- tunnikontroll;
- kontrolltöö;
- funktsionaalse lugemise ülesanded tekstist arusaamise kontrollimiseks;
- loovülesanded
- esseed, referaadid.

Õpilane peab teadma, mida ja millal hinnatakse, milliseid hindamisvahendeid kasutatakse ja millised on hindamise kriteeriumid.

Kirjanduses hinnatakse 7. klassis:

- lugemine
- jutustamine
- teksti tõlgendamine, analüüs ja mõistmine
- kujundliku mõtlemise ja keelekasutuse mõistmine
- teose mõistmiseks vajaliku metakeele tundmist (esitamine, omalooming)

Arvestuslike kontrolltööde hindamisel juhitudakse järgmisest protsendiskaalast:

90% - 100% vastustest õiged – hinne „5“

75% - 89% vastustest õiged – hinne „4“

50% - 74% vastustest õiged – hinne „3“

20% - 49% vastustest õiged – hinne „2“

0% - 19% vastustest õiged – hinne „1“

Antud piirväärtusest 5% üles- või allapoole moodustab piiritsoon, mille puhul õpetaja võib panna kas madalama või kõrgema jinde, arvestades töö mahtu, ülesannete keerukust, vigade arvu või liiki.

Ainealaseid teadmisi ja oskusi hinnatakse nii õppe käigus kui ka õppeteema lõppedes. Ainealaste teadmiste ja oskuste hindamise tulemusi väljendatakse numbriliste hinnetega viie palli süsteemis: hinne "5" – 90 – 100% , hinne "4" – 75 – 89%, hinne "3" – 50 – 74%, hinne "2" – 20 – 49% ja hinne "1" – 0 – 19%. Hinded kirjeldatud Käru Põhikooli õppekava punktis 5.4. Hindamise vormid ja punktis 5.4.1 Hindamine viie palli süsteemis.

Õpilasest lähtuva hindamise protsessi klassiruumis juhivad õpetaja:

- ta jagab õpieesmärke oma õpilastega;
- kuulab õpilasi õppeprotsessi käigus;
- teab nende tugevusi ja nõrkusi;
- õpetab hindamismudelitel alusel õpilastele enesehindamist;
- annab efektiivset tagasisidet;
- küsib küsimusi, et suunata õpilasi mõtlema;
- toetab õpilaste eneseregulatsiooni ja

- kasutab saadud informatsiooni oma töö planeerimisel.

Õpilane peab teadma, mida ja millal hinnatakse, milliseid hindamisvahendeid kasutatakse ja millised on hindamise kriteeriumid. Püsiva kirjaliku kõne puudega õpilane on õpilane, kes saab regulaarselt logopeedilist ravi ja/või õpilane, kellega õpetaja töötab individuaalselt logopeedi nõuannete järgi. Kui õpilase kirjaliku kõne puue ei korrigeeru kestval logopeedilisel ravil, hinnatakse tema töid diferentseeritult ja töödele tehakse märke “hinnatud diferentseeritult”.

7.4.5. Terviklikult käsitletavad teosed 7. klassis

Loetavad ja tundides käsitletavad kirjanduse eri liike ja žanreid esindavad tekstid valitakse eesti ja väliskirjanike loomingust, arvestades III kooliastmele kohaseid teemavaldkondi. Teemavaldkonnad on määratud, arvestades õppekava alusväärtusi, õppe- ja kasvatusesmärke, kirjanduse kui kunstiliigi eripära ja sellega seonduvaid üldpädevusi (sotsiaalne, väärtus- ja enesemääratluspädevus) ning läbivaid teemasid.

Eduard Bornhöhe „Tasuja” või „Vürst Gabriel ehk Pirita kloostri viimsed päevad”, Oskar Luts „Kevade”, Sass Henno „Mina olin siin”, August Kitzberg „Libahunt”, Albert Kivikas „Nimed marmortahvil”, Andrus Kivirähk „Rehepapp”, Lydia Koidula „Säärane mulk”, Jaan Kross „Väike Vipper”, Diana Leesalu „Mängult on päriselt”, Helga Nõu „Kuues sõrm” vm noorsooromaan, Jüri Parijõgi „Teraspoiss”, Katrin Reimus „Haldjatants”, Anton Hansen Tammsaare „Kõrboja peremees”, Valev Uibopuu „Janu”, Aidi Vallik „Kuidas elad, Ann?” või „Mis teha, Ann?” või „Mis sinuga juhtus, Ann?”, Eduard Vilde „Pisuhänd”; Paulo Coelho „Alkeemik”, Daniel Defoe „Robinson Crusoe”, William Golding „Kärbeste jumal”, George Orwell „Loomade farm”, Erich Maria Remarque „Läänerindel muutuseta”, Antoine de Saint-Exupéry „Väike prints”, Jerome David Salinger „Kuristik rukkis”, üks Terry Pratchetti romaan omal valikul, üks Agatha Christie'i või Arthur Conan Doyle'i romaan omal valikul; üks reisikiri omal valikul; vähemalt üks uudisproosateos omal valikul, üks vabalt valitud luulekogu igal aastal.

Põhjalikumalt käsitletavad autorid Sissevaateid Fred Jüssi, Lydia Koidula, Juhan Liivi, Viivi Luige, Oskar Lutsu, Lennart Meri, Jüri Parijõe, Kristjan Jaak Petersoni, Hando Runneli, Anton Hansen Tammsaare ja Marie Underi ning mõne paikkondlikult tähtsa kirjaniku elu-, tegevus- ja loomingulukku.

7.5. Kirjanduse ainekava 5. klassile

7.5.1. Õppe- ja kasvatusesmärgid

8. klassi kirjandusõpetusega taotletakse, et õpilane:

- 1) loeb eakohast ilukirjandust, arendab oma lugemisoskust ning omandab püsiva lugemisharjumuse kui maailma ja enda mõistmise vahendi;
- 2) väärtustab kirjandust oma rahvuskultuuri olulise osana ning tutvub eri rahvaste kirjanduse ja kultuuriga;
- 3) mõistab ilukirjanduse kujundlikku keelt, rikastab oma sõnavara ning arendab suulist ja kirjalikku väljendusoskust;
- 3) arendab oma loomevõimeid ja suhtub lugupidamisega loometöösse;
- 4) kujundab kirjanduse abil oma esteetilisi ja eetilisi väärtushoiakuid;
- 5) laiendab oma silmaringi ning rikastab mõtte- ja tundemaailma;
- 6) annab iseseisvaid hinnanguid ning sõnastab ja esitab oma mõtteid;
- 7) hindab kriitiliselt ja kasutab otstarbekalt erinevaid infoallikaid.

7.5.2. Õppesisu ja –tegevused ja õpitulemused

Teema Kirjandus 8. klass	Õppesisu ja mõisted	8. klassi lõpetaja õpitulemused
Lugemine	Erinevate lugemistehnikate valdamine. Oma lugemise analüüs ja lugemisoskuse hindamine. Etteloetava teksti eesmärgistatud jälgimine. Huvipakkuva kirjanduse leidmine ja iseseisev lugemine. Loetud raamatu autori, sisu, tegelaste, probleemide ja sõnumi tutvustamine klassikaaslastele, teose võrdlemine mõne teise teosega. Lugemissoovituste jagamine klassikaaslastele. Soovitatud tervikteoste kodulugemine, ühisaruteluks vajalike ülesannete täitmine.	on läbi lugenud vähemalt neli eakohast ja erižanrilist väärtkirjanduse hulka kuuluvat tervikteost (raamatut); loeb eakohast erižanrilist kirjanduslikku teksti ladusalt ja mõtestatult, väärtustab lugemist; tutvustab loetud raamatu autorit, sisu, tegelasi, probleeme ja sõnumit ning võrdleb teost mõne teise teosega.
Jutustamine	Loo jutustamine: jutustades tegevuse aja ja koha muutmine, uute tegelaste ja sündmuste ja/või erinevat liiki lõppude lisamine, eri vaatepunktist jutustamine, jutustades tsitaatide	jutustab kokkuvõtvalt loetud teosest, järgides teksti sisu ja kompositsiooni.

	<p>kasutamine, kokkuvõtlik jutustamine faabula ja/või süžee järgi. Teose lugemise ajal ja/või järel tekkinud kujutluspildist jutustamine.</p>	
<p>Teksti tõlgendamine, analüüs ja mõistmine</p>	<p><u>Teose mõistmist toetavad tegevused</u> Küsimuste koostamine: fakti-, järeldamis-, analüüsi- ja hindamisküsimused. Küsimustele vastamine tsitaadiga, teksti toel oma sõnadega või oma arvamusega, toetumata tekstile. Teksti kesksete mõtete leidmine. Teose teema ja peamõtte sõnastamine. Kokkuvõtte kirjutamine. Arutlemine mõnel teoses käsitletud teemal. Autori hoiaku ja teose sõnumi mõistmine ja sõnastamine. Oma arvamuse sõnastamine, põhjendamine ja kaitsmine. Probleemi olemuse-põhjustagajärje-lahenduse seoste üle arutlemine . Loetu põhjal järelduste tegemine. Esitatud väidete tõestamine oma elukogemuse ja tekstinäidete varal. Illustratiivsete näidete leidmine tekstist: tsitaatide otsimine ja valimine, tähenduse kommenteerimine ja valiku põhjendamine. Tundmatute sõnade tähenduse otsimine sõnaraamatust või teistest teabeallikatest, oma sõnavara rikastamine. <u>Teose/loo kui terviku mõistmine</u> Tegelase analüüs: bioloogiline, psühholoogiline ja sotsiaalne aspekt. Muutuv ja muutumatu tegelane. Teose käigus tegelasega toimunud muutuste leidmine. Tegelase suhe iseendaga, teiste tegelastega, ümbritseva maailmaga. Tegelase sisekonflikti äratundmine. Tegelastevahelise põhikonflikti leidmine ja sõnastamine, suhete analüüs. Tegelaste tegevusmotiivide selgitamine, käitumise põhjuste analüüsimine.</p>	<p>vastab teksti põhjal fakti-, järeldamis- ja analüüsiküsimustele; kasutab esitatud väidete tõestamiseks tekstinäiteid ja tsitaate; kirjeldab teoses kujutatud tegevusaega ja -kohta, määratleb teose olulisemad sündmused, arutleb põhjus-tagajärg-seoste üle; kirjeldab teksti põhjal tegelase välimust, iseloomu ja käitumist, analüüsib tegelaste omavahelisi suhteid, võrdleb ja hindab tegelasi, lähtudes humanistlikest ja demokraatlikest väärtustest; arutleb kirjandusliku tervikteksti või katkendi põhjal teksti teema, põhisündmuste, tegelaste, nende probleemide ja väärtushoiakute üle, avaldab ja põhjendab oma arvamust, valides sobivaid näiteid nii tekstist kui ka oma elust; leiab teksti kesksed mõtted, sõnastab loetud teose teema, probleemi ja peamõtte, kirjutab teksti põhjal kokkuvõtte; otsib teavet tundmatute sõnade kohta, teeb endale selgeks nende tähenduse.</p>

<p>Tegelasrühmadevaheline konflikt ja konflikti gradatsioon. Erinevate teoste peategelaste võrdlemine. Kirjanduse tüüptegelasi. Sündmuste toimumise aja ja koha kindlaksmääramine. Miljöö kirjeldamine. Tegevuse pingestumine, kulminatsioon ja lahendus. Pöördeliste sündmuste leidmine. Sündmuste põhjus-tagajärgseoste leidmine.</p> <p>Ajaloosündmuste ja kirjandusteoses kujutatu seostamine. Ajastule iseloomuliku ainese leidmine teosest. Tekstist filmilike episoodide leidmine. Filmi ja kirjandusteose võrdlemine.</p> <p><u>Kujundliku mõtlemise ja keelekasutuse mõistmine</u></p> <p>Kõnekäändude ja vanasõnade tähenduste seletamine. Võrdlus ja metafoor kõnekäändudes. Mõttekorduste leidmine regilaulust. Rahvalaulu elementide leidmine autoriluulest. Epiteedi, võrdluse, metafoori, isikustamise, korduse, retoorilise küsimuse ja hüüatuse tundmine ja kasutamine. Sümbolite seletamine. Sõna-, karakterija situatsioonikoomika leidmine. Luuleteksti tõlgendamine. Teose stiililise eripära kirjeldamine. Oma kujundliku väljendusoskuse hindamine ja arendamine.</p> <p><u>Teose mõistmiseks vajaliku metakeele tundmine</u></p> <p>Müüdi tunnused. Tänapäeva folkloor ehk poploor. Teksti kompositsioonielemendid: sissejuhatus, sõlmitus, teema arendus, kulminatsioon, lõpplahendus. Muutuv ja muutumatu tegelane. Ilukirjanduse põhiliigid. Eepika, lüürika, draamatika tunnused. Romaani (erinevad liigid) ja novelli tunnused. Ulme- ja detektiivromaanide tunnused.</p>	<p><u>Kujundliku mõtlemise ja keelekasutuse mõistmine</u></p> <p>tunneb ära ja kasutab enda loodud tekstides epiteete, metafoore, isikustamist, võrdlusi ja algriimi;</p> <p>selgitab õpitud vanasõnade ja kõnekäändude kujundlikkust ja tähendust;</p> <p>mõtestab luuletuse tähenduse iseenda elamustele, kogemustele ja väärtustele tuginedes;</p> <p>seletab oma sõnadega eepika, lüürika ja draamatika, romaani, ja novelli, haiku ja vabavärsi ning tragöödia olemust;</p> <p>tunneb ära ja kasutab enda loodud tekstides epiteete, metafoore, isikustamist, võrdlusi ja algriimi;</p> <p>selgitab õpitud vanasõnade ja kõnekäändude kujundlikkust ja tähendust;</p> <p>mõtestab luuletuse tähenduse iseenda elamustele, kogemustele ja väärtustele tuginedes;</p> <p>seletab oma sõnadega eepika, lüürika ja draamatika, romaani, ja novelli, haiku ja vabavärsi ning tragöödia olemust.</p>
--	--

	<p>Reisikirja olemus. Luule vorm: värss, stroof. Oodi, haiku ja vabavärsilise luule tunnused. Motiivi olemus. Tragöödia tunnused. Dramaatika mõisted: monoloog, dialoog, vaatus, stseen, remark, repliik. Intriigi olemus. Kirjandusteose dramatiseering. Lavastus ja selle valmimine. Filmikunsti väljendusvahendid: pilt ja sõna, kaader filmis. Kirjandusteose ekraniseering.</p>	
<p>Esitamine</p>	<p>Esitamise eesmärgistamine (miks, kellele ja mida?). Esituse ladusus, selgus ja tekstitäpsus; esitamiseks kohase sõnavara, tempo, hääletugevuse valimine; korrektne kehahoid, hingamine ja diktsioon. Silmside hoidmine kuulajavaatajaga. Miimika ja žestikulatsiooni jälgimine. Luuleteksti esitamine peast. Draamateksti esitamine ositi. Instseneeringu esitamine. Kirjandusteost tutvustava ettekande koostamine ja esitamine</p>	<p>esitab peast luule- või draamateksti, jälgides esituse ladusust, selgust ja tekstitäpsust; koostab ja esitab kirjandusteost tutvustava ettekande.</p>
<p>Omalooming</p>	<p>Õpilased kirjutavad lühemaid ja pikemaid omaloomingulisi töid: ulme- või detektiivjutu, haiku või vabavärsilise luuletuse, näidendi, proosavõi luuleteksti dramatiseeringu, tegelase monoloogi, tegelase eluloo, tegelase seletuskirja, muudetud žanris teksti (nt luuletuse põhjal kuulutuse, uudisest jutustuse), lisatud repliikidega teksti, minavormis loo, detailide abil laiendatud loo, võrdluste- ja metafooriderikka teksti, loo ühest ja samast sündmusest traagilises ja koomilises võtmes, kirja teose autorile, teostest valitud ja kommenteeritud tsitaatide kogumiku, tsitaadi (moto) alusel kirjandi, või muud sellist. Omaloomingulised tööd (nt teemamapid) tänapäeva kultuurinähtuste ja kultuurilooliste isikute kohta.</p>	<p>kirjutab tervikliku sisu ja ladusa sõnastusega kirjeldava (tegelase iseloomustus või miljöo kirjeldus) või jutustava (muinasjutu või muistendi) teksti; kirjutab kirjandusteose põhjal arutluselementidega kirjandi, väljendades oma seisukohti alusteksti näidete ja oma arvamuse abil ning jälgides teksti sisu arusaadavust, stiili sobivust, korrektset vormistust ja õigekirja.</p>

7.5.3. Lõimingud

Võimalused ainetevaheliseks lõiminguks	Võimalused digipädevuse lõiminguks
<p>Eesti keel Kõne- ja lausekujundite äratundmine ja kasutamine. Eesmärgistatud lugemine, lugemist hõlbustavad võtted. Tarbe- ja õppetekstide mõtestatud lugemine. Sõnavara avardamine ja täpsustamine. Tekstist kokkuvõtte tegemine, konsepti koostamine</p> <p>Võõrkeeled Sõnade laenamisest inglise ja vene keelest, sõnavaraline töö kõikides keeletundides. Erinevate tekstinäidete (nt luule-, proosa-, draamatekstit, stsenaariumid) lugemine nende originaalkeeles</p> <p>Sotsiaalsed Kirjandusteoste tuginedes võib arutleda ühiskonnareeglite üle. Muistendid (sh vägilas- ja ajaloolised muistendid). Ajaloolistes jutustustes ja romaanides, kus tähtis on minevikulise olustiku, sündmuste ja isikute kujutamine. Kultuurinähtuste ja kultuurilooliste isikute kohta koostatud omaloomingulised tööd (nt lühiuurimused, teemamapid).</p> <p>Kunstiained Muusikateater ja selle alaliigid: ooper, operett, muusikal, ballett. Popmuusika Eestis ja maailmas. Muuseumite, kontserdite külastamine, filmide vaatamine ja teatrietendusied (sõnalavastusi, oopereid, muusikale). Kirjandusteoste illustatsioonide analüüs, kunsti spetsiifika ja</p>	<p>Kirjandust õppides kasutatakse digivahendeid internetis eri liiki tekstide ning audiovisuaalse meedia otsimiseks, sh märksõnadega.</p> <p>Saadud teavet rakendatakse probleeme lahendades, nende üle arutledes või uut sisu luues, kasutades digikeskkonda sihipäraselt koos teiste teabeallikatega.</p> <p>Õpitakse tekste digitaalselt looma ja vormistama, järgides autoriõigusi viitamise ning teksti digitaalsel kujul säilitamise korral.</p> <p>Isikuandmeid sisaldavaid tekste koostades ning digikeskkonnas suheldes pööratakse tähelepanu interneti turvalisusele ja igapäevaelu väärtuspõhimõtete arvestamisele.</p> <p>Liitub etteantud digitaalse suhtluskeskkonnaga, täidab kasutajaprofiili ja osaleb aktiivselt arutelus.</p> <p>Loob uut eri tüüpi digitaalset sisu eesmärgist lähtuvalt erinevatel platvormidel ja keskkondades (nt lühifilm, eriala ja/või huviala tutvustav veebileht jne).</p> <p>Kirjandust õppides kasutatakse digivahendeid ja erinevaid teabeotsingumeetodeid internetis eri liiki tekstide ning audiovisuaalse meedia otsimiseks ja saadud teabe rakendamiseks probleeme lahendades, nende üle arutledes või uut sisu luues, kasutades digikeskkonda sihipäraselt koos teiste teabeallikatega. Koostatakse ja luuakse digitaalseid</p>

<p>väljendusvahendid Tegelase välimust (nt näojooned, miimika, kehakuju, žestid, liigutused, riietus, värvid) ja sisemust (mõtted, tunded, soovid, käitumine) kujundavaid detaile.</p> <p>Loodusained Loodusainete õppetekstid ja teabetekstid. Loodusalaste tekstide lugemine aitab kaasa looduse tundmaõppimisele ja väärtustamisele. Fauna ja flora, maade ja paikade tundmine, loodust kirjeldavad kirjandusteosed, loodusteemalised luuletused ja rahvaluuletekstid.</p> <p>Folkloor Paljud folkloorsed müüdid ja muistendid seletavad maailma, loodusnähtuste, taimede ja loomade teket.</p>	<p>tekste ning vormistatakse neid digivahenditega.</p>
--	--

7.5.4 Hindamine

Õpitulemused on kindlaks määratud kooliastmeti kahel tasemel: üldised õpitulemused ja õppevaldkondade õpitulemused.

Õpitulemusi hinnates lähtutakse Käru Põhikooli õppekava üldosa ja teiste hindamist reguleerivate õigusaktide käsitlusest.

Õpitulemusi hinnatakse sõnaliste hinnangute või numbriliste hinnetega. Praktiliste tööde ja ülesannete puhul ei hinnata mitte ainult töö tulemust, vaid ka protsessi.

Hindamise vormidena kasutatakse ka kujundavat hindamist. Kujundav hindamine annab informatsiooni õpilastele nende tegevuse uurimise, diagnoosimise ja tagasisidestamise kaudu kogu õppeprotsessi jooksult, et aidata õpilastel võtta vastutust oma õppimise eest. Hinnatakse õpilase teadmisi ja oskusi suuliste vastuste (esituste) ning kirjalike tööde alusel, arvestades teadmiste ja oskuste vastavust taotletavatele õpitulemustele.

Õpitulemuste kontrollimise vormid peavad olema mitmekesised ning vastavuses õpitulemustega:

- suuline vastamine(lugemine, jutustamine, luuletuste ettekanded, klassivälise kirjanduse jutustamine), rühmatöös osalemine;
- tunnikontroll;
- kontrolltöö;

- funktsionaalse lugemise ülesanded tekstist arusaamise kontrollimiseks;
- loovülesanded
- esseed, referaadid.

Õpilane peab teadma, mida ja millal hinnatakse, milliseid hindamisvahendeid kasutatakse ja millised on hindamise kriteeriumid.

- Kirjanduses hinnatakse 8. klassis:
- lugemine
- jutustamine
- teksti tõlgendamine, analüüs ja mõistmine
- kujundliku mõtlemise ja keelekasutuse mõistmine
- teose mõistmiseks vajaliku metakeele tundmist (esitamine, omalooming)

Arvestuslike kontrolltööde hindamisel juhitudakse järgmisest protsendiskaalast:

90% - 100% vastustest õiged – hinne „5“

75% - 89% vastustest õiged – hinne „4“

50% - 74% vastustest õiged – hinne „3“

20% - 49% vastustest õiged – hinne „2“

0% - 19% vastustest õiged – hinne „1“

Antud piirväärtusest 5% üles- või allapoole moodustab piiritsoon, mille puhul õpetaja võib panna kas madalama või kõrgema jinde, arvestades töö mahtu, ülesannete keerukust, vigade arvu või liiki.

Ainealaseid teadmisi ja oskusi hinnatakse nii õppe käigus kui ka õppeteema lõppedes. Ainealaste teadmiste ja oskuste hindamise tulemusi väljendatakse numbriliste hinnetega viie palli süsteemis: hinne "5" – 90 – 100% , hinne "4" – 75 – 89%, hinne "3" – 50 – 74%, hinne "2" – 20 – 49% ja hinne "1" – 0 – 19%. Hinded kirjeldatud Käru Põhikooli õppekava punktis 5.4. Hindamise vormid ja punktis 5.4.1 Hindamine viie palli süsteemis.

Õpilasest lähtuva hindamise protsessi klassiruumis juhivad õpetaja:

- ta jagab õpieesmärke oma õpilastega;
- kuulab õpilasi õppeprotsessi käigus;
- teab nende tugevusi ja nõrkusi;
- õpetab hindamismudelitel alusel õpilastele enesehindamist;
- annab efektiivset tagasisidet;
- küsib küsimusi, et suunata õpilasi mõtlema;
- toetab õpilaste eneseregulatsiooni ja
- kasutab saadud informatsiooni oma töö planeerimisel.

Õpilane peab teadma, mida ja millal hinnatakse, milliseid hindamisvahendeid kasutatakse ja millised on hindamise kriteeriumid. Püsiva kirjaliku kõne puudega õpilane on õpilane, kes saab regulaarselt logopeedilist ravi ja/või õpilane, kellega õpetaja töötab individuaalselt logopeedi nõuannete järgi. Kui õpilase kirjaliku kõne puue ei korrigeeru kestva logopeedilisel ravil, hinnatakse tema töid diferentseeritult ja töödele tehakse märke “hinnatud diferentseeritult”.

7.5.5. Terviklikult käsitletavat teost 8. klassis

Loetavad ja käsitletavat kirjandusteosed esindavad kirjanduse eri liike ja žanre, klassikat ja tänapäevakirjandust ning valitakse vene, eesti ja väliskirjanike teoste hulgast. Kõik käsitletavat teosed kajastavad üldinimlikke väärtusi. Koos kirjandusteoste kangelastega mõistab laps, mis on headus ja õiglus, au ja südametunnistus, patriotism ning armastus inimese ja looduse vastu.

Dumas` “Kolm musketäri”, J. Austen “Uhkus ja elarvamus”, W. Golding “Kärbeste Jumal”, J. Kross “Väike Vipper”, Üks reisikiri (omal valikul), A. Kitzberg “Libahunt”, Valev Uibopuu „Janu“/ Fiona Bollag „Tüdruk, kes väljus vaikusest“, Üks elulooraamat. Luulekogu.

Põhjalikumalt käsitletavat autorid: Fred Jüssi, Lydia Koidula, Juhan Liivi, Viivi Luige, Oskar Lutsu, Lennart Meri, Jüri Parijõe, Kristjan Jaak Petersoni, Hando Runneli, Anton Hansen Tammsaare ja Marie Underi ning mõne paikkondlikult tähtsa kirjaniku elu-, tegevus- ja loomingulukku.

7.6. Kirjanduse ainekava 9. klassile

7.6.1. Õppe- ja kasvatuseesmärgid

9. klassi kirjandusõpetusega taotletakse, et õpilane:

- 1) väljendab end korrektselt suuliselt ja kirjalikult, jutustab kokkuvõtvalt teoses toimunust, arutleb teoses kujutatatu üle ning kirjutab omaloomingulisi töid;
- 2) loeb eakohast eri žanris väärtkirjandust, kujundab selle kaudu oma kõlbelisi tõekspidamisi ning arendab lugejaoskusi;
- 3) mõistab teose lugemisel tekkivate seisukohtade paljusust, väärtustab erinevaid ideid ja kujutamisi viise;
- 4) tõlgendab, analüüsib ja mõistab kirjandusteost kui erinevate lugude ja inimsuhete, elamuste ja väärtuste allikat ning erinevate seisukohtade peegeldajat;
- 5) väärtustab kirjandust kui oma rahvuskultuuri olulist osa ja eri rahvaste kultuuri tutvustajat;
- 6) kasutab vajaliku teabe hankimiseks erinevaid allikaid, nii teatmeteoseid kui ka interneti.

7.6.2. Õppesisu ja –tegevused ja õpitulemused

Teema Kirjandus 8. klass	Õppesisu ja mõisted	8. klassi lõpetaja õpitulemused
Lugemine	Erinevate lugemistehnikate valdamine. Oma lugemise analüüs ja lugemisoskuse hindamine. Etteloetava teksti eesmärgistatud jälgimine. Huvipakkuva kirjanduse leidmine ja iseseisev lugemine. Loetud raamatu autori, sisu, tegelaste, probleemide ja sõnumi tutvustamine klassikaaslastele, teose võrdlemine mõne teise teosega. Lugemissoovituste jagamine klassikaaslastele. Soovitatud tervikteoste kodulugemine, ühisaruteluks vajalike ülesannete täitmine.	on läbi lugenud vähemalt neli eakohast ja erižanrilist väärtkirjanduse hulka kuuluvat tervikteost (raamatut); loeb eakohast erižanrilist kirjanduslikku teksti ladusalt ja mõtestatult, väärtustab lugemist; tutvustab loetud raamatu autorit, sisu, tegelasi, probleeme ja sõnumit ning võrdleb teost mõne teise teosega.
Jutustamine	Loo jutustamine: jutustades tegevuse aja ja koha muutmine, uute tegelaste ja sündmuste ja/või erinevat liiki lõppude lisamine, eri vaatepunktist jutustamine, jutustades tsitaatide kasutamine, kokkuvõtlik jutustamine faabula ja/või süžee järgi.	jutustab kokkuvõtvalt loetud teosest, järgides teksti sisu ja kompositsiooni.

	<p>Teose lugemise ajal ja/või järel tekkinud kujutluspildist jutustamine.</p>	
<p>Teksti tõlgendamine, analüüs ja mõistmine</p>	<p><u>Teose mõistmist toetavad tegevused</u> Küsimuste koostamine: fakti-, järeldamis-, analüüsi- ja hindamisküsimused. Küsimustele vastamine tsitaadiga, teksti toel oma sõnadega või oma arvamusega, toetumata tekstile. Teksti kesksete mõtete leidmine. Teose teema ja peamõtte sõnastamine. Kokkuvõtte kirjutamine. Arutlemine mõnel teoses käsitletud teemal. Autori hoiaku ja teose sõnumi mõistmine ja sõnastamine. Oma arvamuse sõnastamine, põhjendamine ja kaitsmine. Probleemi olemuse-põhjusetagajärje-lahenduse seoste üle arutlemine . Loetu põhjal järelduste tegemine. Esitatud väidete tõestamine oma elukogemuse ja tekstinäidete varal. Illustratiivsete näidete leidmine tekstist: tsitaatide otsimine ja valimine, tähenduse kommenteerimine ja valiku põhjendamine. Tundmatute sõnade tähenduse otsimine sõnaraamatust või teistest teabeallikatest, oma sõnavara rikastamine. <u>Teose/loo kui terviku mõistmine</u> Tegelase analüüs: bioloogiline, psühholoogiline ja sotsiaalne aspekt. Muutuv ja muutumatu tegelane. Teose käigus tegelasega toimunud muutuste leidmine. Tegelase suhe iseendaga, teiste tegelastega, ümbritseva maailmaga. Tegelase sisekonflikti äratundmine. Tegelastevahelise põhikonflikti leidmine ja sõnastamine, suhete analüüs. Tegelaste tegevusmotiivide selgitamine, käitumise põhjuste analüüsimine. Tegelasrühmadevaheline konflikt ja konflikti gradatsioon.</p>	<p>vastab teksti põhjal fakti-, järeldamis- ja analüüsiküsimustele; kasutab esitatud väidete tõestamiseks tekstinäiteid ja tsitaate; kirjeldab teoses kujutatud tegevusaega ja -kohta, määratleb teose olulisemad sündmused, arutleb põhjus-tagajärg-seoste üle; kirjeldab teksti põhjal tegelase välimust, iseloomu ja käitumist, analüüsib tegelaste omavahelisi suhteid, võrdleb ja hindab tegelasi, lähtudes humanistlikest ja demokraatlikest väärtustest; arutleb kirjandusliku tervikteksti või katkendi põhjal teksti teema, põhisündmuste, tegelaste, nende probleemide ja väärtushoiakute üle, avaldab ja põhjendab oma arvamust, valides sobivaid näiteid nii tekstist kui ka oma elust; leiab teksti kesksed mõtted, sõnastab loetud teose teema, probleemi ja peamõtte, kirjutab teksti põhjal kokkuvõtte; otsib teavet tundmatute sõnade kohta, teeb endale selgeks nende tähenduse.</p>

	<p>Erinevate teoste peategelaste võrdlemine. Kirjanduse tüüptegelesi. Sündmuste toimumise aja ja koha kindlaksmääramine. Miljöö kirjeldamine. Tegevuse pingestumine, kulminatsioon ja lahendus. Pöördeliste sündmuste leidmine. Sündmuste põhjus-tagajärgseoste leidmine.</p> <p>Ajaloosündmuste ja kirjandusteoses kujutatu seostamine. Ajastule iseloomuliku ainese leidmine teosest. Tekstist filmilike episoodide leidmine. Filmi ja kirjandusteose võrdlemine.</p> <p><u>Kujundliku mõtlemise ja keelekasutuse mõistmine</u></p> <p>Kõnekäändude ja vanasõnade tähenduste seletamine. Võrdlus ja metafoor kõnekäändudes. Mõttekorduste leidmine regilaulust. Rahvalaulu elementide leidmine autoriluulest. Epiteedi, võrdluse, metafoori, isikustamise, korduse, retoorilise küsimuse ja hüüatuse tundmine ja kasutamine. Sümbolite seletamine. Sõna-, karakterija situatsioonikoomika leidmine. Luuleteksti tõlgendamine. Teose stiililise eripära kirjeldamine. Oma kujundliku väljendusoskuse hindamine ja arendamine.</p> <p><u>Teose mõistmiseks vajaliku metakeele tundmine</u></p> <p>Müüdi tunnused. Tänapäeva folkloor ehk poploor. Teksti kompositsioonelemendid: sissejuhatus, sõlmitus, teema arendus, kulminatsioon, lõpplahendus. Muutuv ja muutumatu tegelane. Ilukirjanduse põhiliigid. Eepika, lüürika, draamatika tunnused. Romaani (erinevad liigid) ja novelli tunnused. Ulme- ja detektiivromaani tunnused.</p> <p>Reisikirja olemus. Luule vorm: värss, stroof. Oodi, haiku ja vabavärsilise luule tunnused. Motiivi olemus. Tragöödia</p>	<p><u>Kujundliku mõtlemise ja keelekasutuse mõistmine</u></p> <p>tunneb ära ja kasutab enda loodud tekstides epiteete, metafoore, isikustamist, võrdlusi ja algriimi;</p> <p>selgitab õpitud vanasõnade ja kõnekäändude kujundlikkust ja tähendust;</p> <p>mõtestab luuletuse tähenduse iseenda elamustele, kogemustele ja väärtustele tuginedes;</p> <p>seletab oma sõnadega eepika, lüürika ja draamatika, romaani, ja novelli, haiku ja vabavärsi ning tragöödia olemust;</p> <p>tunneb ära ja kasutab enda loodud tekstides epiteete, metafoore, isikustamist, võrdlusi ja algriimi;</p> <p>selgitab õpitud vanasõnade ja kõnekäändude kujundlikkust ja tähendust;</p> <p>mõtestab luuletuse tähenduse iseenda elamustele, kogemustele ja väärtustele tuginedes;</p> <p>seletab oma sõnadega eepika, lüürika ja draamatika, romaani, ja novelli, haiku ja vabavärsi ning tragöödia olemust.</p>
--	---	--

	tunnused. Dramaatika mõisted: monoloog, dialoog, vaatus, stseen, remark, repliik. Intriigi olemus. Kirjandusteose dramatiseering. Lavastus ja selle valmimine. Filmikunsti väljendusvahendid: pilt ja sõna, kaader filmis. Kirjandusteose ekraniseering.	
Esitamine	Esitamise eesmärgistamine (miks, kellele ja mida?). Esituse ladusus, selgus ja tekstitäpsus; esitamiseks kohase sõnavara, tempo, hääletugevuse valimine; korrektne kehahoid, hingamine ja diktsioon. Silmside hoidmine kuulajavaatajaga. Miimika ja žestikulatsiooni jälgimine. Luuleteksti esitamine peast. Draamateksti esitamine ositi. Instseneeringu esitamine. Kirjandusteost tutvustava ettekande koostamine ja esitamine	esitab peast luule- või draamateksti, jälgides esituse ladusust, selgust ja tekstitäpsust; koostab ja esitab kirjandusteost tutvustava ettekande.
Omalooming	Õpilased kirjutavad lühemaid ja pikemaid omaloomingulisi töid: ulme- või detektiivjutu, haiku või vabavärsilise luuletuse, näidendi, proosavõi luuleteksti dramatiseeringu, tegelase monoloogi, tegelase eluloo, tegelase seletuskirja, muudetud žanris teksti (nt luuletuse põhjal kuulutuse, uudisest jutustuse), lisatud repliikidega teksti, minavormis loo, detailide abil laiendatud loo, võrdluste- ja metafooriderikka teksti, loo ühest ja samast sündmusest traagilises ja koomilises võtmes, kirja teose autorile, teostest valitud ja kommenteeritud tsitaatide kogumiku, tsitaadi (moto) alusel kirjandi, või muud sellist. Omaloomingulised tööd (nt teemamapid) tänapäeva kultuurinähtuste ja kultuurilooliste isikute kohta.	kirjutab tervikliku sisu ja ladusa sõnastusega kirjeldava (tegelase iseloomustus või miljöo kirjeldus) või jutustava (muinasjutu või muistendi) teksti; kirjutab kirjandusteose põhjal arutluselementidega kirjandi, väljendades oma seisukohti alusteksti näidete ja oma arvamuse abil ning jälgides teksti sisu arusaadavust, stiili sobivust, korrektset vormistust ja õigekirja.

7.6.3. Lõimingud

Võimalused ainetevaheliseks lõiminguks	Võimalused digipädevuse lõiminguks
<p>Eesti keel Kõne- ja lausekujundite äratundmine ja kasutamine. Eesmärgistatud lugemine, lugemist hõlbustavad võtted. Tarbe- ja õppetekstide mõtestatud lugemine. Sõnavara avardamine ja täpsustamine. Tekstist kokkuvõtte tegemine, konspekti koostamine</p> <p>Võõrkeeled Sõnade laenamisest inglise ja vene keelest, sõnavaraline töö kõikides keeletundides. Erinevate tekstinäidete (nt luule-, proosa-, draamatekstid, stsenaariumid) lugemine nende originaalkeeles</p> <p>Sotsiaalsed Kirjandusteostele tuginedes võib arutleda ühiskonnareeglite üle. Muistendid (sh vägilas- ja ajaloolised muistendid). Ajaloolistes jutustustes ja romaanides, kus tähtis on minevikulise olustiku, sündmuste ja isikute kujutamine. Kultuurinähtuste ja kultuurilooliste isikute kohta koostatud omaloomingulised tööd (nt lühiuurimused, teemamapid).</p> <p>Kunstiained Muusikateater ja selle alaliigid: ooper, operett, muusikal, ballett. Popmuusika Eestis ja maailmas. Muuseumite, kontserdite külastamine, filmide vaatamine ja teatrietendusied (sõnalavastusi, oopereid, muusikale). Kirjandusteoste illustatsioonide analüüs, kunsti spetsiifika ja väljendusvahendid Tegelase välimust (nt näojooned, miimika, kehakuju, žestid,</p>	<p>Kirjandust õppides kasutatakse digivahendeid internetis eri liiki tekstide ning audiovisuaalse meedia otsimiseks, sh märksõnadega.</p> <p>Saadud teavet rakendatakse probleeme lahendades, nende üle arutledes või uut sisu luues, kasutades digikeskkonda sihipäraselt koos teiste teabeallikatega.</p> <p>Õpitakse tekste digitaalselt looma ja vormistama, järgides autoriõigusi viitamise ning teksti digitaalsel kujul säilitamise korral.</p> <p>Isikuandmeid sisaldavaid tekste koostades ning digikeskkonnas suheldes pööratakse tähelepanu interneti turvalisusele ja igapäevaelu väärtuspõhimõtete arvestamisele.</p> <p>Liitub etteantud digitaalse suhtluskeskkonnaga, täidab kasutajaprofiili ja osaleb aktiivselt arutelus.</p> <p>Loob uut eri tüüpi digitaalset sisu eesmärgist lähtuvalt erinevatel platvormidel ja keskkondades (nt lühifilm, eriala ja/või huviala tutvustav veebileht jne).</p> <p>kirjandust õppides kasutatakse digivahendeid ja erinevaid teabeotsingumeetodeid internetis eri liiki tekstide ning audiovisuaalse meedia otsimiseks ja saadud teabe rakendamiseks probleeme lahendades, nende üle arutledes või uut sisu luues, kasutades digikeskkonda sihipäraselt koos teiste teabeallikatega. Koostatakse ja luuakse digitaalseid tekste ning vormistatakse neid digivahenditega.</p>

<p>liigutused, rietus, värvid) ja sisemust (mõtted, tunded, soovid, käitumine) kujundavaid detaile.</p> <p>Loodusained Loodusainete õppetekstid ja teabetekstid. Loodusalaste tekstide lugemine aitab kaasa looduse tundmaõppimisele ja väärtustamisele. Fauna ja floora, maade ja paikade tundmine, loodust kirjeldavad kirjandusteosed, loodusteelised luuletused ja rahvaluuletekstid.</p> <p>Folkloor Paljud folkloorsed müüdid ja muistendid seletavad maailma, loodusnähtuste, taimede ja loomade teket.</p>	
--	--

7.6.4 Hindamine

Õpitulemused on kindlaks määratud kooliastmeti kahel tasemel: üldised õpitulemused ja õppevaldkondade õpitulemused.

Õpitulemusi hinnates lähtutakse Käru Põhikooli õppekava üldosa ja teiste hindamist reguleerivate õigusaktide käsitlusest.

Õpitulemusi hinnatakse sõnaliste hinnangute või numbriliste hinnetega. Praktiliste tööde ja ülesannete puhul ei hinnata mitte ainult töö tulemust, vaid ka protsessi.

Hindamise vormidena kasutatakse ka kujundavat hindamist. Kujundav hindamine annab informatsiooni õpilastele nende tegevuse uurimise, diagnoosimise ja tagasisidestamise kaudu kogu õppeprotsessi jooksult, et aidata õpilastel võtta vastutust oma õppimise eest.

Hinnatakse õpilase teadmisi ja oskusi suuliste vastuste (esituste) ning kirjalike tööde alusel, arvestades teadmiste ja oskuste vastavust taotletavatele õpitulemustele.

Õpitulemuste kontrollimise vormid peavad olema mitmekesised ning vastavuses õpitulemustega:

- suuline vastamine (lugemine, jutustamine, luuletuste ettekanded, klassivälise kirjanduse jutustamine), rühmatöös osalemine;
- tunnikontroll;
- kontrolltöö;
- funktsionaalse lugemise ülesanded tekstist arusaamise kontrollimiseks;
- loovülesanded
- esseed, referaadid.

Õpilane peab teadma, mida ja millal hinnatakse, milliseid hindamisvahendeid kasutatakse ja millised on hindamise kriteeriumid.

Kirjanduses hinnatakse 9. klassis:

- lugemine
- jutustamine
- teksti tõlgendamine, analüüs ja mõistmine
- kujundliku mõtlemise ja keelekasutuse mõistmine
- teose mõistmiseks vajaliku metakeele tundmist (esitamine, omalooming)

Arvestuslike kontrolltööde hindamisel juhitudakse järgmisest protsendiskaalast:

90% - 100% vastustest õiged – hinne „5“

75% - 89% vastustest õiged – hinne „4“

50% - 74% vastustest õiged – hinne „3“

20% - 49% vastustest õiged – hinne „2“

0% - 19% vastustest õiged – hinne „1“

Antud piirväärtusest 5% üles- või allapoole moodustab piiritsoon, mille puhul õpetaja võib panna kas madalama või kõrgema jinde, arvestades töö mahtu, ülesannete keerukust, vigade arvu või liiki.

Ainealaseid teadmisi ja oskusi hinnatakse nii õppe käigus kui ka õppeteema lõppedes. Ainealaste teadmiste ja oskuste hindamise tulemusi väljendatakse numbriliste hinnetega viie palli süsteemis: hinne "5" – 90 – 100% , hinne "4" – 75 – 89%, hinne "3" – 50 – 74%, hinne "2" – 20 – 49% ja hinne "1" – 0 – 19%. Hinded kirjeldatud Käru Põhikooli õppekava punktis 5.4. Hindamise vormid ja punktis 5.4.1 Hindamine viie palli süsteemis.

Õpilasest lähtuva hindamise protsessi klassiruumis juhivad õpetaja:

- ta jagab õpieesmärke oma õpilastega;
- kuulab õpilasi õppeprotsessi käigus;
- teab nende tugevusi ja nõrkusi;
- õpetab hindamismudelitel alusel õpilastele enesehindamist;

- annab efektiivset tagasisidet;
- küsib küsimusi, et suunata õpilasi mõtlema;
- toetab õpilaste eneseregulatsiooni ja
- kasutab saadud informatsiooni oma töö planeerimisel.

Õpilane peab teadma, mida ja millal hinnatakse, milliseid hindamisvahendeid kasutatakse ja millised on hindamise kriteeriumid. Püsiva kirjaliku kõne puudega õpilane on õpilane, kes saab regulaarselt logopeedilist ravi ja/või õpilane, kellega õpetaja töötab individuaalselt logopeedi nõuannete järgi. Kui õpilase kirjaliku kõne puue ei korrigeeru kestval logopeedilisel ravil, hinnatakse tema töid diferentseeritult ja töödele tehakse märke “hinnatud diferentseeritult”.

7.6.5. Terviklikult käsitletavad teosed 9. klassis

Põhikooli lõpuks on õpilane lugenud tervikuna vähemalt 12 ilukirjandusteost.

F. R. Faehlmann „Müütilised muistendid“ Fr. R. Kreutzwaldi „Kalevipoja“ ümberjutustus (E. Raud) L. Koidula „Säärane mulk“ A. Kitzberg „Libahunt“ E. Vilde „Pisuhänd“ A. H. Tammsaare „Kõrboja peremees“ A. Gailit „Toomas Nipernaadi“ või „Ekke Moor“ või „Karge meri“ Lisaks valikuliselt: Fr. Tuglas „Novellid“ A. Kivikas „Nimed marmortahvlil“ M. Unt „Hüvasti, kollane kass“ või mõni muu teos uuemast eesti proosast.

Põhjalikumalt käsitletavad autorid: Fred Jüssi, Lydia Koidula, Juhan Liivi, Viivi Luige, Oskar Lutsu, Lennart Meri, Jüri Parijõe, Kristjan Jaak Petersoni, Hando Runneli, Anton Hansen Tammsaare ja Marie Underi ning mõne paikkondlikult tähtsa kirjaniku elu-, tegevus- ja loomingulukku.